
BİR EKMEK BİR Politika
(İkisinden de vazgeçilmez)

Politika

SAVAŞSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

Cumartesi 15 Ekim 1977
250 Kuruş

● ADRES
(İstanbul) :Yerebatan Caddesi Taşsavaklar Sokak No :5-Cağaloğlu
(Ankara) :İzmir Cad No : 20/ 27 -Kızılay
● TELEFONLAR
(İstanbul) : 27 77 12 27 69 09
(Ankara) : 17 65 36 18 36 88

Otomotiv Fabrikaları üretimi durdurma eğiliminde

HABER MERKEZİ - Döviz darboğazından dolayı ithalat için gerekli transferler yapılamadığı gerekçesiyle yan sanayi işletmeleri ile birlikte milyonluk bir kidemin istihdam edildiği otomotiv sanayiinde toplu işçi çıkarma eğilimleri ağırlık kazanmaya başlamıştır.

Türk Haberler Ajansı'nın yaptığı bir derlemeye göre, TOFAŞ, Otosan, BMC, Genoto, Otomarsan gibi büyük otomotiv-montaj fabrikaları üretime son vereceklerini duyurmaya başlamışlardır. Sayıları milyona varan bir işçi kitlesinin işsiz kalmasına yolaçacağı belirtilen "üretimi durdurma" eğilimlerinin, hükümete yönelmiş bir tehdit mi, yoksa gerçekten üretime devam edilemeyecek bir durumun mu söz konusu olduğu henüz açıklık kazanmamıştır.

Geçtiğimiz hafta içinde Türkiye'nin en büyük otomontaj fabrikası olan TOFAŞ' da, işçilere bir bildiri yayınlanarak döviz yokluğu ve enerji kısıntısı yüzünden fabrikanın kapatılacağı duyurulmuştur.

(Devamı Say. 9 Sü. 7'de)

BMC' den toplu işçi çıkarılması konusu Meclise getirildi

ANKARA-(İSTA)- İzmir CHP Milletvekili Ferhat Arslantaş, dün Meclis Başkanlığına bir önerge vererek İzmir BMC Fabrikasından 60 işçinin iş yasasının 13'üncü maddesi, 650 'sinin ise 24'üncü maddesi uyarınca toplu olarak işten çıkarıldıklarını belirtmiş, bunun yasal olup olmadığını sormuştur.

Arslantaş Çalışma Bakanı tarafından yazılı ola -

(Devamı Say. 9 Sü. 1'de)

IMF HEYETİ BAŞKANI BASIN TOPLANTISI YAPTI

IMF yüksek yüzdeli bir devalüasyonda ısrarlı

Financial Times'e göre

Zamlar Türkiye' de ayaklanmaya yolaçabilir

Ayrıntılı Haber 4. Sayfada

- MC yeni devalüasyon istemine" tarihi ertelensin, ya da düşük yüzdeli devalüasyonlar zinciri tercih edilsin" cevabını verme eğiliminde
- IMF krediye karşılık ekonominin yönetim ve denetimini ele geçiriyor
- İMF Heyeti basın toplantısında gazetecilerin sorularını "geçiştirdi"

Yeni TIR sözleşmesi yürürlüğe giriyor

ANKARA - (ANKA) 1975 yılında kabul edilen TIR karneleriyle uluslararası mal taşımacılığındagümrük sözleşmesi, Yugoslavya'ca rafından 20 Eylül 1977'de o -

(Devamı Say. 9 Sü. 1'de)

MESS olağanüstü Genel Kurulu "Gizlilik" içinde başladı

İSTANBUL -(İSTA)- DİSK'e bağlı Maden -İş Sendikası MESS üyesi Sağlar Alüminyum işyerinde grupsözleşmelerinin aksine toplu sözleşme imzalarken, MESS'in Olağanüstü Genel Kurulu da büyük bir gizlilik içinde İstanbul Ticaret Odası salonunda toplanmıştır.

DİSK içinde son günlerde meydana gelen olayları de

(Devamı Say. 9 Sü. 3'de)


DİSK Genel Merkezi'nde dün yapılan toplantıya katılan sendika başkanları

DİSK Sendikalarının Genel Başkanları son durumu görüşüyorlar

- OLEYİS Genel Yönetim Kurulu Olağanüstü Genel Kurula katılacağını açıkladı

İSTANBUL - (İSTA) - DİSK'e bağlı sendikaların büyük çoğunluğunun Genel Başkanları ya da Genel Başkan adına temsilcileri dün DİSK Genel Merkezinde toplanmışlar ve DİSK teki son gelişmeleri görüşmüşlerdir.

Gazetemiz baskıya hazırlandığı sırada devam eden toplantının gündemi ve görüşülen konular hakkında bilgi edinmek mümkün olmamıştır. Ancak toplantının "Başkanlar Konseyi" niteliği taşımadığı ve DİSK Sendikalarının Genel Başkanlarının son durumu değerlendirmek ve görüş alışverişinde bulunmak üzere bir araya geldikleri bildirilmiştir.

İSTA muhabirinin tespitlerine göre dünkü toplantıya katılanlar şöyledir:

Abdullah Baştürk(Genel-İş Genel Başkanı), Bahtiyar Erkul (Maden-İş Genel Başkanvekili), Metin De -

(Devamı Say. 9 Sü. 7'de)



Asgari ücret 60 lira, bir katırın gündeliği 75 lira

Asgari ücretin halen brüt 60 lira olduğu Türkiye'de bir katırın gündeliği 75 lira olarak resmen belirlenmiştir. Van'ın Muradiye ilçesinde Belediye Encümenince alınan kararda, Belediye hizmetlerinde kullanılacak katırlara günde net 75 lira ödeme yapılacaktır. Belediye encümeninin aynı kararında, bu ücrete katır sahibinin ücretinin dahil olmadığı belirtilmekte ve katır sahibine asgari ücret üzerinden ödeme yapılması öngörülmektedir. Belediye Encümeni katır sahibinin ücretini brüt 60, net 42 lira olarak saptamıştır. (ANKA - Hayri BİRLER)

AP'de beklenen değişiklik


Bakanlıktan istifa eden Sadettin Bilgiç

Bilgiç, Şakar ve Cevheri bakanlıktan istifa ettiler

- Demirel, bu manevra ile Genel İdare Kuruluna "muhalif" girmesini önledi.

ANKARA (İSTA) MC hükümetinin AP kanadındaki bazı bakanların değişeceğine ilişkin bir haftadır ısrarla sürdürülen söylentiler dün doğrulanmış ve Milli Savunma Bakanı Sadettin Bilgiç, Gençlik ve Spor Bakanı Önal Şakar ve Adalet Bakanı Necmettin Cevheri dün görevlerinden istifa etmişlerdir. Bu arada Korutürk'le görüşmeden çıkarken gazetecilerin sorularına cevap veren Süleyman Demirel "istifalar konusundabilgisi olmadığını" söylemiştir.

AP'DE YENİ BAKANLAR

Bu arada başkent kulislerinde istifa eden AP'li bakanların yerine yeni atama yapılırken bazı önemli yer değiştirmelerin de olacağı kaydedilmiştir. Buna göre İhsan Sabri Çağlayangil, Dışişleri Bakan -

(Devamı Say. 9 Sü. 5'de)

AP Genel İdare Kurulu bildirisinde CHP ile aynı hükümette olamayacakları belirtildi

ANKARA - (İSTA) - Adalet Partisi Genel İdare Kurulu'nun 5 gün sürentoplantıları sonunda dün bir bildiri yayınlamış ve CHP ile AP nin ayni hükümet içinde bulunmasının imkânsız olduğu belirtilmiştir. Bu arada AP grubunda MSP'nin "ciddiyetsiz ve sorumsuz" olarak nitelendirilmesi MSP'li parlamenterler tarafından tepkiyle karşılanmıştır. MSP Genel Başkanı Yardımcısı İsmail Müftüoğlu, AP içindeki çatışmanın siyasi menfaatlerden doğduğunu söylemiştir.

AP GENEL İDARE KURULU BİLDİRİSİ

AP Genel İdare Kurulu bildirisinde CHP Hükümeti' nin "bir haysiyet mücadelesi" verilerek uzaklaştırıldığı görüşü savunularak "hükümeti ortaya çıkaran şartlar önemini koruyor." denilmiştir.

CHP ile ayni hükümette olunamayacağını ileri süren AP Genel İdare Kurulu bildirisinde özetle şöyle denilmektedir :

"Sola karşı olan kuvvetlerle bir bütün olarak, devle-

(Devamı Say. 9 Sü. 7'de)

AP İzmir İl Yönetimi görevden alınıyor

ANKARA (İSTA) Adalet Partisi Temsilciler Meclisi toplantısından sonra 2. nci MC hükümetine karşı çıkan İzmir İl örgütünün görevden alınacağı bildirilmiştir. AP Genel Merkezine yakın çevrelerin bildirdiğine göre, yeni kurulacak yönetim kurulu parti

(Devamı Say. 9 Sü. 2'de)

TV' DE SERGİLENEN TÜRKİYE...

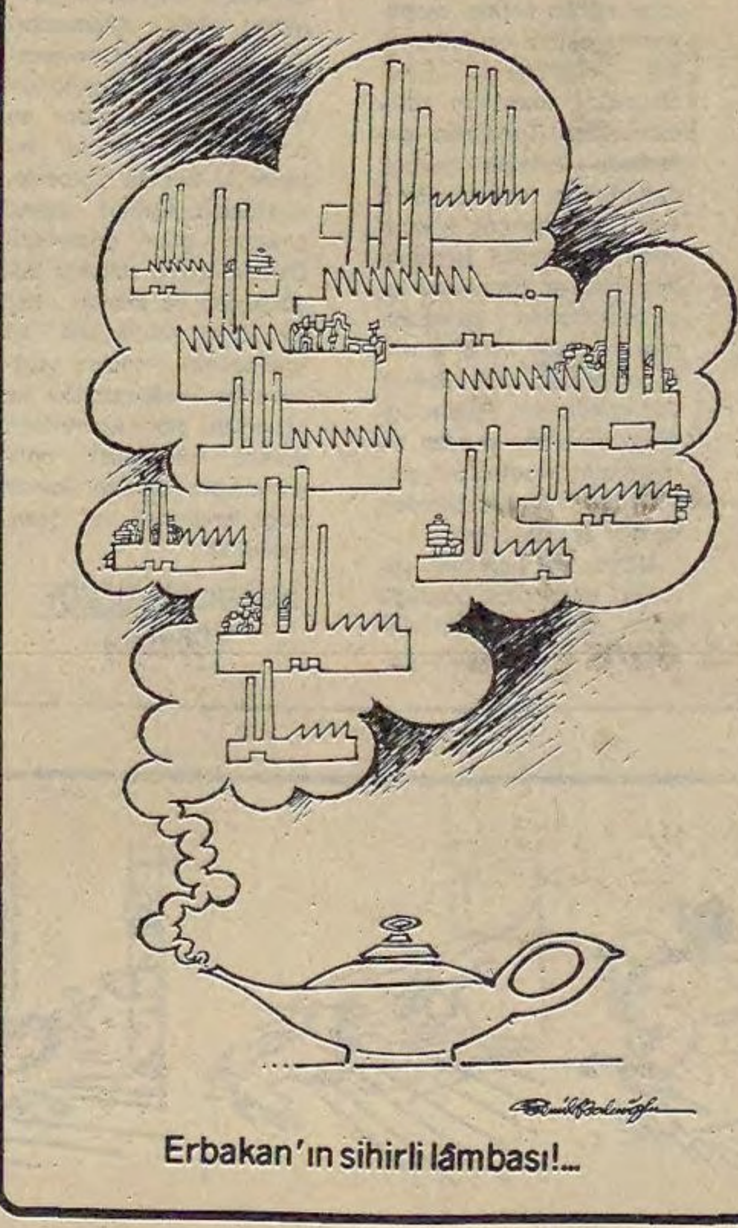
Televizyonun önceki akşam yayınladığı **«Türkiye'nin Ekonomik ve Siyasal Sorunları»** açık oturumu, ülkenin içinde bulunduğu siyasal çıkmazı sergilemesi bakımından, belki sütunlar dolusu makaleden, saatler sürecek demeçten daha etkili ve daha önemliydi. **Aycan Giritlioğlu**'nun başarılı yönetiminde, değişik görüşlerdeki konuşmacılar kendi açılarından Türkiye'ye eğildiler. Gazeteci ve yazar arkadaşlarımız **Yalçın Doğan, Mümtaz Soysal, Güneri Cıvaoğlu** ve **Oktay Ekşi**, bir büyük sorunun en yalın biçimde kitlelere ulaşmasını sağladı: **Yalçın Doğan**, son yıllarda Televizyon ekranlarından yapılan en çarpıcı, en yürekli ve en doğru yorumları dile getirdi. **Prof. Mümtaz Soysal**, hocalığın da verdiği rahatlıkla ve sorunları temelinden hem de çok iyi kavramanın yumuşaklığı, hoşgörüsü içinde Türkiye'ye tarihin bakış açısını getirdi. **Güneri Cıvaoğlu**, MC'yi savunma durumunda kalmanın talihsizliğine rağmen, bu çerçevede söylemesi mümkün olanı söyledi; temeldeki tercihinin kendisini sürüklediği çıkmazları aşarak tartışmalara katkıda bulunmaya çalıştı. **Oktay Ekşi** ise, ortak değer yargılarının ve bir sağduyunun temsilcisi oldu.

Aycan Giritlioğlu'nun katkılarıyla gelişen tartışmalarda sergilenen Türkiye, bütün acılarını, yönetimindeki tutarsızlıkları, bağımlılığını, sömürülmesini, kısa sürede çıkmazlarını yansıtmaktaydı. **Yalçın Doğan**, sorunların sınıfsal kökenlerine inerek, mevcut iktidarın hangi görevleri ve kimler adına üstlendiğini, üstelik bunu da beceremiyerek ülkeyi bir iflâsa sürüklediğini anlattı. Doğan'a göre, MC Türkiyesi artık kendi iradesine sahip olamamaktadır; ekonomisinden zamlarına, hattâ MC'nin gidip gitmemesine kadar çoğu konuda asıl kararlaştırıcı unsur, yabancı güçlerdir; ABD, Uluslararası Para Fonu, NATO, Avrupa Ekonomik Topluluğu ve benzer etkenlerdir.

Prof. Mümtaz Soysal, Türkiye'yi bir **Teksas kasabasına** benzetmektedir. Kabadayıları, şerifleri, anarşik canlılığı, düzensizliği, kavgaları ve sayısı giderek artan cenaze levazımatçılarıyla, böyle bir ortamı yaşamakta-

(Devamı Say. 9 Sü. 1'de)

İsmail Cem


Erbakan'ın sihirli lâmbası!...

UÇAK DUBAİ'DE

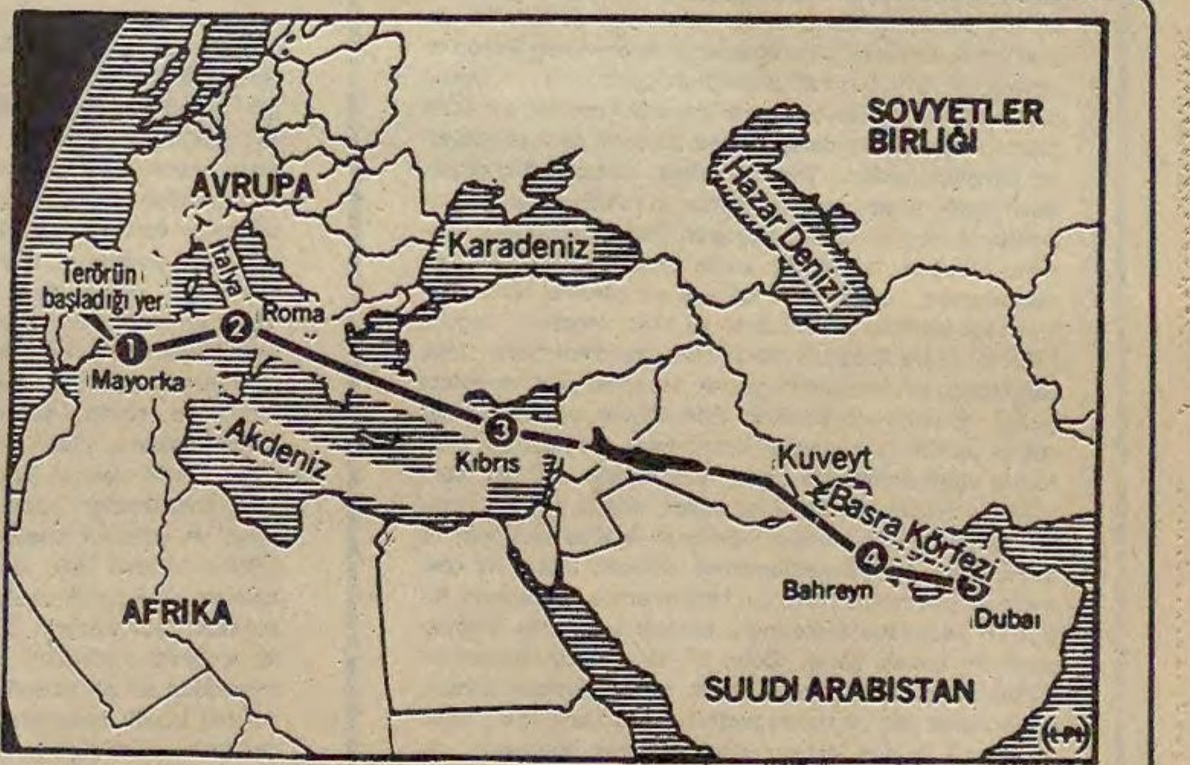
Teröristler Türkiye'de tutuklanan 2 Filistinlinin serbest bırakılmasını istedi

- "Kaplan Grubu" Baader-Meinhoff örgütünün isteklerinin yerine getirilmesini de istiyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ Lufthansa Uçağını kaçıran teröristler, Türkiye ' de ömür boyu hapse mahkum iki Filistinli gerilla ile Federal Alman cezaevlerinde tutuklu dokuz"Baader-Meinhoff"gerillasının serbest bırakılmasını istemişlerdir. Mayorka'dan Paris'e giderken Akdeniz üzerinde kaçırılan Federal Alman Lufthansa Hava Yollarına ait uçak, Roma, Larnaka ve Bahreyn'den sonra Basra Körfezi şeyhliklerinden olan Dubai'ye inmiştir .

Arapça konuşan teröristler kendilerine "Kaplan Grubu" adını verdikleri ve Alman İşverenler Sendikası Baş

(Devamı Say. 9 Sü. 6'da)



Teröristlerin bugüne dek izledikleri yol.

Hafta sonunun banka soygunu da yapıldı

Coşkun ARAL

İstanbul'da hafta içinde meydana gelen üç banka soygunundan sonra dün de Topkapı Sanayii Çarşısı'nda bir banka şubesi soyulmuş, silahlı dört soyguncu

(Devamı Say. 9 Sü. 7'de)

MHP'li Ticaret Bakanının "Yönetimi kuşatma" harekatı:

21 MAYIS'CI KOMANDOLAR 7 GENEL MÜDÜRLÜĞE ATANDI

- İç Ticaret Genel Müdürü 21 Mayıs'cı Komando Kılıç şimdi de Ziraat Bankası Genel Müdürlüğüne getiriliyor

ANKARA- (ANKA) - MHP'li Ticaret Bakanı Ağah Oktay Güner yedi Genel Müdürlüğe 21 Mayıs olaylarına karışan Ülkücü Harbiyeli'leri atamıştır. Bu arada, Ağah Oktay Güner'in Birinci Cephe Hükümetindeki Müstesarlığı sırasında teşvik uygulama ve İç Ticaret Genel Müdürlüğüne getirilen 21 Mayısçı Fevzi Kılıç'ın şimdi de müşte -

(Devamı Say. 9 Sü. 9'da)


İGD Genel Sekreteri Baki T. Saçlı, dünkü basın toplantısında

"IGD'yi karalama kampanyası sonuç vermez"

İSTANBUL-(İSTA)- İlerici Gençler Derneği (İGD) Genel Sekreteri, B. Temel Saçlı dün düzenlediği ba -

(Devamı say. 9 sü. 7 de)

SENDİKAL ÇATIŞMA DEĞİL SINIFSAL ÇATIŞMA

Metin GÜR

«Kapitalizmin yıkılması ve sosyalizmin kurulması uğrunda işçi sınıfının verdiği savaşımın başarıyla sonuçlanabilmesi, bu sınıfın birliğine bağlıdır.» «İşçi sınıfı birlik hâlinde olmadıkça başarılı olamaz.» Türkiye'de kapitalist düzenin temsilcisi ve yürütücüleri bunun ne demek olduğunu çok iyi bildikleri için, yıllardır işçi sınıfımızın birliğine karşı amansız savaş yürütmüşler ve yürütmektedirler. Çünkü bu güçler için en korkulu sınıf işçi sınıfıdır. İşçi sınıfı toplum gelişmesinin en önemli yerinde, yaşamın odak noktasında yer almıştır. Üretim onun elindedir. Dolayısıyle, bütün kötülüklerin kaynağı olan kapitalizmi aşıp, baskısız, sömürüsüz düzeni kuracak odur.

"Neye karşı harekete geçtiler? DİSK'teki sağcı bir görüşe karşı mı? DİSK'i MC'nin yanına çekmek isteyenler vardı da onlara karşı mı? Faşist tırmanışa karşı pasif kalındığı gerekçesiyle mi? HAYIR"

DISK yönetimine yapılan saldırı nedir?

Bugün açıkça şunu söyleyebiliz; DİSK'e yapılan saldırı işçi sınıfının birliğine yönelik saldırıların bir devamıdır. Hemen geriye dönüp, geçen yıllara, aylara bir bakarsak, DİSK'in tabanda işçi kitlesi arasında bayraklaşmaya başlamasıyla, saldırıların boy hedefi hâline geldiğini görürüz. İşçi sınıfımızın gelişmesinden, ulusal çapta güçlenmesinden ürkenler bu saldırılara ortak olmuşlar el uzatmışlardır. Tercüman gazetesinin köşe yazarlarından tutun da Maocu bozkurtlara kadar, Çalışma ve İçişleri Bakanlarından tutun da DİSK'i, kendi dar görüşü içine çekemeyen küçük burjuva grupçuklarına kadar hepsi, aynı dili, aynı ağızı kullanmışlardır. DİSK'i tabandan koparmak ve onun görkemli gelişimini kırmak için tek tek yöneticilerine kadar en kirli iftiralar atılmış, hapisle, ölümle tehdit edilmişler ve ağır bir terör estirilmiştir. Bütün bunlar DİSK'in gelişmesini zerre kadar engelleyememiş, Türkiye işçi sınıfı, DGM'lere karşı eylemiyle, 1 Mayıs gösterisiyle ve 40 binlik greviyle bunlara gereken cevabı vermiştir. O böylelikle dosta, düşmana yurtseverliğin, insan sevenliğin ne olduğunu, sözle değil eylemiyle, can pahasına fedakârlığıyla göstermiştir. Kimileri sıcak koltuğundan ayrılamayıp korkudan titrerken, o sendikasının sesine ..u'ak vererek faşist DGM'lere karşı günlerce direnmiştir.

Kaleyi içten yıkma oyunu

Burjuvazi elindeki devleti yitirmemek için direniyor. Bunun için yeni yeni savaş şekilleri ortaya koyuyor; eskiyen taktiklerini gündemden indiriyor. Görüldüğü gibi bir eliyle halkı kıyarken, diğer eliyle de beyaz bayrak sallıyor, barış çağrıları yapıyor. Seçimlerde ilericilerin oylarıyla 214 Milletvekili çıkaran CHP'yi yanına almak için yoğun bir kampanya yürütüyor. UDC girişimine karşı boş durmuyor. Kendisine küskün, ama işçi sınıfına karşı ikirciklilik içinde olan çevrelerin sırtını sıvazlıyor, tatlı yöntemlerle ağır darbeler indirmeye hazırlanıyor. Bugünlerde DİSK içinde başlayan olayların gelişimi buna sıkı sıkıya bağlıdır. Bu yeni saldırının amacı kaleyi içten yıkmaktır. Şimdiye kadar plânlı bir şekilde hazırlanan bu oyun, faşistlerin en sıkıştığı bir anda, sınıf savaşının dönemeç noktasında ortaya konuyor. Bunun böyle olduğunu bilmek için hiç de filozof olmaya gerek yok. Her şey apaçık ortadadır. Örneğin, dörtlü grubun başkaldırması üzerine bütün işçi sınıfının düşmanları ayağa kalkmıştır. Aylardır MESS patronlarına karşı direnen Maden işçilerinin grevi Türkiye'de olduğu kadar uluslararası ortamda da geniş yankı uyandırır ve destek bulurken, basının ezici çoğunluğu, bu ekmek kavgası veren işçilerden tek kelimeyle söz etmedikleri hâlde, çimdi bu olay üzerine yayın yapmada birbirleriyle yarışmakta, yorum üstüne yorum yayınlamaktadırlar. Yalanın, demagojinin haddi hesabı yok.

Bunlar neye karşı harekete geçtiler? DİSK'teki sağcı bir görüşe karşı mı? DİSK'i MC'nin yanına çekmek isteyenler vardı da onlara karşı mı? ve DİSK'in, faşist tırmanışa karşı pasif kaldığı gerekçesiyle mi?.. Üstüne basarak belirtilmeli **H a y ı r.** Tersine, DİSK yönetimi sınıf sendikacılığı çizgisini fedakârca sürdürdüğü, DİSK'i büyütüp yücelttiği, işçi haklarını en iyi şekilde savunduğu, ve daha da önemlisi, halkımızın düşmanı 2. MC'ye karşı UDC'yi hayata geçirmek için kararlı bir şekilde çalıştığı için.

Bu nedenledir ki, DİSK Genel Başkanı Kemal Türkler, bu olay karşısında en iyi yolun tabana başvurma olduğunu belirterek olağanüstü genel kurul çağrısı yaparken, karşı grup bunun kesinlikle istememekte ve polise dahi başvurarak işçi sınıfından korktuğunu ispatlamaktadır.

Eylem kütüğüne bir çivi daha

Sınıf savaşı çetindir, ama şerefli bir savaştır. Şereflidir çünkü haksızlıklara, baskılara, sömürüye karşı, milyonların kanını emenlere karşı verilmektedir. Bu savaş süresince dökülenler, yolda kalanlar, işçi sınıfına ihanet edenler de olacaktır. Sınıf savaşları tarihi, bunun zengin örnekleriyle doludur. Ama bu hastalıklar, pürüzler hiç bir zaman kurtuluş savaşlarını, sömürüye karşı vurulan yumrukları durduramamıştır. Türkiyemizde de öyle olacaktır. DİSK'i bugünlere getiren yönetimi, taban yalnız bırakmayacak ve bölücülere gerekli dersi verecek, onları bünyesinden söküp atacak, böylelikle eylem kütüğüne bir çivi daha çakacaktır. «DGM'yi ezdik sıra MESS'dedir» diyen yiğit işçilerimiz, 16 Haziran savaşçıları, burjuvazinin bu oyununa ve kaleyi içten yıkma girişimine müsaade etmeyeceklerdir. Onların cevabı sert ve ezici olacak, DİSK'i ve onun sınıf sendikacılığı çizgisini kıskançlıkla koruyacaklardır.

Bütün ilericilerin görevi

Bütün ilericilerin, yurtseverlerin, DİSK'i içten yıkmaya kalkışanlara karşı savaşmaları bir görev oluyor. Çünkü bu saldırı işçi sınıfımıza, bütün ilericilere ve onların savaş birliğine karşı yöneltilmiştir. Saldırı, Demirel'lerin, Türkeş'lerin ve Erbakan'ların ihanet cephesine karşı gelişen Ulusal Demokratik Cepheye karşıdır. Demek oluyor ki bu bir sendika çatışması değil, özünde sınıfsal bir çatışma, bir çıkar çatışmasıdır. Bu durum karşısında sessiz kalınamaz. Böyle bir tavır 2. MC'nin işine yarar, böyle bir tavır beklenmedik yaralar açabilir. Gerçekler akla kara kadar net bir şekilde ortadadır. Öyleyse safları sıklaştırmalıyız. Bu, ekmek, kadar, su kadar önemlidir.

---

yazdıkça

Bülent Atakan

Kimin gücü yeter ki?

İşçi sınıfının, DİSK'in Ulusal Demokratik Cephe çağrısı kentte köyde tüm memlekette yankılandı. İşçisi, köylüsü, memuru, aydını, genci, kadını bu çağrıya kulak verdi, ses verdi. Gericilik ve faşizm güçlerinin yüreği, hop oturdu hop kalktı. Bir yandan Ulusal Demokratik Cephenin oluşması için öte yandan oluşmasını engellemek ya da geciktirmek ve saptırmak için, kıran kırana bir savaşım başladı.

Kısaca, bir yanda işçi sınıfı, emekçi halk. Yani demokrasi cephesi... Öte yanda, üsleriyle, atom başlıklı yığınakları, anlaşmaları, çok uluslu tekelleri, CİA'sı, onun yerli kardeş örgütü, dolarları, provokatörleri, zamları, hayat pahalılığı ve MC'siyle halka ve vatana ihanet cephesi...

Ulusal Demokratik Cephe, süregendir. Savaşımlar içinde oluşacaktır. Halka savaş ilân edenlere karşı halkın ta kendisi, işçi sınıfının etrafında kenetlenecektir. İlerici, demokratik, yurtsever bir iktidarı işbaşına getirecektir. Oradan sosyalizme açılacaktır. Barışa, güvenliğe, refaha, sımsıcak, dost günlere kavuşacaktır. Türkiye'nin aydınlık şafağı böylesi bir yolda ve çetin savaşımlarla sökecektir.

Bu yolda milyonların elele, omuz omuza vermesi elbet kolay olmayacaktır. İşbirlikçi burjuvazi, toprak ağaları, NATO'su, Cento'su, faşisti ve gericisi elele verecektir. Halkın karşısına duvarlar örmeye çabalayacaktır. Radyosu televizyonu, bir sürü gazetesi ve dergisi bu yola sürülecektir. Kimileri de kalkıp, sözde ilericilik adına, sözde demokratlık adına, bu tarihsel göreve en çok emeği geçen işçi sınıfını, onun bilimsel hareketini dışlamaya, burjuvaziye böyle hizmet etmeye çabalıyacaktır.

Evet, yol ayrımları aydınlıktır. Dökülen olacaktır. Yorulan, yılgınlığa, telaşa kapılanlar olacaktır. Korkanlar olacaktır. Dönekler ortaya çıkacaktır. Fakat söyler misiniz, bütün bunlar olmayacaksa eğer, Türkiye işçi sınıfının savaşkan evladı Nazım'ın dediği gibi; «nasıl çıkacaktır karanlıklar aydınlığa?»

Şimdilerde, işbirlikçi burjuvazinin sömürü düzeni ve baskısı altında ezilen ve horlanan milyonlarca insanın Ulusal Demokratik Cephe'de birleşmesini önlemek, Ulusal Demokratik Cephe'nin hayata geçirilmesinin önünü kesmek için birbiri ardına oyunlar oynanıyor. Tezgahlar işletiliyor. Bu oyunların en önemlisi, hiç şüphesiz, DİSK'i bölmek, bu etkin ve güçlü sınıf sendikacılığı merkezini yolundan saptırmak, onun içini boşaltmak girişimleridir.

Ulusal Demokratik Cephe'nin özünü değil biçimini, anlamını değil adını tartışabilen kimi sözde ilerici (!) çevrelerin de çanak tuttuğu bu girişimlerin, DİSK tabanı tarafından boşa çıkartılacağından hiç kuşkumuz yok. Fakat acı olan yukarıda belirttiğimiz gibi küçük burjuva unsurların, kahpece tartışmalar içinde, özellikle son iki buçuk yıldır büyük atılımlar yapan DİSK'i yıpratmak için işbirlikçi burjuvaziyle, gericilik ve faşizm güçleriyle, MC'yle elele vermeleridir. «Sınıf»sal görevlerini yerine getiremeyecek, tüm işyerlerini birer «Ören Bayan'a» çevirecek, DİSK'i sınıf işbirliği-uzlaşmacılığı rotasına oturtacak bu «plan»lara karşı koymak, zorunlu bir ödev olarak karşılarında dururken, bu bayların aksi yönde tavır almaları, onların ilericilik adına, demokratlık adına, devrimcilik adına nerelere kadar sürüklendiklerini somutluyor, açıkça ortaya koyuyor. İlerici olduğunu, devrimci olduğunu söylemek, bunu kendi kendine kırk kez tekrarlamak, kolay.. Ama güncel ve zorunlu olan, Türkiye işçi sınıfının biricik sınıf ve kitle sendikal örgütü DİSK'in doğru çizgisini savunmak, sendikal birlik için, sendikalar ve tüm ilerici güçler arasında güç ve eylem birliği uğrunda çalışmaktır. Sosyalizme açılan bir savaşım platformuna uygun davranmak, böylesi bir platformu oluşturmak için çaba harcamaktır. MC'nin işbaşından uzaklaştırılmasını istiyenler, bunda samimî olanlar, bunun ancak emekçi yığınların örgütlü birliğinin ve dayanışmasının yükseltilmesiyle olanaklı olduğunu görmezden gelemezler. MC'nin değirmenine su taşıyan tutumları kesinlikle terketmek, böylesi bir yanlış anlayışı mahkûm etmek gerek. Daha iyi bir yaşam isteyen yığınların örgütlü dayanışmalarını ilkeli, süregen kılmak, bunu ortak bir program temeline oturtmak için çaba harcamak, bunun için ter akıtmak gerek. Bağımsız, demokratik ve ileri bir Türkiye'ye doğru adım atabilmesi, bütün bunların gerçekleştirilmesiyle, faşizm ve gericilik güçleri karşısında halkın demokratik cephesinin oluşturulmasıyla, dayanışmanın böylesi bir aşamaya, böylesi bir niteliğe yükseltilmesiyle olanaklıdır.

İşte bu nedenlerle DİSK'te olup bitenlere karşı her demokratın alacağı tavır önem taşıyor. Tabanın söz ve karar sahibi olma ilkesine sahip çıkar görünüp, pratikte bundan korkup kaçanların, karanlık işler çekip çevirenlerin yanında saf tutmak yalnızca emperyalizmin, NATO'cu militarist güçlerin, gerici-faşist karması MC'nin, MESS patronlarının işine yarar. DİSK'in kuruluş bildirgesine, çetin savaşımlar içinde kazanılan ilkelerine ve gelişimine ters düşenlerin kime hizmet ettiklerini düşünmemiz gerekmiyor mu?

1 Mayıs'ların, DGM'lere karşı verilen özverili savaşımların, her gün her an işyerlerinde sendikal ve demokratik haklarını korumanın ve geliştirmenin ateşleri içinde yoğrulanlar, yani DİSK'in tabanı, elbet örgütlerinin yıllar boyu gerilere götürülmesine izin vermeyeceklerdir.

YORUM

Oya Baydar

Sinsi Sinsi

Sinsi sinsi» diye başladık yazıya. Ama aslında hiç de sinsi sinsi değil faşizmin tırmanışı. Önceleri bir Fakülte, bir okuldu. Sonra bir Fakülte bir okul daha... Sonra okulların, yurtların çoğu... Sonra sokaklar. Sonra... Semtler.

Ülkü Ocakları, komandolar, «ülkücü gençler», Devlet kuvvetlerine yardımcı gençler falan derken, bir de bakıldı ki faşizm tutmuş sokakları, köşeleri.

Şimdi büyük kentlerimizde, hele İstanbul'da bazı semtler var ki, oralar faşist güçlerin «kurtarılmış bölge»leri halinde. O semtlerden içeri adım atamıyorsunuz. Öyle çay bahçeleri, kahveler var ki, oralara komandoların tasvip etmediği tek kişi bile giremez. Bahçenin, kahvenin sahibi biraz direnmeye kalksa, vay haline.

«Türkiye'de faşizmin koşulları yok; dünya koşulları elverişli değil» falan derken rehavetten yararlanan faşizm tırmandıkça tırmandı. Sokakla, okulla, semtlerle yetinmedi kuşkusuz. -dünyanın hiçbir yerinde görülmemiştir yetindiği- AP kanatları altında Devlet'i ele geçirmeye başladı. Öyle oldu ki, çeşitli bakanlıklardan, MHP'lilerin AP'lileri temizlemeye başladıkları haberleri bile geldi.

Şimdi bu tırmanış sürüyor. En kötüsü, artık kanıksanmış, adeta alışılmış bir şekilde sürüyor. Tıpkı sokak köşelerinde vurulan gencecik filiz gibi delikanlıların, çocuklarımızın ölümüne kanıksandığı gibi... Asıl acılı ve tehlikeli olan da bu: Faşizme alışmak, faşizmin tırmanışının olağanlaşması, faşizmin kendisi kadar büyük tehlike.

Kuzu postlarına da bürünen faşizm, tırmanışını kimi yerde güce şiddete dayanarak kimi yerde sinsice alttan alta sürdürürken, demokrat güçlerin bir bölümünde görülen bu uyuşukluk, bu dağınıklık, bu bana necilik ürkütücü. MC şemsiyesi altında tırmanan faşizme karşı tüm ulusal demokratik güçlerin birliği önerilmişken ve oluşturulmaya çalışılırken, bakın kimler nerelerden nasıl fire veriyor.

Faşizm, ortaya çıktığı ve dünyayı kana boyadığından bu yana, hep bir kısım demokrat güçlerin zaaflarından yararlandı. Kendi gücünden çok, demokrat güçlerin zaafları, gedikleri, ikirciklığı, uyuşukluğu iktidara getirdi faşizmi. Bu gün Türkiye'de de, tabanıyla ve yönetimiyle anti-faşist olan ve demokrat güçlerimizin en önemlilerinden biri durumundaki CHP'nin tutumu; faşizme karşı tek çıkışının, CHP-MHP işbirliği söylentileri çıktıktan sonra böyle bir işbirliğini reddetmekte düğümlenmesi; faşizmin tırmanışına karşı hiçbir kitlesel hareket ve eylem örgütlemeye yanaşmaması ve kendisine götürülen tüm demokratik cephe ve güçbirliği önerilerini «kibarca» reddedişi bir örnek. Soldaki çeşitli kanatların, aslında sermayenin ve faşizmin tırmanışına yardım etmekten başka bir işe yaramayacak olan DİSK'teki başkaldırıyı desteklemeleri; «ne oluyorsunuz» bile dememeleri, çeşitli gerekçelerle sunulan Ulusal Demokratik Cephe önerilerini bir kalemde silip atmaları bir başka örnek.

Türkiye'ye faşizm gelebilir mi? Bu sokağı ve devleti tümüyle ele geçireblimesine ve karşısında güçlü ve birlikli bir demokratik cephe bulamamasına bağlı. İşçi sınıfı faşizme geçit vermemeye sonuna kadar kararlı. Ama faşizmin, sadece işçi sınıfının değil tüm emekçi katmanların, hatta burjuvazinin belli kesimlerinin bile düşmanı olduğu bir gerçek. Faşizme karşı mücadelenin de bir cephe mücadelesi olduğu açık.

Bu durumda, tek tek kişiler, örgütler, örgüt yöneticileri, üyeleri olarak sorun geliyor şu noktada düğümleniyor: Faşizmin sinsi veya açık tırmanışına olanak tanıyacak mıyız? Faşizm tırmanırken, faşizmin ekmeğine yağ sürecek şekilde kararsızlık gösterecek, sudan bahanelerle demokratik güçbirliğine, birleşmeye, faşizmin karşısında tek bir yumruk olarak çıkmaya yan çizecek miyiz?

Ve de en önemlisi, bunun sorumluluğunu tarih önünde nasıl taşıyacağız?

Politika OKURLARI YAZIYOR..

Tek başına kurtuluş yoktur

Emperyalist - kapitalist sisteme bağlı olan Türkiye, bugün ağır ekonomik ve siyasal bunalım dönemine girmiştir. Ülkemizin içinde bulunduğu ekonomik ve siyasal bunalımın somut koşullarından ve faşizm olgusundan kaynaklanan işçi sınıfının örgütlü mücadelesi Ulusal Demokratik Cephe gerçeğini gündeme getirmiştir. Bir süre önce çekirdeği oluşturularak yurt düzeyinde kökleşen, suya atılan bir taşın yarattığı daireler gibi hızla yayılan ve büyüyen U.D.C. olgusu bir kez maya tutmuştur artık. Gelişip büyümesine ne emparyalizmin tertip ve oyunları, nede işbirlikçi-sermayenin baskıları, silâhlı zorbaları engel olabilir. Saldırılar, karalamalar, çamur atma ve yalanlar boşuna. Çünkü Türkiye İşçi sınıfı ekonomik ve politik mücadelesini, işçi sınıfının bilimi ışığında yılmadan ve sapmadan en zor koşullarda bile büyük sınavlardan geçerek sürdürüyor. Ne var ki U.D.C. bayrağını yükseklere çıkarmak, yüceltmek işçi sınıfının yanında tüm ilerici, yurtsever kişi ve kuruluşların örgütlü gücüne bağlıdır. Emekçi halkımıza açlık, yokluk, baskı ve zulümden başka birşey vermeyen işbirlikçi - tekelci sermayenin temsilcisi olan 2. MC'nın düşürülerek yerine ileri demokratik bir iktidarın kurulması işçi sınıfı öncülüğünde tüm emekçilerin ve demokratik kitle örgütlerinin eylem birliğine bağlıdır. Ayrıca Türkiye siyasal tarihinde önemli bir yeri olan CHP'nin yurt düzeyine yayılmış örgütleri ile U.D.C. yanında yer almasının, gerek CHP'nin geleceği açısından, gerek emekçi halkın ve ülkenin geleceği açısından önemi çok büyüktür.

Soygun ve sömürü düzeni olan kapitalizmin ekonomik yükü 2. MC. hükümetinin beceriksiz tutumuyla daha da ağırlaştırılarak emekçi halkın omuzuna yüklenmektedir. Bugünkü Türkiye gerçeğinde ülkenin ve halkın esenliği için Ulusal bağımsızlıktan ve demokrasiden yana güçlerle omuz omuza 2. MC. yi iktidardan uzaklaştırarak onun yerine ileri demokratik bir iktidarı getirmek, böylece emperyalizmin askerî ve ekonomik örgütlerinden çıkılarak Türkiye'nin bağımsızlığını kazanması, antidemokratik olan 141. 142. maddelerin kaldırılması ve işçi sınıfının kendi öz siyasal örgütlenmesinin sağlanması için mücadele, işçi sınıfı ve tüm ilerici yurtsever kişi ve kuruluşların başta gelen görevidir. İşbirlikçi - tekelci sermayeyle birlikte Maocu, Goşist sağlıksız diğer sapık akımlara, onların demokrasi mücadelesine zarar veren bireyci terörist eylemlerine karşı da örgütlü mücadele vermek kaçınılmazdır. Halktan kopuk sağlıksız sapık akımların dışında aralarında görüş ayrılıkları olan fraksiyonlar mücadelelerini erteleyerek faşizme karşı birlikte mücadele edilmesi, işçi sınıfı öncülüğünde tüm ilerici, yurtsever, demokrat, devrimci kişi ve kuruluşlar demokrasi ve bağımsızlık mücadelesinin gündemde tutulması gerçeğini görmelidirler.

Çünkü faşizm, öz karakteri gereği ayırım gözetmeden sol yelpaze içinde yer alan kişi ve kuruluşları ezmek yok etmek ister. Kendisinden başka hiçbir kişi ve kuruluşa yaşam hakkı tanımaz.

İşçi, köylü, memur, küçük esnaf ve sanatkâr, öğrenci tüm emeğiyle geçinen dar gelirliler, hepimiz bilmeliyiz ki: emperyalist-kapitalist düzenin sömürü ve baskısından, faşizmin kan ve kurşunlarından tek başına kurtuluş yoktur.

Hüseyin Beyazıt

Okullar ve milliyetçilik

Yirmi yedi yılım okullarda geçti. Bir ömrün en güzel yılları. Bundan böyle, o yılların anıları, ruhumuzun süsü olarak yaşamamıza canlılık verir. Her geçmiş yıl, gelecekten daha umutlu görünür bize. Okullarımızın «tadı tuzu» kalmadı yargısı herkesin dilinde. Öğrenci, öğretmen, veli, geleceğe kuşkulu ve kaygılı bakıyor. Okuldan dönecek çocuğunu bekleyen velilerin gözleri pencere ve kapılarda. Bir anlık gecikmeler helecanlar yaratır.

Eğitim yuvaları beyinleri yıkanmış «Gurkalarla« doldu. İnsan sevgisinden uzak, acımasızca eğitilmiş kişiler. «Milliyetçilik» sözcüğünü dillerinden düşürmezler. Milliyetçiliğin halkımıza yararlı içeriğini de bilmezler. Çünkü öğrendiklerinin ya da öğretilenlerin içeriğini sormak, üzerinde düşünmek, mantık yolu ile geçreklere ulaşmak, harçları değildir. Kendilerine öğretileni ezberlemek, eksiksiz kabullenmek ve uygulamak kutsal bir görev olarak benimsetilmiştir bunlara. «Hak kuvvetindir.» Bir kukla gibi bu kuvvete uymak zorundadır. Güçlünün dedikleri doğrudur. Buna inanmak görevidir. «Milliyetçilik» kavramı da bu doğrultuda biçimlenir. «Milliyetçili» ğin ne olduğu öğretilmediği gibi; bu ülkeyi, halkımızı seven gerçek vatansever emekçilerimiz de düşman olarak gösterilir. Okullarımız açılırken bu zararlı eğitim çarpıklığı, beyin yıkama işlevine devam edecektir.

Çağ dışı eğitim MC'lerin işine yaradı ve yaramaktadır. Körükörüne inanç batağına şoven maceralara sürüklenecek genç beyinler; yarının acımasiz vurucu güçleri olacaklardır.

MC'nin yöneticileri halkımızın uyanmasını istemezler. Çünkü çağdaş ve müsbet eğitim öğretim uykularını kaçıracak bilinçli kişiler yetiştirir. İsterler ki hep yönetici olsunlar; işçiler, köylüler ve tüm emekçiler de yönetilenler olsun. Uygulamada bu sınıfsal gerçekler vardır. Ancak sınıf diye birşeyi de kabullenmezler. Düzenlerinin devamı için «Üretim için» eğitim yerine, maneviyatçı eğitim amaçlarıdır. Köy Enstitülerine, Emin Sazak'lar onun için karşı çıkmışlardı. Toplumsal gelişmede emeğin gerçek değerini ve işçi sınıfının varlığını yetişecek kuşaklarca bilinmesini istemezler. Burjuva özentisini işçi çocuklarına benimsetmek ve onları kendi emekçi sınıfından soyutlamak asıl erekleridir. Eğitim öğretim alanında yapılan bu tahribatın elbette bir gün bu yapay milliyetçilerden hesabı sorulacaktır.

Bizce, kişi halkının yararına gerçekleri gördüğü kadar «Milliyetçi» dir. Ülkemizde kaçak sigara karaborsası kimlerin elindedir? Sokakta, kahvede, Mecliste, heryerde, kaçak sigara içilip satılmıyor mu? Ülkemizde döviz kaçakçılığını yapanlar, tarihî eserleri kaçıranlar kimlerdir? Silâh kaçakçılığı hangi patronlarca yönetilmektedir. Banka soyanlar, adam kaçıranlar, gençlerimizi öldürenler ve öldürtenler, eğitim kurumlarımızı çalışamaz duruma sokanlar, suçluları saklayan ve koruyanlar halkımızın, emekçilerimizin gerçek düşmanlarıdırlar.

«Temzilik imandandır.» ilkesini kullanıp ülkemizi pisliklere gömenler vatansever olamazlar. Ülkemizde halkımızın, yaşamı için gerekli, her türlü yiyecek karaborsa. Kuyruklar alabildiğine uzanıyor. Yokluklar ülkesi durumuna getirildik. Halk düşmanları doğru konuşanları sevmezler. Hilekârlar, Üçkâğıtçılar, Çıkar cambazları su başlarını tutmuşlardır. İsterler ki herkes gerçekleri gizlesin; eğrileri doğru, çirkinleri güzel göstersin. Okulda, evde, sokakta düşünebilen ve inanan her yurtsever işbirlikçileri iyi tanımalıdır. Gençler, yurtseverler, «milliyetçilik» ve şovenizm gibi kavramları ulusal, anti-faşist, antiemperyalist ölçütler içinde değerlendirmeli ve öğrenmelidirler.

Mahmut YÜCESOY (Gördes)

Politika

SAHİBİ
Politika Basım ve Yayın A.Ş. adına Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu (DİSK)'i temsilen
Kemal TÜRKLER

Genel Yayın Müdürü : Aydın ENGIN
Yazıişleri Müdürü: Aydın ŞENESEN
Müessese Müdürü : Haluk YETİŞ
Teknik Yönetmen : Yavuz KÖSEMEN
Ankara Temsilciliği : ISTA (Süleyman COSKUN)

İLAN TARİFESİ
Sütun Santimi
3.Sayfa 110 T.L.
Diğer Sayfalar 100 T.L.
İstanbul Baskısı 70 T.L.
Kitap İlanları 50 T.L.

Baskı : İstanbul Matbaası Tesisleri
Dağıtım : Hürriyet Gazete Dağıtım A.Ş.
Sayı : 1562
Yıl : 5

ABONE
Yurtiçi Yıllık 750 T.L. 6 Aylık 400 T.L. 3 Aylık 200 T.L.
Yurtdışı Yıllık 350 Mark 6 Aylık 180 Mark 3 Aylık 90 Mark

Köpekleşmek

Bidstrup

Doların değerindeki düşüş devam ediyor

İsviçre dolar konusunda ABD' ye ültimatom verdi

● Amerika parasının değerini düşürerek diğer kurları zor durumda bırakıyor

BERN-(THA -UPİ) - İsviçre, Amerika Birleşik Devletleri'ne bir ültimatom vermiş ve Amerikan Doları'nın değerindeki düşüşün önlenmesi için gerekli önlemlerin alınmasını, aksi halde her an değer kazanan İsviçre Frankı'nın bu yükselişini daha fazla engellemeyeceğini bildirmiştir.

İsviçre Merkez Bankası Başkanı Fritz Luetwiler "çeşitli devletlerin merkez bankaları bizle işbirliği yapmalı ve para değerlerindeki dengesizliği giderici önlemler almalıdırlar. İsviçre Frankı sürekli değer kazanmaktadır ve bizler artık bu yükselişi önlemek için yeni önlemler almak zorunda olmadığımız kanısındayız" demiştir.

Bilindiği gibi, ABD sürekli olarak Doların değerini düşürmekte ve böylece de dünya para kurlarını zor durumda bırakmaya çalışmaktadır. Bu durum, diğer bazı ülkeler tarafından da eleştirilmişti.

Bu arada bir çok ülke dolaylı da olsa ABD'nin bu tavrından rahatsız olduğunu duyurmaktar. Ancak bu konuda açık ve kararlı tepki İsviçre'den gelmiş olmaktadır.

İsveç kalkınmakta olan ülkelerin borçlarının silinmesini istedi

ABD'nin görüşüne göre genelleştirilmiş borç sorunu diye bir sorun ortada yok.

WASHINGTON-(THA-UPİ)

ABD yönetimi, İsveç'in kalkınmakta olan ülkelerin sanayi ülkelerine dan bütün borçlarının silinmesi gerektiği yolundaki önerisini reddetmiştir.

Carter bu konuda şu açıklamayı yapmıştır. "Genel olarak borçların kaldırılması yolundaki önerileri olumlu karşılayamayız. Genelleştirilmiş borç sorunu diye bir sorun zaten ortada yoktur."

Carter, İsveç'in kalkınmakta olan ülkelerin kendisine olan 200 milyon dolarlık borçlarını tümden silmeye karar verdiği yolundaki açıklamasını yorumlarken sözlerini şöyle sürdürmüştür. 'Kalkınmakta olan ülkelerin bugünkü borç sorunlarının çözümlenemeyecek bir şey olduğuna inanmıyoruz. Gerçekten de kalkınmakta olan ülkelerin ciddi sorunları bulunduğunu kabul ediyoruz. Ancak bu sorunlar borçtan çok, kalkınma hamlelerinden doğmaktadır."

ÇİN, YABANCI PARA ÜZERİNDEN MEVDUATA BAŞLADI

PEKİN-(THA)- Çin Halk Cumhuriyeti Merkez Bankası yabancı para üzerinden de mevduat kabul edeceğini açıklamıştır.

Pekin'de bulunan DPA muhabiri Hans-Jeurgen Hoefer'in haberine göre karara Çin yetkilileriyle Federal Almanya Dışişleri Bakanı Hans Dietrich Genscher ve yanındaki iş adamları heyetinin yaptığı görüşmeler sonunda varılmıştır.

Haberde, Çin'in bunu 'Dış ticaretindeki dengesizliğini gidermek amacıyla kabul ettiğine de yer verilmektedir.

Amerikan halkını gerçekten mi düşünüyorlar?

Carter petrol şirketlerini sert bir dille suçluyor

● Standart Oil ve Texaco Başkan' ın suçlamalarına cevap verdi

WASHİNGTON - DIŞ HABERLER SERVİSİ

Amerika Birleşik Devletleri Başkanı Jimmy Carter, enerji bunalımıyla savaşım konusunda bir uyarı daha yapmış ve "büyük petrol ya da gaz şirketleri bunalımdan yararlanmakta ve kendi kazançlarını yükseltmek için tüketicilerin cebindeki paraları ele geçirmeye çabalamaktadırlar." demiştir.

Enerji bunalımının savaşla eş anlamlı olduğu konusundaki görüşünü yineleyen Carter "aslında işin, önemli yanı, bu bunalımdan kimin ve hangi düzeyde çıkar sağladığının saptanabilmesidir." demiştir.

Önerdiği enerji tasarrufu yasasının "Amerikan halkına, soyulmayacakları konusunda verilmiş bir güvenceyle eşdeğerli olduğunu" da ileri süren Carter "aynı zamanda içte petrol ve gaz üretiminin, araştırmalarının da yoğunlaşmasını ön görmekteyiz. Ne var ki, dev petrol şirketleri elde edilenin tümünü istemekten geri durmamaktadır." şeklinde konuşmuştur.

Öte yandan Amerikan petrol şirketlerinin, Carter' in kendilerine yönelttiği suçlamaları şiddetli bir tepkiyle karşıladıkları bildirilmiştir.

ABD'nin ikinci büyük petrol şirketi "Texasco"nun bir sözcüsü, "tam cepheden hücuma uğradık." demiştir.

"Standard Oil of California" şirketi de, Carter'ın enerji programının temelden dengesiz olduğunu, bu programda vergilendirmeye ağırlık verildiğini, buna karşılık enerji kaynaklarının geliştirilmesi için pek az şeyin öngörüldüğünü ileri sürmüştür.

Nöbetlerinde "Heil Hitler" diye selamlaşan 2 Alman hava subayı hakkında soruşturma açıldı

BONN-(THA)

Batı Almanya'da, ordunun çeşitli kesimlerinde ve özellikle de hava kuvvetlerinde son zamanlarda birbirleri ardınca patlak veren Nazi yanlısı skandallara bir yenisi daha eklenmiş ve iki hava subayı nöbet sırasında birbirlerini "Heil Hitler" diye selamlamışlardır.

Nazi selamının subaylar arasında kullanılması üzerine hava kuvvetleri çerçevesinde derin bir soruşturma açılmış olup, bu gibilerin ordudan atılmaları istenmektedir. Nitekim, Batı Almanya Hükümetinde "Nazi eğilimli subay ve erlerin kesin olarak ordudan atılması" konusunda görüşmeler yapılmaktadır.

OLAYLAR VE GERÇEKLER

bilge dicleli

Carter'ın enerji "plan" ı

Geçenlerde Amerikan Senatosunda Başkan Carter'in enerji "plan" ı reddedildi. Geceli gündüzlü süren toplantılarda senatörlere battaniyeler dağıtılmış, toplantının sürekliliği sağlanmış, fakat yine de enerji "plan" ı, onaylatılamamıştı. Gözlemciler, oylamayı petrol şirketlerinin kazandıkları görüşünde birleşiyorlar. Carter'in "plan" ında ısrar edeceği de gelen haberler arasında. Ancak zihinlere şu soru takılıyor. Carter'in enerji "plan" ı kimin yararınadır? Gerçek bir plan mıdır?

Carter, Amerika'nın enerji sorununu ele alan ikinci başkanı. Daha önce de Başkan Ford, gelişmiş kapitalist ülkelerle petrol üreten ülkeler arasındaki, petrol şirketleri yararına düzenlenlenen ilişkilerdeki tıkanıklıkları gözlemiş ve Amerikan ekonomisinde ikinci Dünya Savaşı sonrasında daha da artan oransızlıkları durdurmak istemişti. Ford Pazar ekonomisi yöntemlerine baş vurmuş, bu arada Amerika'nın petrol ithalatını azaltmak için de varil başına 2 dolar vergi konmasını istemişti. Fakat bu öneri 1975'de Kongrede geri çevrildi. Çünkü Amerikan şirketleri, dışardan petrol getirerek daha fazla kâr sağlıyorlardı. 1975'de tüm kârlarının yüzde 32'sini dışarıdan, ancak yüzde 4'ünü ülke içinden sağladıkları da bir gerçekti.

Carter'in enerji "plan" ı farklı bir nitelik taşıyor. Başkan Carter, enerji sorununa devletin daha etkin bir biçimde el atmasını ve fakat sonuçta ulusal gelirin petrol şirketleri yararına yeniden dağılımını öneriyor. Kabaca özetlenirse: Büyük arabalardan fazla vergi alacak, benzine zam yapacak, doğal gaz fiyatlarını artıracak, izolasyon malzemeleri üretenler teşvik edilecek, ev ve işyerlerinde güneş enerjisinden yararlanılmasına gidilecek, enerji tekellerinden ayrı bir enerji haberalma örgütü oluşturulacak, kömür üretimi de teşvik edilecek.

Carter'in enerji "plan" ına çok ve çeşitli tepkiler geldi. Amerikan Ulusal Kömür İşletmeleri Başkanı çevre korunması önlemlerinin hafifletilmesini istiyordu. Ünlü Ford Otomobil Fabrikalarının sahibi Henry Ford II. büyük otomobillere konulacak vergilere ve benzine yapılacak zamlara karşı çıktı. Chase Manhattan Bankası temsilcilerinden J. S. Winger, petrol fiyatlarının daha da yükseltilmesini isterken, çelik tröstü US. Steel temsilcisi Ferguson, enerji işlerine devletin bu denli karışmasının, yatırımları etkisiz kılacağını ileri sürüyordu.

Evet, tekelci devlet kapitalizminin kalelerinden olan Amerika'da bir başkan tekelci devlet kapitalizminin daha da gelişmesini ve yok olmamasını öngören bir "plan" hazırlıyor. Bu plan, tek tek tekellerin çıkarlarına ters düştüğü için, uzun vadeli çözüme hayır denilip, kısa vadeli kârlar için reddediliyor. Oransızlık büyüyor. Petrol ithalatı artıyor. Bu arada petrol üreticileriyle, kömür işletmelerinin çıkarları tepişiyor. Carter'in enerji "plan" ı, başlıca vergileri ve fiyatları artırmayı öngörüyor demiştik. Petrole bağımlı tüm sanayi kollarında fırlayan fiyatlar, tüketim mallarını, emekçilerin gereksinimleri ni etkilemiyecekmi ?Elbette etkileyecek. Ücretler düşük tutulduğu dikkate alınırsa, emekçilerin yaşam düzeyinin ne denli kötüleşeceği de ortada.

Ayrıca "plan," Amerika'nın Uranyum satışını kısıtladığı yolundaki açıklamasıyla bir başka sonuca, diğer gelişmiş kapitalist ülkelerle rekabetin kızışması sonucuna da varıyor. 1970'lerden sonra atom reaktörleri yapımında gerileyen ABD, pazarı Avrupanın eline geçirmesini önlemek için "enerjimi koruyorum" adı altında Avrupa'ya zorluk çıkarmakta ısrar etmeye, Concorde uçaklarının yapımında olduğu gibi, engellemelere başvurmaya yönelmiş bulunuyor. Bu da işin emperyalistler arası çelişkilere yansıyan yanı.

Carter'in enerji "plan"ı çok yönlü. Fakat "plan"ın tüm bunları aşan ve bambaşka bir olguyu da ortaya seren bir niteliği var. Carter'ın enerji "plan"ı, aynı zamanda tekelci devlet kapitalizmi uygulamasında gerçek bir planın söz konusu olamayacağını, tüm ekonomiyi örgütlü ve düzenli bir biçimde örgütlemeden, hiçbir soruna çözüm getirilemeyeceğini de ortaya koyuyor. Gerçi şu anda "plan" kabul mu edilecek, yoksa kesinlikle geri mi çevirilecek, açık bir biçimde ortaya çıkmış değil, fakat tüm benzer uygulamalar ve bilim, bunu açıkça gösteriyor. Yani söz konusu olan gerçek bir plan değil, bir; çaresizlik işareti.

General Hak kütük yazımını ileri sürülüyor

PAKİSTAN' DA SEÇİM EN ERKEN 8 AY SONRA

● 6 Kasım'da siyasal faaliyetlere kısmen izin verilecek

RAVALPİNDİ-(THA-UPİ)

Pakistan askeri yönetimi Başkanı General Ziya Ül Hak, ülkede yeni genel seçimlerin sekiz aydan önce yapılmasının mümkün olmadığını açıklamıştır.

General Hak konuyla ilgili olarak yaptığı resmi açıklamada, seçmen kütükleri - nin düzenlenmesi işleminin ancak altı ay sonra tamamlanabileceğini, kütüklerin yanısıra, seçim ile ilgili diğer işlemlerin tamamlanabilmesi için de iki aylık bir çalışmanın gerektiğini söylemiştir.

Öteyandan Kara Kuvvetleri Kurmay Başkanlığında General Hak ile görüşen Pakistan Ulusal İttifakını oluşturan dokuz siyasal partinin liderleri, ülkede erken genel seçimlerin yapılmasının bir zorunluluk olduğunu bir kez daha vurgulamışlardır.

Öteyandan Pakistan'da siyasal faaliyet üzerine konulmuş bulunan kısıtlamanın 6 Kasım'da kısmen kaldırılacağı bildirilmiştir. Bu arada eski Başbakan Butto ve arkadaşlarının davalarının en az 4-5 ay süreceği, seçimlerin ise, bundan en az 60 gün sonra yapılabileceği bildirilmiştir.

KISA KISA

● Mısır Vakıflar Bakanını öldürenlerin idamı istendi

KAHİRE -

Mısır'ın eski Vakıflar Bakanı Hüseyin El Tehabi'yi öldürmekle suçlanan 22 kişi için askeri savcı idam istemiştir. Aynı grubun 32 diğer üyesi için savcı çeşitli hapis cezaları talep etmiştir.

● Tito Portekiz' e gidecek

BELGRAD-(THA)

Yugoslavya Devlet Başkanı Tito 'nun 17-20 Ekim tarihleri arasında Portekiz'e resmi bir gezi yapacağı açıklanmıştır. Yugoslav Hükümetince yapılan açıklamaya göre, Tito Portekiz Devlet Başkanı Antonio Eanes'ın konuğu olarak Lizbon'a gidecektir.

● Güneş enerjisiyle çalışan ilk ısıtma tertibatı hizmete girdi

MOSKOVA-(THA)

Sovyetler Birliği'nin Simferopol kentinde güneş enerjisiyle çalışan ilk ısıtma tertibatı çalışmaya açılmıştır. Sovyet Resmi TASS Ajansının verdiği habere göre tertibat çok basıt bir şekilde yapılmıştır.

● Portekiz FKÖ: Cenevre toplantısına katılmalı

LİZBON-(THA)

Portekiz Başbakanı Mario Soares "Filistin Kurtuluş Örgütü'nünde Cenevre Barış görüşmelerine katılmasında bir sakınca yoktur" demiştir. Portekiz Başbakanı FKÖ Lizbon'da da bir merkez kurabilir" demiştir.

● Bir insana şempaze kalbi takıldı

CAPE TOWN-(AA)

Tıp tarihinde ilk defa olarak bir şempanzenin kalbi bir insana nakledilmiştir. Kalbi değiştirilen hastanın sağlık durumunun şimdilik iyiye gittiği bildirilmektedir. Operasyon, dünyada ilk kalp nakli ameliyatının yapıldığı Güney Afrika Cumhuriyetindeki "Groote Schuur" Hastanesinde yine Dr. Barnard tarafından gerçekleştirilmiştir.

● Bir Zayıflatma Kurumu iki kişinin ölümüne yol açmış

FRANSA-(THA)-

Fransa'da bir zayıflatma kurumuna giden ve erimiş olarak çıkan iki kişinin ölmesinden sonra kuruluş hakkında soruşturma açılmıştır.

Troyes yakınlarındaki Bel Air Otelinde çalışmalarını sürdüren kuruluşun 52 yaşındaki yöneticisi Fibart Miseri ile 80 yaşındaki doktoru Charles Courrier polisce sorguya çekilmişlerdir.

Gandi Kongre Partisi Başkanlığına aday olmayacak

YENİ DELHİ-(A A)

Kongre Partisinin yakın bir kaynağın belirttiğine göre, parti içindeki Bayan Gandi yanlılarıyla, ona karşı olanlar, 2 gün sürecek Genel Komite toplantısında eski Başbakam aday göstermeme konusunda uzlaşmaya varmışlardır. Bayan Gandi de, bu uzlaşmaya göre, adaylığını koymamayı kabul etmiştir.

Mekke' de kolerayı önleme tedbirleri alındı

● Suriye' de salgın devam ediyor

AMMAN - (THA - UPİ) -

Ürdün Hükümeti Suriye'den Ürdün'e geçen ve 600'ü ünün Türk olduğu bildirilen 1000'den fazla hacı adayına karşı, ülkede bir süre önce başgösteren ve etkinliğini hâlâ belli ölçüler içinde sürdüren kolera salgınının yeniden yaygınlaşmaması için olağanüstü önlemler almıştır.

Ortadoğu'lu sağlık uzman ve yetkilileri ise, hac mevsimi nedeniyle, Mekke'de yeni bir kolera salgınının patlak verme olasılığına karşı ilgilileri bir kez daha uyarmışlardır.

Ürdün Hükümeti, hacı adaylarının kent ve kasabalara sokulmadığını ve Mekke yolu üzerinde özel sağlık merkezleri kurulduğunu açıklamıştır.

HER GÜN ORTALAMA 6 KOLERA OLAYI

Hükümet yetkililerinin açıklamasına göre ülkeye giren son hacı adayı kafilesinden 600'ünü Türk hacı adayları oluşturmaktadır.

Ürdün sağlık yetkilileri, son bir hafta içinde yeni kolera olayına rastlanmadığını açıklarken, Suriye hergün ortalama 6 yeni kolera olayının ortaya çıktığını bildirmiştir.

Öte yandan bu yıl Mekke'de toplanacak hacı adaylarının sayısının 3 milyona ulaşması beklenmektedir.



Air France ve BAE'e ait iki Concorde Amerika'nın Dulles hava alanında...

Concorde olaylarının içyüzü:

Amerikan şirketleri süpersonik uçağın yapımını engellemeyi başardı

DIŞ HABERLER SERVİSİ-

İngiliz Avam Kamarası devlet harcamaları komisyonunun, İngiliz Fransız ortak yapımı olan Concorde tipi uçaklar hakkında yayınladığı raporun, bu sesten hızlı dev uçak için ölüm fermanı anlamına geldiği bildirilmektedir. Bu rapora göre yapımı bitirilmiş, ya da bitirilmekte olan 16 uçağın dışında hiçbir yeni üretime geçme olanağı artık kalmamıştır. Bu uçaklardan 1 tekinin yapım masrafı, British Airways'in dısarıdan aldığı 5 uçağın toplam bedelinden kat kat çoktur. British Airways buuçaklardan dördünü Air France'tan satın almıştı. Fabrikada yapımı tamamlanmakta olan yedi Concorde uçağı ise hiç bir alıcı bulamamaktadır.

Bilindiği gibi Concorde'ların yapımına büyük umutlarla başlanmış gerçekten de ilk başlarda bu tip uçaklar için tam 74 talep gelmişti. Fakat bu süpersonik İngiliz-Fransız ortak yapımının seferlere başlaması Amerikan şirketlerinin hiç hoşuna gitmemişti. Amerikan uçak fabrikaları, Concorde müşterilerine çeşitli baskılar yapmaya başlamışlardır. Bu baskılara ilk boyun eğen, Pan-Amerikan şirketi olmuştur. Bu şirketin Concorde alımından caymasından sonra, üç uçak siparişi olan İran'da, isteklerinden vaz geçtiğini açıklamıştır. Süpersonik jetlere istekli olan Japon ve Hint şirketlerinden ise şimdilik ses çıkmamaktadır. Fakat bu şirketlerin de anlaşma imzalanmakta pek acele etmedikleri bildiriliyor.

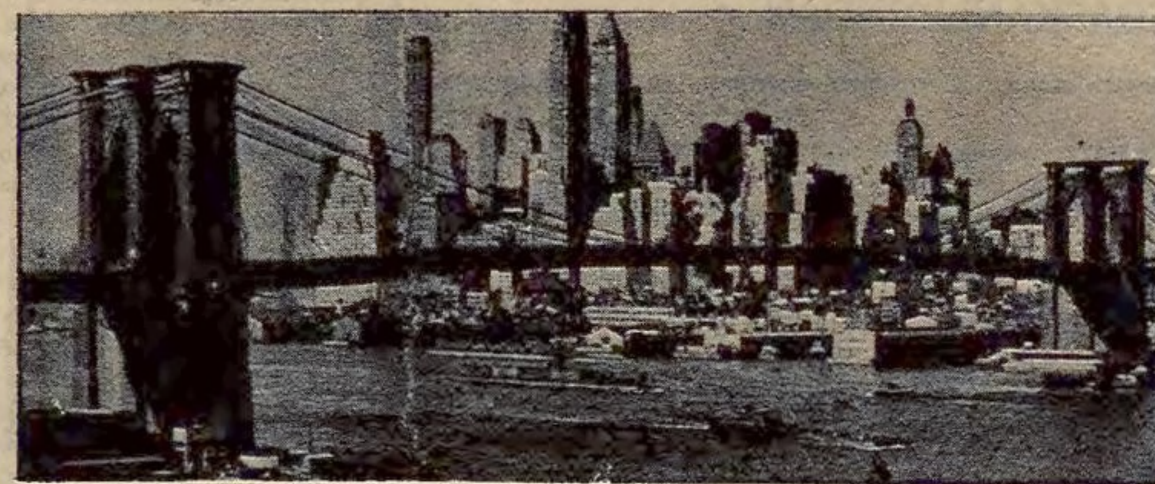
Amerikan uçak tekelleri nin bununla yetinmeyip, daha ileri gittikleri, Federal hükümeti de baskı altına aldıkları ve sonunda Concorde'ların New York Havaalanı'na inmesini yasaklattırmayı başardıkları bir gerçektir... Bahane olarak da çevre kirlenmesi sorunları ileri sürülmüştür. Bu karar, Federal Temyiz Mahkemesi'nde görüşülürken, konu uluslararası sürtüşmelere yol açacak kadar büyümüştür. Amerikan hükümeti, uzun bir oyalama süresinin sonunda, artık uçuşa başlamış veya yapımı bitmek üzere olan 16 Concorde' un Federal kurallar dışında bırakıldığını açıklamıştır. Bunun anlamı, daha bir yıl, gürültü sınırı yasasının uygulamaya sokulmayacağıdır.

Gelen haberler, bu geç alınmış (bilerek geç alınmış) kararın, Concorde' u kurtaramayacağını göstermektedir. İngiltere'de yayınlanan "Sunday Telegraph" gazetesi, şöyle yazıyor : "En iyimser düşünenler bile, beklenmeyen siparişler gibi bir mucizenin bile onu kurtaramayacağını kabul etmek zorundadırlar."

Süpersonik Concorde uçakları yapımının sürdürüldüğü Bristol'deki fabrikalarda ise tam bir umutsuzluğun egemen olduğu bildirilmektedir. Bu fabrikada herkes, bir ölü ürettiklerini bilmektedirler. Tabii bu iş yalnızca uçak üreten fabrikayı değil, çok daha geniş bir çevreyi etkilemektedir. Bugün Concorde'un yapımıyla ilgili, yalnız İngiltere' de 350 şirket vardır. Bu şirketlerin iflâsa, ya da büyük ölçüde tasfiyeye uğramasıyla birlikte, binlerce işçi ve teknisyenin işlerinden olacakları açıktır. Öte yandan bu yıkım, zaten bunalım içinde olan İngiliz ekonomisini de olumsuz yönde etkileyecektir. Bu da bunalımın acılarına katlanan emekçiler için, taşınması gereken yeni bir yük olacaktır. İşin ilginç yanı, hakkında ölüm fermanı çıkartılan uçak tipinin, teknik olarak hiç bir "suçu" olmamasıdır. Bu dev süpersonik yolcu uçağının ölümü, yalnızca dev tekellerin uluslararası rekabeti sonucu olacaktır. Bu yüzden ziyan edilen emeklerin ise nasıl dev ölçülere vardığı ortadadır.

Sovyetlerle işbirliği Macaristan' ı enerji bunalımından kurtardı

Macaristan Sosyalist İşçi Partisi Merkez Komitesi Sekreterlerinden Karoy Nemed, verdiği bir demeçte, ülkesinin Sovyetler Birliğiyle kurduğu yakın işbirliği sonucu, dünya ülkelerini sarsan enerji bunalımından etkilenmediğini açıklamıştır. Sovyetler Birliği'nin, ülkesinin petrol ihtiyaçlarının yaklaşık üçte ikisini, enerji ihtiyaçlarının ise dörtte birinden çoğunu karşıladığını bildiren Nemed, Macaristan-Sovyetler Birliği ekonomik işbirliğinin, derin bir enternasyonalist dayanışmanın somut örneği olduğunu söylemiştir. Nemed, Sovyet yardımının gerek Macar ekonomisinin gelişmesi, gerekse ülkenin kurduğu planların gerçekleştirilmesi için sağlam bir temel oluşturduğunu sözlerine eklemiştir.



New York'taki ünlü Brooklyn köprüsü

KİTABI BASILMAYINCA KENDİNİ KÖPRÜDEN AŞAĞIYA ATTI...

Amerikalı yazar Dan Cameron Rodhill, (34) Vietnam savaşı üzerine yazdığı kitabının basılmasına çok kızmıştı. Olayı protesto etmek için de geçenlerde kendini New York'un ünlü Brooklyn köprüsünden atıverdi. Sonunda kaburgalarının kırılmasıyla kurtuldu, ama ne kitabı basıldı ne de Vietnam savaşının haksızlığı bu şekilde kanıtlanabildi.

Macera heveslisi yazar, bol bol kendi propagandasını yapmış oldu o kadar, kimileri Cameron'un umutsuzluk nedeniyle bu yola başvurduğunu söylüyor. Kim bilir?...



Dan Camerun Rodhill, atlayışına başlıyor..



Kendini köprüden bırakan kızgın yazar atlıyor ve sulara gömülüyor.

DEMOKRATİK ÖRGÜTLERDEN HABERLER

● Izmir Tabip Odası, Sağlık Bakanlığı'nda partizanlıktan yakındı

İzmir Tabip Odası Başkanı Prof. Dr. Veli Lök, MHP'nin barış maskesi altında sinsi bir kadrolaşma yöntemi uyguladığını öne sürmüştür.

Prof. Dr. Lök sinsi uygulamanın en tipik örneğinin Sağlık Bakanlığı kadrolarında görüldüğünü de savunmuş, ülke çapında hekim, hemşire, laborant, sağlık memuru gibi personel sıkıntısı çekilirken, MHP'nin zoruyla atamalarda kasıtlı bir yavaşlama ve engelleme eylemine girişildiğini iddia etmiştir.

● Genel-Der Sendikalaşmanın memurun hakkı olduğunu savundu

Tüm Belediye Genel Hizmetlileri Derneği (Genel-Der) Ankara Şubesi tarafından yapılan açıklamada grevli, toplu sözleşmeli sendikalaşmanın memurların en doğal hakları olduğu savunulmuş "sendikal hakların alınmasında Genel-Der işçi sınıfıyla olan dayanışmasını koparmayacaktır." denilmiştir.

ÖRGÜTLENME HIZLA DEVAM EDİYOR

Genel-Der Genel Başkanı Hasan Ayhan Genel-Der'in belediyede çalışan memurlar arasında hızla örgütlendiğini birbuçuk ay gibi kısa bir süre içinde İstanbul, Ankara, İzmir ve Adana'da açılan şubelerinin çalışmalarına başlandığını bildirmiştir.

● Malatya TÖB-DER üyeleri canguvenliği olmadığı için yerel seçimlerde görev almıyor

Malatya'da 1 ve 2. Merkez Ilçe Seçim Kurulları öğretmen üyelikleri için yapılan seçimlere TÖB-DER Üyesi öğretmenler katılmamışlardır.

TÖB-DER'li öğretmenlerin, Genel Seçimlerde görevli bulundukları sandıkların başlarında çeşitli saldırılara uğradıkları gerekçesiyle Mahalli Seçimlerde tekrar görev kabul etmediklerini bildirmişlerdir.

● Gazi-Der, Eğitim Enstitülerindeki oyuna karşı çıkılmasını istedi

Tüm fakülte ve yüksek okullarda ön kayıtların bitmesine rağmen, Gazi Eğitim Enstitüsü ile diğer Eğitim Enstitülerinde taban puanlar açıklanmadan Ülkü Ocaklı kartı bulunanlarla okulların kontenjanının doldurulacağı ifade edilmiştir.

Gazi-Der adına bir açıklama yapan Nihat Fırat, tüm demokratik kuruluşları, Eğitim Enstitüleri üzerinde oynanmak istenen oyunlara karşı mücadeleye çağırmıştır.

● TEK-DER: Yüksek Teknik Öğretmen Okulunda kayıt için Ülkü Ocaklı olma koşulu aranıyor

Ankara Yüksek Teknik Öğretmen Okulu'nda kayıt yaptırmak isteyen öğrencilerden Ülkü Ocakları'na üyelik belgesi ya da Ülkü Ocakları'ndan tavsiye belgesi istenildiği bildirilmiştir.

Yüksek Teknik Öğretmen Okulu Mezunları ve Öğrencileri Koruma Derneği (TEK-DER) adına yazılı bir açıklama yapan dernek Başkanı Kadri Demir, bu yasa dışı uygulamanın genellikle okula gelip de ilerici olduklarından şüphelenilen öğrencilere yapıldığını kaydedmiştir

● TÜM-DER Sağlık Bakanlığında memurların her an tehlikede olduğunu belirtti

TÜM-DER Ankara şubesi Başkanı Nizamettin Barış dün yaptığı yazılı açıklamada Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığında faşist olmayan memurların can güvenlikleri olmadığını, bildirmiştir.

IMF HEYETI 2. KEZ BAŞKENTTE

Heyet Başkanı dün basın toplantısı yaptı

IMF yüksek yüzdeli bir devalüasyonda kararlı

● IMF Heyeti, gazetecilerin sorularını "geçiştirme"yi tercih etti

HABER MERKEZİ

Türkiye ekonomisi üzerinde konsültasyonlarda bulunmak üzere ikinci kez Ankara'ya geldiklerini söyleyen IMF heyetinin başkanı, Charles Waudward dün Ankara'da, Büyük Ankara Oteli'nde bir basın toplantısı düzenlemiş ve gazetecilerin sorularını cevaplandırmıştır.

Waudward basın toplantısında, "Türkiye'ye baskı için gelmediklerini" vurgulamaya özel bir dikkat göstermiş, gazetecilerin "yeni bir devalüasyon öngörüp görmedikleri" yönündeki sorularını ise "kendilerinin karar verecek durumda olmadığını, sadece teknisyen olduklarını" belirterek geçiştirmiştir.

Türk Haberler Ajansı' nın haberine göre yeni bir devalüasyon istenip istenmeyeceği şeklindeki soruya IMF Heyeti Başkanı şöyle cevap vermiştir:

"Bu aşamada söyleyebilecek tek şey şudur. Maliye Bakanlığı, Merkez Bankası ve Devlet Plânlama Teşkilâtı yetkilileri ile görüşmelerde bulunuyoruz. Türkiye'de ekonomik olarak nelerin meydana geldiğini öğrenmek ve gelecekte de nelerin meydana gelebileceğinin bir değerlendirmesini yapmaya çalışıyoruz."

Öte yandan, Waudward, bu demecinden önce kendisiyle konuşmak isteyen bir gazeteciye de şunları söylemiştir:

"Biz Türkiye'ye baskı yapmaya gelmedik. Biz sadece teknisyeniz, politikacı değil. Türkiye'yi yönetmek gibi bir arzumuz yok. Türkiye'yi Sayın Demirel, Erbakan ve Türkeş yönetiyorlar."

● KONSÜLTASYON MU TEFTİŞ MI?

Buna karşılık Başkent'teki ekonomistler, IMF heyetinin gelişini 'bir konsültasyon değil, bir teftiş" olarak değerlendirmektedirler.

2. MC hükümetinin aldığı ekonomik tedbirlerin etkilerini incelemek üzere Türkiye'ye gelen İMF heyeti dün ilk görüşmesini Maliye Bakanı Cihat Bilgehan'la yapmıştır.

Bakandan Türkiye ekonomisinin durumu ile ilgili bilgi alan İMF heyetinin 3 hafta süre ile Türkiye'deki çalışmalarına devam edeceği bildirilmiştir.

İMF yetkilileri kendileri Türkiye'ye gelmeden hazırlanan KİT'lerin zamlar sonrası durumunu gösteren bilgileri de incelemeye başlamışlardır. Maliye Bakanlığı ve Merkez Bankası yetkilileriyle önümüzdeki günlerde de çalışacak olan İMF'cilerin daha sonra KİT yetkilileriyle görüşmelere başlayacakları bildirilmektedir.

Maliye Bakanı Cihat Bilgehan'la yapılan görüşmeden sonra İMF heyetinin Maliye Bakanlığı uzmanlarıyla görüşmelere başladıkları öğrenilmiştir.

Bu arada IMF' nin yüzde 40'a varan devalüasyon istemini, MC Hükümeti'nin yüzde 10'lukbir devalüasyon ile geçiştirmeye çalıştığı, ancak Maliye Bakanı'nın Washington'daki temaslarıyla dahi bu oran üzerinden IMF'yi ikna etmenin mümkün olmadığı kaydedilmektedir. MC Hükümeti, IMF'ye bu durumda ikinci devalüasyonun tarihinin ertelenmesi, ya da belli bir süreye yayılacak düşük yüzdeli devalüasyonlar zincirinin tercih edilmesi şeklinde iki alternatif sunmayı düşündüğü de alınan bilgiler arasındadır.

HABERİN YORUMU

Kredi mi ekonomik ambargo mu?

Türkiye'nin dört bir yanında "önemli" olaylar oluyor. Türkiye'nin yarınını belirleyecek olaylar. İşte DİSK'te ortaya çıkan yönetimsel düzeydeki anlaşmazlık. İşte, AP Temsilciler Meclisi toplanırken, AP orkestrasının akordunun bozuluşu, uyumsuz seslerin yükselmesi. İşte, CHP'deki gebe suskunluk...

Ve işte IMF Heyeti yeniden Başkentte. Resmi ağızlara bakılırsa, heyet kredi vermek için IMF'in öngördüğü koşulları denetleyecek. Doğal bir olay yani. Madem kredi istedin, krediyi verecek olan da şartlarını, gözden geçirir, denetler elbet. Ama resmi ağızlar çoğu kez "yalan" söyler Türkiye'de. Gözünün içine baka baka kandırır, uyutur kamuoyunu. O ağızlara bakmamak, gerek.

Ciddi haber kaynakları bildiriyor: Türkiye, ABD'nin silah ambargosundan daha ciddi ve daha etkili bir ekonomik ambargoyla karşı karşıyadır. Görüşmeler, şunlar bunlar ise oyalama ve cilveden İbarettir.

Önümüzdeki günler ne gösterir bilinmez. Ama bugün saptanan gelişmeler bu ikinci olasılığa ağırlık tanıyor.

IMF ülkemize kredi verirse, Merkez Bankası raporlarını kontrol etme hakkını kazanacak

İstanbul (İSTA)

IMF'nin Türkiye'ye kredi vermeyi kabul etmesi halinde, öne sürdüğü koşulların hükümet tarafından nasıl uygulandığını izlemek amacıyla Merkez Bankasının tüm faaliyetlerini kontrol etme hakkını kazanacağı, isteklerinin yerine getirilmemesi halinde ise kredi vermeyi kesebileceği açıklanmıştır.

Türk Ekonomik ve Hukuk Araştırmaları Vakfı tarafından düzenlenen "1977 Sonbaharında Türkiye Ekonomisi" konulu tartışmalı toplantıya katılan Prof. Dr. Emre Gönensay ülkemizin dış ödemeler dengesi ve finansman sorunları hakkındaki görüşlerini açıklamıştır. Konuşmasında IMF'nin Türkiye'deki çalışmalarına da değinen Gönensay, IMF'ye sahip olduğumuz kotanın yüzde 25 tutarındaki kredileri kullandığımızı söylemiştir. Geriye kalan yüzde 75'in ise hükümetin aldığı tedbirler karşılığı değil, bu tedbirlerin uygulanması karşılığı verebileceğini ileri süren Emre Gönensay sözlerini şöyle sürdürmüştür.

"-Yüzde 25'lik altın stoklarımızın karşılığı olan paraları çektik. Diğer kredi kanlarımızdan ise ilk yüzde 25'lik bölümü kullandık. Geriye kalan yüzde 75'i ise alınan tedbirler karşılığı değil, bu tedbirlerin iyi uygulanıp uygulanmadığının belirlenmesi halinde verilir. Sık sık IMF uzmanları gelirler Merkez Bankası raporlarını kontrol ederler, ondan sonra verirler."

IMF'den alacağımız tüm kredilerin ise 500 milyon Doları geçmeyeceğini söyleyen Prof. Dr. Emre Gönensay, bunun toplam olarak verilmeyeceğini, en az beş yıllık süreyle yıllara dağıtılarak verileceğini savunmuştur.

MC, bir AET Bakanlığı kurmaya hazırlanıyor

● AET Bakanlığına Kamran İnan'ın getirilmesi düşünülüyor

Ankara (ANKA)

Bir AET Bakanlığı ya da müsteşarlığı kurulması konusundaki haberler yoğunluk kazanmaktadır. İktisadi Kalkınma Vakfı Başkanı Ertuğrul Soysal"AET Bakanlığı ya da müştesarlığı" kurulması "Fikrini öteden beri savunduklarını" söylemiştir.

Ortak Pazar ülkelerine resmi olmayan bir ziyarette bulunan Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Kamran İnan'ın temaslarında, konuyla ilgili yetkili bir bakan gibi davranması ve toplulukla ilişkilerin düzeltilmesinde önemli adımlar atması Ankara'daki diplomatik çevrelerde bir "AET Bakanlığı kurulacağı ve başına İnan'ın getirileceği" söylentilerine yoğunluk kazandırmıştır.

Bazı Batı Avrupa ülkeleri ile, Ortak Pazar yetkilileriyle temaslarını sürdüren İnan, toplulukla ilişkilerin yeni bir yumuşama dönemine girdiğini belirtirken, Ankara'daki AET bürosu tarafından İnan'ın gezisinin gayri resmi nitelik taşadığı ifade edilmiştir. İnan Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığına getirilmesinden önce AET-Türkiye Karma Parlamento Komisyonu Başkanlığı görevini yürütmekteydi. Bu görevden ayrılması nedeniyle topluluk yetkililerine bir nezaket ziyareti yapmak üzere Türkiye'den ayrılmıştı. Ancak, İnan topluluk yetkilileriyle görüşmeleri sırasında Türkiye'nin AET'den alacağı krediler ve toplulukla ilişkilerini yumuşatılması sorunları üzerinde de durmaktadır.

Öteyandan, son gelişmeler konusunda bir demeç veren İktisadi Kalkınma Vakfı(İKV) Başkanı Ertuğrul Soysal, İnan'ın AET ile ilişkilerde politikacılardan çok daha başarılı olacağını ifade etmiştir. Soysal ANKA muhabirinin sorusuna su cevabı vermiştir.

"-Bakanlık kurulması girişimleri benim için sürpriz olmuştur. Ama biz İktisadi Kalkınma Vakfı olarak, AET'ye bakanlık ya da müştesarlık seviyesinde sahip çıkacak bir makamımızın mutlaka teşkilini öteden beri savunmuşuzdur. Sayın İnan'ın AET ilişkilerimizde politikacıdan çok yararlı ilişkiler kuracağına inanıyorum."

"Financial Times"e göre son zamlar, Türkiye'de ayaklanmalara yolaçacak

● Sermaye çevrelerinin gazetesi devalüasyonun düşük tutulduğunu da belirtti

Ankara (ANKA)

İngiltere'nin ciddi gazetelerinden olan ve malî çevrelerce izlenen Financial Times Gazetesi'nde yeralan bir haber-yorumda, Türkiye'de alınan zam tedbirlerinin Mısır ve Peru'da olduğu gibi bir ayaklanmaya sebep olabileceği savunulmuş, ve hükümetin ileride daha kötü günler gelebilir mi diye düşündüğü kaydedilmiştir. Gazetede David Tonge imzasıyla çıkan yazıda alınan ekonomik tedbirlerin ve devalüasyon oranının yeterli olmadığı ifade edilerek şu görüşlere yer verilmiştir:

"İstanbul'daki ecnebi bir banker, en aşağı yüzde 20 ci varında bir devalüasyon gerektiğini belirtirken, alınan ekonomik tedbirlerin, Uluslararası Para Fonu'ndan istenen krediyi sağlayacak etkinlikte olmadığını söylemiştir. Bununla birlikte, devlet tarafından üretilen malların fiyatlarını arttırmakla doğru bir adım atılmış olduğu, ancak bu yöndeki bir tedbirin ise, Mısır ya da Peru'dan alınacak örneklerden hatırlanacağı gibi, ayaklanmalara sebep olabileceği kaydedilmiştir.

● TÜRK İŞADAMLARININ ELEŞTİRİLERİ

Yazıda daha sonra, Koç Holding Yöneticisi Rahmi Koç ve Türk Sanayicileri ve İşadamları Derneği Genel Sekreteri Güngör Uras'ın demeçlerinde ekonomik duruma yönelttikleri eleştirilere değinilmiş ve şöyle denmiştir:

"Döviz sıkıntısı, ithalâtı ciddî bir şekilde etkilemiştir. Askeri ithalât için her ay 40 milyon Dolar, petrol ithali için de 125 milyon Dolar gerekmektedir. Daha önceleri Türkiye'yi kâr getiren bir pazar olarak gören dışdaki ithalâtçılar ise, şimdi Türkiye'ye karşı daha sert davranmaktadırlar. Ham madde kıtlığı, toptan satış fiyatlarını yüzde 20.4 oranında artmıştır. Türkiye'nin ithalâta dönük olması, yiyecek fiyatlarının artması ve boykotlar nedeni ile fabrikaların kapanması, enflasyon, İstanbul Ticaret Odası'na göre, tüketim maddelerindeki fiyatın, yüzde 26.5 oranında artmasına yol açmıştır. Tarım için geniş çapta yapılan destek harcamalar, hükümetin sanayileşme projeleri ve iktisadî devlet kuruluşlarının aylık kaybı olan 3 milyar Türk Lirası'nın hazine tarafından karşılanması mecburiyeti likidite hacmi artırmıştır. Maliye Bakanı Bilgehan son altı ay içerisinde tedavüldeki paranın, yüzde 38-40 civarında yükseldiğini belirtmiştir. Kredilerin kısılması, petrol ürünlerinin fiyatlarının arttırılmasına oranla daha etkisiz olmuştur. Olumlu bir sendika olan Türk-İş gene greve gideceğini söylemekte ve muhalefet ise, hükümetin güttüğü politikaya karşı şimdilik, toplu bir harekete geçmemesine rağmen, hükümeti ekonomik gelişmeyi Uluslararası Para Fonu'nun dudaklarından çıkacak bir iki cümleye bağlamakla itham etmektedir. Muhalefet alınan ekonomik tedbirlerin ıztırabını az gelirlilerin çektiğini söylemiştir...

Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk dahi, bu durumun dar gelirliler ve memurlar için güç bir durum yarattığını söylemiştir. İktidarda kalmaya gayret eden Demirel Hükümeti ise, belki de, ileride daha da kötü günler gelebilir mi diye düşünmektedir."

● KISA VADELİ DIŞ BORÇLAR

Daha sonra şu görüşlere yer verilmektedir:

"Kıbrıs'ın kuzey kesimini işgal edilmesi ile meydana gelen masraflar ve Amerika ambargosunun etkileri, sancılar çeken bu ekonomiye yük olmuştur. Türkiye ekonomik gelişmeyi kesmektense kısa dönemli dış finansman kaynaklarına yönelmiş ve 1975 ile 1976 yılları içerisinde, iki milyar Dolar'a tekabül eden, Döviz'e Çevrilebilir Mevduat sağlamıştır.

DOĞUM-TEŞEKKÜR

Oğlumuz Kıvanç'ın dünyaya gelişinde emeği olan

Ebe Zerrin ERDOĞAN

H.Bakıcı Füsun Omuzdaş'a

teşekkür ederim

13.10.1977

Kasımpaşa As.Hastanesi

Tülay-Mustafa UĞUR

TÜRKİYE MADEN-İŞ SENDİKASI GENEL BAŞKANLIĞINDAN

Sendikamız ile "Kazım Orbay Cad. No:89 Kat.3 ŞİŞLİ İSTANBUL'da kurulu SAYEL SAYISAL ELEKTRONİK A.Ş." işyeri işverenliği arasında Toplu İş Sözleşmesi akdedilecektir.

275 sayılı Yasanın 12. maddesi uyarınca ilgililere ilanen duyurulur.

Basın: 8231-2440

ZAYİİ

İETT Kartımı ve Kredi Kartımı kaybettim. Hükümsüzdür.

Kamil MUFİ

KAĞITHANE BELEDİYE BAŞKANLIĞINDAN

1 - Aşağıda müfredatı gösterilen gayrimenkuller, 2490 sayılı kanunun 31. maddesi uyarınca KAPALI ZARF usülü ile satılacaktır.

2 - İhalesi 3 Kasım 1977 Perşembe günü saat 10.00'da Belediye Encümeni huzurunda yapılacaktır.

3 - İhaleye girebilmek için taliplerin geçici teminat yatırmaları ve usulüne uygun olarak hazırlayacakları teklif mektuplarını ihale saatinden bir saat öncesine kadar İhale Komisyonu Başkanlığına tevdii etmeleri gerekir.

4 - Şartname, mesai saatleri dahilinde Belediye Emlak İstimlak servisinde görülebilir.

5 - Postada vaki gecikmeler kabul edilmez.

SIRA NO	ADA NO	PARSEL NO	M2. MİKTARI	MUHAMMEN BEDELİ	TUTARI T.L.	ŞAGİLİ	GEÇİCİ TEMİNAT
1		2713	360	410.-	147.600.-	Nezahat Günaç	11070.-
2		2826	177	110.-	19.470.-	Ali Mehmet Sıvacı-Hüsamettin Kanöz	1460.-
3		3434	164	150.-	24.600.-	Belgüzar Yahşi	1845.-
4		3531	190	160.-	30.400.-	Ragıp Eken-Ahmet Eken SabriyeAydın	2280.-
5		3533	104	160.-	16.640.-	Mahmut Karakaya	1250.-
6		3538	108	170.-	18.360.-	Yusuf Kocaoğlu	1380.-
7		3918	148	160.-	23.680.-	Mehmet Pişkin-Orhan Ellez-Hayrettin Akifoğlu	1780.-
8		4704	116	130.-	15.080.-	Melahat Tabak	1130.-
9		4575	536	135.-	72.360.-	Recep Kara-Asım Okçu	5430.-
10		5124	166	160.-	26.560.-	Ferhat Kartal Varisleri	1995.-
11		5577	244	130.-	31.720.-	İbrahim Şimşek-Turan Deniz	2380.-
12		5853	144	160.-	23.040.-	Hayrullah Durmaz	1730.-
13		6713	63	260.-	16.380.-	Nusret Öner	1230.-
14		7080	152	160.-	24.320.-	Neşet Takmaz	1825.-
15		7112	292	160.-	46.720.-	Nazife Şahin	3505.-
16		10274	146	110.-	16.060.-	Halit Ağakan-Hakkı Kocamangil	1205.-
17		12099	200.50	185.-	37.092.50	Lütfü Bekiroğlu	2785.-
18		12100	200.50	185.-	37.092.50	Osman Kasapoğlu	2785.-
19		12178	120.	150.-	18.000.-	Paşa Bilgin	1350.-
20		12179	140	150.-	21.000.-	Baki Sebat-Ali Rıza Dilbaz-Ferhat Kırkıl	1575.-
21		12094	295	235.-	69.325.-	Adnan Aksoy	5200.-
22	58	11	260	190.-	49.400.-	Mehmet Karamuk	3705.-
23	589	14	255	120.-	30.600.-	Ziya Aydın - Faik Macar	2295.-

(Basın-26429)-2405

İSTANBUL 9.CU İCRA MEMURLUĞUNDAN GAYRIMENKUL SATIŞ İLANI

DOSYA NO:1977/196

Fatih-Sancaktar Hayrettin Mahallesi, Kocamustafapaşa caddesinde 329 kapı numaralı, (mahallen 239 ve 239/1 kapı numaralı)288 pafta, 479 ada, 39 parsel sayılı ve 264 M2. sahalı bahçeli kargir evin tamamı izaleyi şuyu ve açık arttırma suretiyle satışa çıkarılmıştır.

İMAR DURUMU: İmar müdürlüğünün 20.6.1977 ta. ve 5832 nolu imar krokisinde: 1/5000 mikyaslı, 14.5.964 tasdik tarihli, Sur içi bölgeleme planında, bitişik nizam 15.50 Mt. bina yüksekliğinde ve krokide taranan kısımda ve yazılı şartlar dahilinde inşaat yapılacağı bildirilmektedir.

EVSAFI: Gayrimenkul Cerrahpaşa Hastahanesinin ilersinde Kocamustafapaşa'ya yakın ve Kocamustafapaşa caddesi üzerinde bir tapu dahilinde 239 ve 239/1 kapı nolu kargir iki evdir. Arkaları bahçedir. 239/1 kapı nolu bina zemin katla birlikte 3 katlıdır. Cephe düz sıva, çatı terasdır. Binaya sokaktan çift kanatlı kırık camlı demir kapı ile girilmekte zemin katda zemini karo döşeli cephesi cephesi çelik istor tel kepenkli ve arkada WC olan büyük bir dükkan vardır. 1.ci katda ise sokak kapısı antresinden mozayık basamaklı merdivenle çıkılmakta ve daire bulunmakta-dır. Bir hol, ikisi önde iç içe ve biri arkada olmak üzere 3 oda ve holden girilen aralıkda hamam ve mutbak harap bir haldedir. 2.ci kat 1.ci katın planındadır. Çatı üzeri terasdır. Odaların zeminleri ahşap kaplama ve diğer kısımlar karodur. Elektrik, su, havagazı vardır. Boşdur ve harapdır. 239 kapı nolu ev 239/1 kapı sayılı dükkanlı apartımanın bitişiğindedir. Bodrum, zemin ve birinci katdan ibarettir. Cephesi düz sıvadır. Harapdır. Binaya sokakdan çift kanatlı camekanlı demir kapı ile girilmekte 5 ahşap basamakla zemin kat camekan kapılı sofasında karşılıklı 2 oda ve WC bulunduğu gibi ahşap basamaklı merdivenle birinci kat sofasına çıkılmakta burada cadde tarafında ikioda ve bir hela, ve hamamdan ibarettir. Bodrum katında bir taşlık, bir oda ve kömürlük ve arkada mutbak ve WC mahalli mevcuttur. Binanın beden duvarları kargir dahili kısmı ahşapdır. Harap ve bakımsızdır. Her iki binada boşdur.

KIYMETİ: Gayrimenkulün tamamına 950.000.00 Tl. kıymet takdir edilmiştir. Müzayedeye iştirak edeceklerin muhammen kıymetin %10 nispetinde nakti teminat akçesi yatırmaları veya o miktarda milli bir bankanın teminat mektubunu ibraz etmeleri icap eder. Dellaliye resmi, ihale damga pulu bedeli, tapu harç ve masrafları ile tahliye ve teslim masrafları alıcıya aittir.

İlk açık arttırması 21.11.1977 Pazartesi günü saat 10 den 10.30 a kadar İstanbul Sultanahmet Adliye Sarayı 9.cu icra dairesinde yapılacaktır. Arttırma şartnamesi herkesin görebilmeleri için 20.10.1977 den itibaren dairedeki özel kartonda açık bulundurulacaktır. Talipliierden şartname talep edildiğinde 200 krş posta pulu gönderildiğinde adreslerine bir örneği gönderilecektir. İlk açık arttırmada teklif edilen bedel muhammen kıymetin %75 ni bulmadığı taktirde ençok arttıranın taahhüdü baki kalmak üzere arttırma 10 gün daha uzatılarak 1.12.1977 Perşembe günü saat 10 den 10.30 a kadar yine İstanbul Sultanahmet Adliye Sarayı 9. icra dairesinde yapılacak ikinci açık arttırmada ençok arttırana ihale olunacaktır. İpotek sahibi alacaklılarla diğer ilgililerin ve irtifak hakkı sahiplerinin haklarını, faiz ve masrafa dair olan iddialarını dayanağı belgelerle 15 gün içinde icra dairesine bildirmeleri icap eder. Aksi halde hakları tapu sicilile sabit olmadıkça satış bedelinin paylaşılmasından hariç kalırlar. Daha fazla bilgi edinmek istiyenlerin memurluğumuzun 1977/196 sayılı dosya numarası ile memurluğumuza müracaatları, alıcıların satış mahallinde ve saatinde hazır bulunmaları ilan olunur.

(Basın-8201)-2437

CHP Yarınını Arıyor

İSMAİL CEM

DEMOKRATİKLEŞME İŞLEVİ, CHP' NİN VAROLUŞ NEDENLERİ ARASINDADIR...

6

Ecevit hareketindeki önemli bir işlev ve dinamiği Türkiye'yi **demokratikleştirme** görevinin meydana getirdiğini daha önce belirterek bunun parti içine yansımalarını araştırmıştık. Konuya Türkiye düzeyinde baktığımızda, bazı varsayımları saptamak mümkündür:

Türkiye'nin son otuz yılı incelendiğinde, Türk toplumunun gelişme dinamiğini içiçe geçmiş başlıca üç olgunun yarattığı söylenebilir. Bunlar, **sanayileşme, kentleşme** ve **demokratikleşmedir.** Tüm siyasal ve toplumsal hareketlerin, tüm değişimlerin ve özlemlerin çıkış noktasında bu üç olgu yatmaktadır.

Demokratikleşme süreci, çok genel çizgileriyle, şöyle tanımlanabilir: Ekonomik, sosyal ve siyasal hakların giderek yaygınlaşması ve artan sayıdaki topluluklarca paylaşılması; kitlelere ait hak ve özgürlüklerin sürekli olarak genişlemesi; toplumsal, ekonomok, siyasal oluşumlarla kararların kitlelerin artan etkinlikteki katkısıyla gerçekleşmesi.

Türkiye'de demokratikleşme sürecinin Demokrat Parti'nin kurulması ve gelişmesiyle hızlandığı, söylenebilir. İkinci Dünya Savaşının **«demokrasiler»** cephesince kazanılması ve faşizmin kesin yenilgisi sonucunda hızlanan evrensel oluşumlar dönem Türkiye'sini de etkilemektedir. Bir yığın karmaşık iç neden, Türkiye'nin egemen sınıfını bürokrasiye daha az bağlantılı olacağı yeni bir aşamaya yöneltmekte, bu aşamaya varmak ise, ancak, kitlelerin desteğiyle mümkün gözükmektedir. Oy hakkının etkinleşmesi, daha doğrusu ilk kez böyle bir hakkın gerçek anlamda kullanılması, sanayileşme çabaları ve kentleşme hızıyla birlikte, demokratik hakları genişletmiştir. Yol, su, elektrik, ekonomiden daha büyük bir pay gibi özlemler, giderek, sınıfsal özü daha belirgin taleplere, sendikalaşmak, siyasal hareketlilik gibi amaçlara yönelmiştir. Ve zaman zaman kesintilere uğratılmasına rağmen, her dönemde biraz daha gelişmiş, biraz daha kökleşmiştir.

Demokratikleşmenin bir özelliği, çok unsurdan oluşan bir bütün yaratmasıdır: Demokratikleşme süreci, siyasal katılmanın boyutlarından her tür siyasal özgürlüğe, işçi ve köylü haklarından basın, ifade özgürlüklerine, toplumsal refahın giderek artan bir eşitlikle paylaşımına kadar çok geniş bir alanı kapsar. Demokratikleşme sürecinin ikinci özelliği ise, sürekli olmasıdır; bir sınırının, sonunun, bitiş noktasının bulunmamasıdır.

DEMOKRATIK LEŞME SÜRECI VE CHP'NIN IŞLEVI

Şimdi, CHP'ye dönelim: Daha önce de belirttiğimiz gibi, Ecevit hareketinin önemli özelliği ve başarı nedeni, demokratikleşme sürecini hızlandırıcı bir işlev taşıması olmuştur. Hareket, demokratik haklara konmuş sınırların kaldırılmasını, çoğulcu demokrasi çerçevesinde her türlü siyasal akımın özgürlüğünü, köylü ve işçi kitlelerinin kendilerini doğrudan ilgilendiren ekonomik kararlara katılmasını savunmaktadır. CHP, demokratikleşme konusundaki bu tavrını partinin yeni programında (1976) daha da açıklığa kavuşturmuş ve bu alanda somut öneriler de getirmiştir. Zaten bu programın en belirgin niteliği, bir **«demokratikleşme»** programı olmasıdır.

dan bakabileceğini ve bu görevini daha kararlı, etkili biçimde sürdürebileceğini söylemek mümkündür. CHP, demokratik hak ve özgürlükleri, ekonomik kararlara kitlelerin katılma yöntemlerini **«iktidara gelince»** genişleteceğini belirtmiş, bunları parti programına almıştır. Ne var ki, hükümeti kurmak deneyimini izleyen aylarda, demokratikleşme mücadelesinin **muhalefet olarak** da hem de **etkin sonuçlar olarak** sürdürülebileceği gerçeğine yeterince eğilinmemiştir. İşçinin genel grev hakkı, kamu kuruluşlarında çalışanların yönetime katılması, düşünce ve ifade özgürlüğüne, siyasal özgürlüklere, örgütlenme özgürlüğüne konmuş anti demokratik sınırların kaldırılması, lokavtın yasaklanması, kooperatifçiliğin etkinleştirilmesi CHP programının içerdiği konulardır. Ancak bu konular hayata geçirilmediği gibi, geçirilmesi yolunda hazırlık yapıldığının da belirtileri, yoktur. Oysa demokratikleşmenin gelişimi amacıyla kampanyalar düzenlemek, somut sorunlar ortaya koymak, yasa önerileri hazırlamak, toplantı ve gösteriler yapmak, CHP'nin taşıdığı işlevin doğal gerekleridir. Gerçi CHP iktidarda değildir ama, kendi işlevi doğrultusunda benzer girişimlerde bulunmak CHP'nin tezlerini yaygınlaştırır, kamuoyu oluşturur, iktidara gelinmesi durumunda neyin nasıl yapılacağının önceden saptanmış olmasını sağlar hem de, demokratikleşme sürecini hızlandırır.

IKTIDARDA OLMAMAK GÖREVE ARA VERMEZ

Burada, bir noktanın altını özenle çizmek gerekir: Bir toplumda demokrasinin gelişmesi ve demokratikleşme sürecinde yol alınması salt iktidarda olunmasına ve yasal değişimlerin gerçekleşmesine bağlı değildir. Bir yasal değişimin, bir kesin sonucun doğrultusunda yapılan sürekli girişimler, sadece girişim olarak kalsalar bile, kendi sonuçlarını bir **«vakıa»** olarak gerçekleştirebilirler; toplumsal düzene **kabul ettirebilirler.** Demokrasi doğrultusunda olan ve toplumun benimsediği çoğu gelişme, yasalarda yer almasa bile kendini topluma ve düzene kabul ettirmiştir. Yasaların yorumlanmasını ve toplumun bakış açısını etkilemiş, **somut sonuçlar yaratmıştır.** Bunun örneklerini sendikal mücadele alanından özgürlüklerin kullanımına kadar çoğu durumda izlemek mümkündür. Komuoyunun benimsediği demokratik kazanımların yadsıması, bunların yasal dayanaklarının yetersizliğine rağmen imkânsız gibidir. Nitekim, CHP, 1965 - 1977 döneminde Türkiye'nin demokratikleşme sürecine en büyük katkıları sağlamanın onurunu taşır; aynı CHP, bu dönem süresince sadece yedi ay iktidar olabilmiştir...

Gerek Ecevit hareketinin gerekse CHP'nin gelişiminde, demokratikleştirme işlevinin başarıyla sürdürülmesi büyük pay sahibidir. Dolayısıyla, bu konu üzerinde ne kadar durulsa azdır. CHP ne gibi çetin güncel sorunlarla uğraşırsa uğraşsın, demokratikleştirme işlevinin yüklediği sorumlulukları kendisine sürekli olarak «dert edinmek» zorundadır. Kaldı ki, bu işlevin son aylarda yeterince önemsenmemesi bir çeşit isteksizlik, hattâ partinin çizgisinde bir değişiklik olarak yorumlamak eğilimleri vardır. Bu yorumlar, CHP'nin kendi içindeki ve dışındaki sola karşı tavrına da dikkati çekmektedir.

CHP'nin gerek demokratikleşme sürecindeki işlevine gerekse sola yaklaşımı açısından ciddi bir değişim geçirdiğini öne sürmek için yeterli neden gözükmemektedir. Ancak, bunlar, bir demokratik sol partinin varoluş nedenlerini yaratan, onun gücünü ya da güçsüzlüğünü oluşturan etkenler arasındadır, dolayısıyla, bu konuları canlı tutmak ve sürekli bir sınanmayla kendi tutumunu gözden geçirmek CHP'ye zarar değil, yarar getirebilir...



Halk kitlelerinin güvencesi



Her şey Demokratik Sol için

CHP, demokratikleşme sürecindeki işlevini her dönemde yeniden değerlendirmek, parti içi ilişkilerde ve Türkiye düzeyinde bu işlevin gerekleriyle sürekli **tutarlılığını** korumak durumundadır. Çünkü bu işlev, demokratik sol hareketin hem önde gelen özelliğidir hem de başlıca varoluş nedenlerinden biridir. CHP'nin iç sorunlarına değinirken, bu alandaki bir endişeye yer vermiştik: CHP örgütünün karar oluşturma sürecine katılmak ve yönetimin davranışlarını belirlemek görevinden giderek uzaklaşmakta olduğunun belirtileri vardır; çoğu CHP milletvekili, bu durumdan yakınmaktadır. CHP'nin bir süredir dışa yansıyan görünümü, kararların üst kademelerde saptandığı, fesihler, müteşebbis heyetler, disiplin uygulamalarıyla örgütün sessizliğe ve hareketsizliğe yöneltildiği, örgütten beklenen asli görevin şu ya da bu hizipteki insanları yönetim birimlerine seçmek olduğu izlenimini vermektedir.

Sorunu Türkiye düzeyinde aldığımızda, CHP'nin demokratikleştirme işlevine günümüzde daha değişik açılar-

YARIN

SOSYAL-DEMOKRASİNİN GERÇEKLERİ VE SOL

"tırmık"

AYDIN ENGİN

Akbabalar leş ararken

İlk kim söylemiş bilemiyoruz. Kimileri Nazım Hikmet diyor, kimileri Orhan Kemal. Başka ad - lar önesüren de var. Ama besbel - li ki Türkiye'nin basın merkezini, meslekçi adıyla. Babıali'yi iyi tanıyan birinin bu söz. Şöyle deni - yor:

-Babıali'de lağımlar açıktan akar.

Doğrudur. Sözün doğruluğunu kavramak için meslekte çok vaş - lanmış olmak gerekmiyor. Bizim gibi "yeni yetmeler" bile kolay - ca kavrayabiliyor bu gerçeği.

Açıktan akan Babıali lağımları pek berbat kokuyor bu günler. Lodos şiddetlenince Haliç'in dip ta - rafları böyle kokar. Çürümüş, leşleşmiş çamur ve artık kokar.

Anlaşılan Babıali'de de olağandışı bir yel esiyor bugünlerde. "İşçiden, işçiden esen yel"lere dayanamayanlar anti-komünizm rüz - garına kuvvet verdiler. Babıali'yi daha da kepazeye çeviren koku buradan geliyor işte.

Anlı şanlı ve kanlı parababaları

Hele bir tabloya bakalım. 5 Haziran seçimleri olmuş, CHP'nin Genel Başkanı balkonlara çıkıp i - lan etmiş "224 tamam, 228'e gidiyoruz". Aradan iki gün geçmiş ve görülmüş ki parlamentonun kom - pozisyonu bir partinin tek başı - na hükümet etmesine elvermiyor. Anlı şanlı ve kanlı parababaları aç - mışlar ağızlarını, döktürmüşler.

-Memleketin içinde bulunduğu durumda istikrarı sağlayacak, a - narşiyi önleyecek, herşeyi berbad eden MSP'yi kenara itecek, tekelleri kollayıp, emekçilerin sırtını sı - vazlayacak yegane hükümet CHP AP koalisyonudur. Memleketperverliğin zamanıdır ve bu koalis - yonu kurmakta zinhar geç kalınmamalıdır...

Tutmamış. Ardından aynı adam - lar, "O olmazsa bu" deyip başla - mışlar:

-Hükümet olsun. Lakin mutla - ka MSP'siz olsun. Bu yüzden CHP nin azınlık hükümeti memlekete faydalıdır. Falan filan...

O da tutmamış. MC kurulmuş. Erbakan "Buğday saçar gibi, fabrika saçmaya" başlamış. Türkeş ve tosunları 1. MC'de yarım ka - lan tırmanışlarını 2. MC'de ta - mamlama yoluna girmişler, kilit devlet örgütlerindeki mevzileri - ni pekiştirmeye başlamışlar.

Kim yaptı bu zamları?

Derken, döviz darboğazı tıkanma noktasına gelmiş, ardından "ekonomik istikrar önlemleri" paketi açılmış. Ardından yüzde 10' luk bir devalüasyon. Onun ardından Maliye Bakanı taa Amerikalara gidip IMF'cilerden kredi dilenmeye çalışmış. Koparılan 45 milyon Dolarcık bir bayram hediyesi gibi sunulmuş kamuoyuna. O sırada koalisyonun iki "küçük" ortağı pervasızca döşenmişler TV demeçle - rini:

Erbakan - Bu zamları biz yapmadık muhterem kardişleri - miz. Milli Selamet Partimiz bu zamların çıkmaması için gayret göstermiş lakin reyleri kifayet etmemiştir.

Türkeş - Yapılan zamlar fevkalade zararlı olmuştur. MHP bu zamlara karşıdır. Pahalılığı yaratanlarla mücadeleye de kararlı - dır...

Deyip sıyrılmışlar işin için - den. Ve Demirel, AP grubunda ilk defa çatlak seslerin çoğaldığını gözlemiş.

Bir eksik var

Demirel'in özellikle MSP'ye ce vabı daha farklı bir noktadan gelmiş. MSP'nin biricik propaganda silahı olan "ağır sanayi hamlesi"-nin musluklarını tıkayıvermiş Demirel. Yeni mali yıl başına ka - dar bütün kamu harcamalarını don durarak, daha doğrusu "fasıldan fasıla aktarma" yapılmasını yasak - layarak, Erbakan'a, fabrika temeli atma törenleri için dahi harca - yacak para bırakmamış.

Koalisyon içi hır-gür'ün AP - MHP kanadındaki yansıması da - ha yumuşak olmuş. "Gürbüz ço - cuk yarışması"na katılmaya layık Sağlık Bakanı Gökçek'in ağzın - dan "Hacca gidilmesin" dedirten Demirel, ardından "Haccı yasak - layacak değiliz" deyip, mübarek hac farizasını yasaklamaya yeltenmenin günahını komandocu başi - ların sırtına yüklemeyi beceriver miş.

Meclis Başkanlığı seçiminde, öyle parlamentoyu fiilen çalıştırmama isteklerinin filan değil, bal gibi hükümet ortaklarının anlaşamamasından dolayı sonuç alınamadığını da artık Mısır'daki sağır sultan bile duydu....

Eh bu kadar hır gür arasın - da eksik bir şey kaldı mı?

Anlaşılan kalmış.

Ne tesadüftür ki aynı günler AP-CHP koalisyonu söylentileri birden bire patlak verivermiştir.

Törpüle, sağa çek, sola yaklaştır

Bir eski demokrat bu koalis - yonun gerçekleşme şansını şöy - le anlatıyor ve tanımlıyor :

"İki büyük parti programların daki büyük ayrılıkları, aşırı kı - sımları törpülemeli. (Bu son ke - limenin altını çiziniz.) Oturup ö - nemli meselelerde anlaşmalıdır.. Bugün için bunu imkansız görü - yorum. Kısacası bugün (CHP - AP koalisyonu erken, mahalli seçim - lerden sonrası için tam zamanı... Daha sonrası için çok geç bir mecburiyet...

İyi mi? Törpüleyerek, birini, "biraz" sola, ötekini "biraz" sa - ğa çekerek kurulacak bir koalis - yon. Aynı DP'li (şimdi AP'li) parlamenter şöyle diyor :

"Düşünün milletin yüzde doksanının oyunu alan iki partinin a - lacağı kararlara kim itiraz ede - bilir?.."

İşte tekelci sermayenin 1973'-den beri düşünü gördüğü büyük koalisyon budur.

Halkımızın yararına mıdır bu? "Evet" diyenin alnını ka - rışlarlar. Bu tamam da "Hayır" diyecek olan kim? Hangi güç tür ki parababalarının bu tez - gahına "hayır" diyecek ve bu "hayır" ın bir yaptırımı, bir caydırıcı gücü olacak?

Sorunun cevabı bizce 16 Eylül'de (DGM direnişi), 15-15 Haziran'da, 30 Mayıs'da (MESS Grevlerinin başlaması) veril - miştir. İşçi sınıfıdır bu güç. Yani onun örgütlü gücüdür. Yani işçi sınıfının yığınsal sendikalör gütü : DİSK'tir.

Babıali kokuyor

Nasıl susturulur DİSK? Kolay Önce sınıf sendikacılığına kar - şı sınıf uzlaşmacılığını savunan bazı sendikacıları öne sürersiniz. Hava bir iyi bulandırılır. Ardın - dan başlar cadı kazanları kayna - maya. Üzerine konan yasak kalk - madığı halde, Türkiye İşçi Sınıfı - nın siyasal örgütünün adı perva - sızca, olur olmaz yerde zikredilerek cadı kazanlarının altındaki a - teş üflenir.

Ancak bu da yetmez. Bu yönde bir kamuoyu oluşturmak gerek. Örneğin olup bitenlerin içyüzünü bilmeyenlerin kafasının bulanması gerek. DİSK'e duyulan güven, DİSK e bağlanan umutların kırılması gerek.

Sağ gösterip sağ vuranların - dan sol gösterip sağ vuranlarına kadar Babıali'nin akbabaları gö - revlendirilmiş. Babıali'de anti - komünizm yelleri esmeye başla - mış.

Babıali'de esen yel işte bu yüzden pek berbat kokuyor. DİSK i etkisizleştirmek manevrasında etkin görev aldı Babıali. Sağlı, sollu saldırıyorlar. Kokan bu. Akbabalar "leş" arıyor.

BİLİM TEKNİK

RADYOAKTİF KİRLENME NEDİR?

Atmosferin radyoaktif **maddelerle kirlenmesi** son yıllarda önem kazanan **sorunlardan** biri. İnsanlar, uzun bir süreden **beri** yayılan radyoaktif **maddelerin zararlarının** farkındalar. Nükleer silâhların kısa **tarihi bu** maddelerin atmosferde **biriktiğini ve rüzgârlarla** yayıldıklarını **gösterdi. Ancak asmosferdeki radyoaktif maddelerin tarihi nükleer** silâhların yapımından **milyonlarca yıl öncesine** kadar gidiyor.

Nükleer meteoroloji, **bu sorunla birlikte** ortaya çıkan yeni **bir bilim dalı. Son yıllarda,** nükleer denemelerin yer altında, **yer üstünde,** okyanus diplerinde ve **hatta dış uzayda** yapılmasını önlemekte **başarılar kazanıldı.** Bu denemelerin yalnızca **engellenmesi değil** aynı zamanda insanın **diğer faaliyetleri** sonunda ortaya çıkan **radyoaktiviteyi etkisiz** hâle getirmenin yollarının da **araştırılması** gerekiyor. Ayrıca **atmosferde varolan** radyoaktif maddelerden **yararlanarak meteorolojik** süreçlerin açıklanması **bu yeni bilim** dalının başlıca uğraşlarından biri.

Nükleer meteoroloji alanında çalışmalarıyla tanınan Prof. B. Sytra şöyle diyor:

«Nükleer meteorolojinin karşı karşıya olduğu sorunlar başlıca üç tanedir. **Bunlar,** birincil olarak, atmosfere nükleer maddelerin nasıl ulaştığının, orada gösterdikleri davranışın nasıl olduğunun ve bu maddelerden kurtulma yollarının araştırılmasıdır. İkincil olarak, atmosferde var olan radyoaktif maddelerin yardımıyla meteorolojik süreçlerin açıklanması gelmektedir. Son olarak da, atmosferde nükleer ve termonükleer **patlamalar** sonucu oluşan kirlenmenin **sonuçlarının** araştırılması önem kazanmaktadır.»

VÜCUDUMUZDA BİLE RADYOAKTİF MADDE VAR

Gerçekte radyoaktif maddelere pek yabancı değiliz. Havada, toprakda, bitkilerde, damlalar üzerinde çalışarak bunların radyoaktif madde tutma oranlarını ölçtüler ve bu temel üzerinde teorilerini kurdular. At. hayvanlarda, suda ve vücudumuzda radyoaktif madde vardır. Bu radyoaktivite, insan faaliyetlerinin bir sonucu değildir. Bilim adamları, 4000 yıl önce ölmüş bir Mısırlı'nın mumyasını incelediler ve radyoaktivite miktarını ölçtüler. Sonunda çağdaş bir insandaki radyoaktivite miktarı ile aynı olduğunu buldular. Bu doğal radyoaktivite insana zararlı gibi görünmemesine rağmen, araştırmacılar konu üzerinde titizlikle çalışıyorlar.

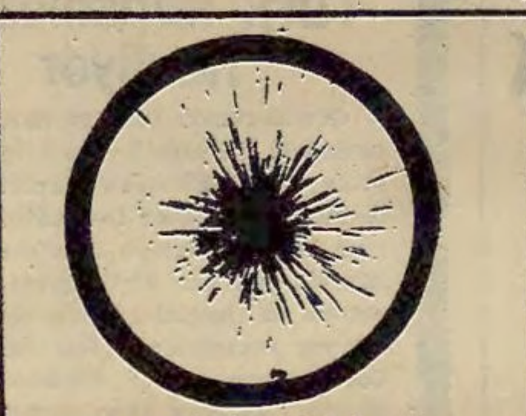
«Doğal atmosferik radyoaktivite ve radyoaktif maddelerin dolaşımının incelenmesi ile atmosferde yer alan pek çok süreci anlamak olanağını elde ediyoruz», diyor Prof. Sytra. «Bu bilgi insan faaliyetlerinin sonucu olan radyoaktif maddelerin zararlı etkilerinden korunmak ve havayı temizleme yöntemlerini geliştirmek için gereklidir.»

BULUTLAR RADYOAKTİF MADDELERİ ENGELLER

Atmosferde bin milyonlarca yıldan beri süregelen radyoaktif maddelerin birikmesi insan ve diğer tüm canlıların yaşamı için tehlikeli bir orana erişmektedir. Üstelik zamanımıza kadar bu radyoaktif kirlenmeyi dengeleyecek güçte bir etken de yoktu. Ancak bulutlar bu konuda en eski ve en iyi çalışan önleyicilerdir. Bulutlar radyoaktif maddeleri bir sünger gibi emerler ve bunları yağmur ve karlarla aşağıya, toprağa gönderirler. Radyoaktif maddeler toprakta daha az zararlıdırlar.

Bulutların bu işlevi, görünüşte çok basit gibi görünmesine rağmen, son zamanlara kadar bu işin nasıl başarıldığına dair hiç bir fikrimiz yoktu.

«Lâboratuvarımızda çalışanlar kar, dolu ve yağmur taneciklerinden alınan küçük



Radyoaktif maddelerin plâka üzerinde bozularak bıraktıkları iz.



Bulutlarda radyoaktivite araştırması.

mosferin diğer kendi kendini düzeltici süreçleri geniş ayrıntıları ile açıklandı. Bu çalışmalar, insanın yarattığı radyoaktif kirlenmenin artan miktarlarından kurtulmanın yollarını araştırmada yardımcı oldu.»

Ne var ki atmosfere yayılmış radyoaktif maddelerle çalışmak zor bir iş. Bu maddeleri «yakalamak» kadar cinslerini saptamak da güç. Örneğin Plutonyum - 239 ve Polonyum - 210 gibi iki ayrı radyoaktif maddeyi birbirinden ayırmak oldukça zor. Prof. Sytra bu sorunu, nükleer fotoğraf plâkaları kullanarak oldukça basitleştirdi.

«Böyle bir plâka, atmosferik hava bulunan karanlık bir odada saatlerce bırakılır. Plâkaya gelen radyoaktif maddeler bozularak plâka üzerinde yayılma izleri bırakırlar. Bu izlerin uzunluklarına bakarak çeşitli radyoaktif maddeleri ayırmak mümkündür.»

Moldavia ve Moskova'lı bilim adamları ortak deneylerinde radyoaktif maddeleri birer «etiket» ve «izleyici» olarak kullandılar. Az miktarda radyoaktif maddeyi bulutlara enjekte ederek, dolu yağdıran bulutlar içindeki süreçleri incelemede bu radyoaktif maddeleri izleme yöntemini kullandılar. Bu çalışmalar, özellikle üzüm bağlarına ve diğer yemiş bahçelerine büyük zarar veren dolu olayının açıklanmasıyla gerekli önlemlerin alınması bakımından önem taşır.

Daha çok genç olmasına rağmen, nükleer meteoroloji bilim pek çok başarılar elde etmiş durumda. İnsanın asmosfer hakkındaki bilgisinin genişlemesine ve atmosferin oluşumunun anlaşılmasına yardım ettiği gibi, radyoaktif maddelerden yararlanmanın yollarını da sağlıyor.



-Bir deney: Yağmur suyunda radyoaktif izotop kurşun 210 araştırılması...

Dağda köpek balığı

Pamir dağlarında iyi korunmuş bir köpek balığı iskeleti bulundu. Bu, Pamir dağlarının ve pek çok dağın milyonlarca yıl önce, denizlerle kaplı olduğu varsayımını, doğruluyor. Yaklaşık 3000 metre yükseklikte olan dağda bulunan midye benzeri hayvanların kabukları ve balık iskeletleri kayaların yaşını bulmada yardımcı oluyor.



Yapay kalp yapımında Sovyet-ABD ortaklığı

Sovyetler Birliği Resmi Haber Ajansı TASS Sovyetler Birliği ile ABD'nin yapay kalp yapımı ve geliştirilmesinde ortak çalışma için anlaşmaya vardıklarını haber vermiştir.

Anlaşma, programın koordinatörleri olan Sovyet Profesörü Valeri Sumakov ile ABD li Dr. Michael de Bakey tarafından kaleme alınmıştır.

TASS, Sumakov'un "Bu, ağır hastaların kurtarılması için büyük yararlar sağlayacak bir aygıtın geliştirilmesinden gerçek ve önemli bir gelişme olacaktır" dediğini belirtmiştir. TASS'a göre bilim adamları şimdiye dek altı ayrı tip yapay kalp modelini incelemişlerdir.

Yeni bir traktör

Traktör kullanmış olanlarımız engebeli bir arazide aracı kullanmanın zorluklarını bilirler. Yeni geliştirilen optik bir araç bu zorlukları büyük ölçüde gideriyor... Mükemmel bir göz görevi yapan araç, düz ve engebeli araziyi çok iyi bir şekilde ayırabiliyor. Anında traktörün rotasını bu ayarlamaya göre değiştirerek çukurlara ya da tümseklere gitmesini önlüyor. Bu yeni optik yönetici ile işleyen traktörler, insan tarafından yönetilenlere göre yarı yarıya az, hata ile ilerleyebiliyorlar.





ŞİŞİRME OYUN ALANINA ÇOCUKLAR BAYILDILAR

İngiltere'de bir İngiliz firması çocukların bayıldığı yepyeni bir oyun sahası yaratmayı başarmıştır. Bu oyun sahası bir motor aracılığı ile çabucak şişirilen PVC kaplı lâstik bir kaleden başka birşey değildir. Kurulması kadar söndürülmesi de çok çabuk yapılan bu kalede çocuklar en ufak bir tehlike olmadan istedikleri gibi oynamakta zıplayıp hoplamaktadırlar.

● "İşçi memur ayrımı sorununa çözüm getirilmesi istendi"



Fakülte Dekanı Cerrahpaşa işçilerine sesleniyor

Cerrahpaşa işçileri kreş istiyorlar

● CERRAHPAŞA TIP FAKÜLTESİNDE ÇALIŞAN İŞÇİLER DERT VE DİLEKLERİNİ DİLE GETİRMEK İÇİN FAKÜLTE DEKANI İLE KONUŞARAK SORUNLARININ BİR AN ÖNCE ÇÖZÜMLENMESİNİ İSTEDİLER.

İSTANBUL-(İSTA)
İşçi-memur ayırımına ve kreş sorununa bir çözüm getirilmesini isteyen Cerrahpaşa Tıp Fakültesi çalışanları bir toplantı yaparak isteklerini yazılı olarak Dekan'a iletmişlerdir. Toplantıda Fakülte Dekanı da bulunmuştur.

Cerrahpaşa Tıp Fakültesi çalışanları önceki gün öğle yemeğinde ekmeğin geç gelmesi üzerine Fakülte dekanına çıkan işçiler, çeşitli sorunlarını da kapsayan isteklerini Dekan'a iletmişler ve bu amaçla fakültenin anfisinde bir toplantı düzenlemişlerdir. İşçiler toplantıda İşçi-memur ayırımına ve kreş sorununa bir çözüm getirilmesini istemişlerdir. Toplantıda diğer sorunlarını da dile getiren Cerrahpaşa çalışanları "yan ödemelerin yükseltilmesini, yemek ve yemekhaneler ile servis arabaları durumunun bir düzene konması gerekir. Ayrıca 2 senedir verilmeyen elbiselerimiz de artık verilsin" şeklinde konuşmuşlardır.


Cerrahpaşa işçileri anfide toplu halde

TOFAŞ'ta Türk Metal'in toplusözleşme yapması mahkemece durduruldu

● TÜRK-METAL'İN DAHA ÖNCE SAHTE ÜYE FİŞİ DÜZENLEDİĞİ SAPTANMIŞTIR..

BURSA(İSTA)
Bursa'da kurulu Tofaş ve Coşkunöz işyerlerinde Türk İş'e bağlı Türk-Metal Sendikasının toplusözleşme yapması, Yargıtay'dan sonra Bursa İş Mahkemesince de durdurulmuştur. Mahkeme karar gerekçesinde, Maden-İş'in itirazının kesin bir sonuca ulaşmadan toplusözleşme görüşmelerinin sürdürülemeyeceğini belirtmiştir.

OLAYIN GELİŞMESİ
Bursa'da kurulu otomotiv endüstrisi işyerlerinde toplu sözleşme görüşmeleri 7 ay önce başlamış, DİSK'e bağlı Maden-İş Sendikası Tofaş ve Coşkunöz işyerlerinin dışında tüm fabrikalarda kesin olarak toplusözleşme yapma yetkisini kazanmıştı. Tofaş'ta Maden-İş'in yapılan irade beyanı sonunda daha çok üyesinin olduğu saptanmasına karşın, Bölge Çalışma Müdürlüğü yarıdan fazla oy alınamadığı gerekçesiyle, yetki verme işlemini durdurmuştu. Bunun üzerine Maden-İş ve Türk-Metal Sendikaları yeniden yetki için Bölge Çalışma Müdürlüklerine başvurmuş, ancak, Türk-Metal'in sahte üye fişi düzenlediği saptanmasına karşın yetki bu sendikaya verilmişti.

Bunun üzerine Maden-İş Sendikası, Mahkemeye başvurarak yetkinin iptalini isterken, Sulh Mahkemesinde de sahtecilik davası açmıştı. İş Mahkemesi sahtecilik davası sonuçlanmadan, yetkiyi Türk Metal'e vermiş, Maden-İş'de bu defa Yargıtaya başvurarak bu yetkinin iptalini istemişti. Nitekim, Yargıtay, Maden-İş'in itirazını haklı bulmuş ve Türk Metal Sendikasının toplusözleşme görüşmelerinin durdurulması kararını vermişti.


Tofaş işçisi sarı sendika çemberini canı pahasına kırdı. Muammer Çelikbaş Türk-Metal'in eğitim arabasından açılan ateşle katledildi.

Yargıtay'ın bu kararı üzerine Bursa İş Mahkemesi Maden-İş'in itirazını yeniden incelemiş ve Türk-Metal ile Tofaş adına MESS arasında sürdürülmekte olan görüşmeleri durdurmuştur.

Konu ile ilgili olarak bir açıklama yapan Maden-İş 13. Bölge Temsilcisi Yalçın Pekşin, Mahkemenin kararını, "7 aydır sarı sendikacılığa karşı direnen Tofaş işçisinin zaferi" olarak nitelemiştir.

Öte yandan, Maden-İş'le grup sözleşmelerinde direten MESS'in Tofaş işyerinde, yerel basında da yer aldığı gibi "hızla" görüşmeleri bitirip Türk-Metal'le sözleşme imzalamak istemesi, "Bursa'da sarı sendikacılığa kan vermek" olarak değerlendirilmiştir.

ARADABİR

Herşey açıklığa kavuşuyor

Atilla SARIGÖL

DİSK'in son ikibuçuk yılını anımsamak gerek. Türkiye işçi sınıfının bu öncü sendikal örgütü, 5 inci Genel Kurulu sonrasında epey mesafe katetti. Daha da katedeceğinden başka.

Fakat şimdilerde kimileri, bu gelişmeyi kendi kişisel çıkarları açısından yararlı bulmuyor. İşçi sınıfına ihanet ediyorlar. Fakat insan sormadan edemiyor, neden bugün? Neden dün değil de bugün?

Bu konuda konuşacak çok DİSK üyesi olmalı. Bugün hemen hemen bütün DİSK'e bağlı işyerlerinde yükselen bir tepki var. Bu işçiler, bugüne kadar DİSK Genel Yönetim Kurulu kararlarını gözden geçiriyorlar. DİSK Yürütme Kurulu kararlarını anımsıyorlar. Yürütme Kurulu üyelerinin kendi serdikal örgütlerinin çıkarttığı dergi ve gazetelerdeki yazıları, kendi imzalarıyla çıkan yazıları hatırlıyorlar. Hatta kimisi, bizzat katıldıkları Genel Kurullarında oybirliğiyle alınan Genel Kurul kararlarını düşünüyorlar.

Karşıydın, neye yazdın. Karşıydın niçin imzanı bastın. Karşıydın niye gölgesinde yürüdün. Karşıydın niye fiyakalı fiyakalı göğsünü kabarttın. Karşıydın niye bugüne kadar bekledin, diye soruyorlar ve cevap istiyorlar.

Ne varki, kıvırtarak, dün söylediğini bugün inkar ederek cevaplanamaz bütün bunlar.

Görünen odur ki, Türkiye işçi sınıfı hareketindeki gelişme, ve o çok kişinin pek sevdiği terim ile «yumruğunu basma» hadisesi yaşanıyor. Türkiye'deki çok yönlü gelişmelere, işçi sınıfı, yumruğunu basıyor. Her geçen gün, açıkça görülüyor bu. Ve bu gelişme, işçi sınıfı içinde barınabilmiş kimilerini gittikçe daha çok tedirgin ediyor. Onlar, yani işçi sınıfına ihanet edenler, yani gelinen yol ayrımında burjuvazinin yoluna sapanlar, daha fazla bekleyemezlerdi. Her geçen gün onların aleyhine gelişiyordu çünkü.

DİSK üyelerinin, yalnızca onların değil, bütün ilericilerin kafasında bir soru daha var. DİSK Genel Başkanı, işçi sınıfına dayanıyor. Peki ama ona karşı çıkanlar nerelere dayanıyor?

CHP deseniz değil. Fakat MHP neden onları destekliyor? Bilindiği gibi, MHP Genel Sekreteri, işçi sınıfına ihanet eden bu kişilerin tutumlarını övgüyle karşıladı.

Peki ya maocular? Onların da keyfine diyecek yok. İşçi sınıfının düşmanı bu akımın temsilcileri de Gıda-İş Başkanına tebrik telgrafı çektiler. Tutumlarını desteklediklerini ve onayladıklarını belirttiler.

Bir de geriye işverenler kaldı. Ya onların dedikleri? İşverenler de bayağı memnun ve mesutlar. Durumu «beklenen ve olumlu gelişmeler» olarak nitelendiriyorlar. Türkler'e karşı çıkanların sendikacılık konusunda olumlu davranışlar içinde olduklarını söylüyorlar. Yani bir Gislavedde olduğu gibi, bir Ören Bayan'daki gibi bir olumluk, vesaire..

O zaman durum şu oluyor: Genel Kurul'dan kaçanlar ve DİSK Genel Başkanına, Genel Sekreterine ve Örgütlenme Dairesi Başkanına karşı çıkanlar, işverenler maocular ve faşist hareket tarafından destekleniyor. Kemal Türkler ve iki arkadaşı da, işçi sınıfı tarafından.

Durum bu kadar açık, fakat açık olduğu kadar da düşündürücü. Çünkü MHP tarafından, işverenler ve maocular tarafından desteklendiniz mi, işin ucu CİA'ya, onun yerli kardeş örgütlerine kadar uzanıyor demektir. O zaman da durumu masumane göstermek mümkün olmaz. Hele sosyalist laflar kullanmak, bu lafların ardına gizlenmek hiç yarar getirmez. İşçi sınıfı ve de kamuoyu iki yaşında bebek midir? İnsanın aklına sol sloganlar kullanan Hitler geliyor.

İşin bir acı yanı daha var. Demokrasiden yana görünen nice ilerici çevre, bu konuyu istismar ediyor, kendi çıkarları doğrultusunda kullanmaya kalkışıyor. Buna örnek olarak bazı gazeteler ile bazı siyasal çevreler gösterilebilir. Hele TİP, TSİP gibi işçi sınıfının partisi olduğunu iddia ve hayal edenlerin Genel Temsilciler Meclisine katılınmaması için yürüttükleri propaganda ile bunların dörtlülerden ne farkı kaldı?

Herşey açıklığa kavuşuyor. Herşey netleşiyor.

Bütün bu olup bitenlerin kanımca en önemli noktasını DİSK üyesi bir işçi arkadaşım belirtti. İşçi sınıfına ihanet eden «4'lüleri» ve onların safında yer alan kimi basın organlarını ve siyasi partileri kastederek,

— «Dostum», dedi. «..bütün bunlara rağmen DİSK'i bu duruma getirenler bir mucize yaratmışlar.»

İşçi sınıfı yaratıcıdır. Daha nice mucizeler var sırada..

röportaj
Ali ELİŞ

3000 Türkiyeli turist işçi insanlık dışı şartlarla savaşıyorlar

Turist işçiler ahırlarda kalıyor

Ekmeklerini arslanın ağzından çıkaran kaçak turist işçiler yaşamla adeta boğuşuyorlar. Tüm gayeleri, birazcık para kazanıp memleketlerinde, geride bıraktıklarına bakabilmek.

Turist işçilerin istemleri

1. 6 ay oturma ve çalışma müsaadesi, 2. Polise karşı koruma, 3. belirli çalışma saatleri, 4. Belirli saat ücreti, 5. Sağlıklarının garanti altına alınması, 6. İyi yatma yerleri.

Türk konsolosluğu ne diyor

Güç durumda bulunan Hamburg ve çevresindeki Türkiye'li turist işçilerin sorunlarını, FİDEF üyesi Hamburg İlerici İşçiler ve Gençler Derneğinden Muammer Bilgenin ortaya çıkarması, FİDEF'in konuyla yakından ilgilenmesi, Alman basınının da ilgisini çekmiş ve konuya geniş yer vermişlerdir. Özellikle, "Deutsche Volkszeitung" adlı, F. Almanya'nın ilerici ve ciddi gazetesi olayı detaylı incelemiştir.


Lösung der Gastarbeiterprobleme immer d...

Beschäftigung legalisi... als wichtigste Vorausse...

Obstbauern, Türken und Evangelische Jugend kamen z...

Obstbauer machte glaubwürdigen Eindruck: Landkreis Stade muß die Abschiebungskosten zahlen


Deutsche Volkszeitung

„Verödete Paläste" im Alten Lan...

3000 illegale türkische Arbeiter leben unter menschenunwürdigen Beding...

● "Deutsche Volkszestung" un konuya ilişkin yazısı-TC Hamburg Başkonsolosluğunun nasıl çalıştığını, işçilerimizle ilgilenmediğini belgeliyor sanki

İşsizliğin her gün çığ gibi büyüdüğü Türkiye'de şartlar onları kaçak da olsa bir kaç kuruş kazanmak için yurt dışında çalışmaya iteliyor. Memleketlerinde sağdan soldan topladıkları birkaç kuruşla yol parasını tamamlayıp kendilerini dilini töresini bilmedikleri yabancı ülkelere, el kapılarına, meçhul yarınlara atıyorlar. Birazcık para biriktirip memleketlerine dönmek, güvence altında olmayan yaşamlarını birazcık düzene sokmak az da olsa insan gibi yaşayabilmek ortak umutları.

Almanya'da Buxtehude-Stade arasında Altesland denen yörede özellikle Elazığ Bingöl illerinden gelen, binlerce turist işçi meyva bahçelerinde çalışıyorlar, dallardan meyva topluyorlar. Çok az ücretle, çok zor koşullar altında. Turist emekçilerin yaşamlarını görmek için yanlarına çalıştıkları yerlere kadar gittik. Köy yollarında siyah saçlı, siyah bıyıklı insanlara rastladığımızda, bunların kaçak Türk işçileri olduğunu anlamakta geçikmedik. Çünkü bu yöre tamamen meyva bahçeleriyle dolu ve bahçelerde de turistlerden başkası çalışmayı göze alamıyor. Hele Almanlar hiç mi hiç. Yanımızdan geçerken bize ürkek ürkek bakıyorlar. Bize yol gösteren turist arkadaş açıklamalar yapıyor.

"-Şu gördüğün evlerin hepsinde Türk muhakkak vardır. Bu yörede Türklerin sayısı Almanlardan bile fazladır. Almanların sadece bahçe sahibi yaşlı insanları burada kalır."


"Korkunun ölüme faydası yoktur" diyen Türkiyeli turist işçilerden bazıları resimlerinin çekilmesine razı oluyor ve sorunlarının çözülmesini istiyorlar.

İlerliyoruz ve iki katlı bir evin önünde duruyoruz. Evin arka tarafı büyük bahçe, yan tarafında samanlığa benzer bir yapıdan içeri giriyoruz, kendimizi karanlık bir domuz ahırında buluyoruz. Biraz ilerliyoruz ahırın tahta parçalarıyla ayrılmış bir bölümünde turist işçilerin kalmakta olduğunu görüyoruz. Ürkek ve yılgın bırnaleri var. Endişeyle bize bakıyorlar. Selam veriyoruz buyur ediyorlar. Etrafa bakıldığında duvarlar, kapı ve pencereleriyle yıllar önce terke dilmiş bir yapıya benziyor. 2 yataklı bu küçük bölmede bütün ihtiyaçlar karşılanıyor. Yemekyapma, yıkanma, uyuma gibi.

Turist işçiler başlıyor anlatmaya:

-"Alman bize domuz ahırlarını bile temizletmeye çalışıyor. Biz buraya bahçelerde çalışmaya geldik, domuz ahırlarını temizlemeye değil. Bir gün Almana 'biz müslümanız domuz ahırı temizlemeyiz" dediğimde bana iki gün iş vermedi bahçelerde. Senin anlıyacağın cezalandırıldık. Sonra aynı ücretle domuz ahır temizlettiriyorlar."

Diğer turist arkadaş söze karışıyor:

-"Polis korkusundan dışarı çıkamıyoruz, esir gibiyiz. Ayakkabım yırtılsa gidip satın alamıyorum"

Sonra ücretlerin azlığını, kışın daha da düştüğünü 4 marka çalıştıklarını anlatıyor. Oradan kalkıyoruz başka bir binaya geçiyoruz. Dışarıda bir Almanla karşılaşıyoruz, Alman bize ne istediğimizi soruyor. Arkadaşlarımızı ziyarete geldiğimizi belirtiyoruz. "Burası misafirhane mi?" diye cevap veriyor. Herhalinden oraya gittiğimizden memnun olmadığı belli oluyor.

Biraz sonra içeri girmeyi başarıyoruz. İçerde 4 kişi oturuyor birisi yemek yapmakla meşgul. Ev sahibi Almanın tutumunun nedenini soruyoruz. Başlıyor anlatmaya Elazığlı Mehmet:

"-Almanlar buradaki Türklerin birbirleriyle ilişki kurmasını istemez. İşçilerin birbirleriyle yardımlaşması işlerine gelmez. "Başlarından geçen veya karşılaştığı bir olayı anlatmasını istiyorum:

-"Birgün polisler yine Türistleri kovalıyor, su kanalına düşerek kalkarak kaçıyorlar. Ben bu durumu görünce inan ağlamam geldi. Su kanalları işçilerin kurtuluş yeri, yarı beline kadar suya girdin mi polis senin yanına gelemez, sende karşı tarafa geçer kurtulursun."

Oradan da ayrılıyoruz. Diğer evlerde yaşayan turist işçileri görüyoruz. Hepsinin istemleri, dertleri, kuşkuları ortak. 6 aylıkta olsa polisin müsade vermesini istiyorlar. Bazıları Almanlara karşı durumlarının bozukluğundan utandıklarını belirtiyorlar. Onlara işçilerin utanılacak hiç bir şeyi olmadığını ve asıl utanması gerekenlerin başkaları olduğunu, Türkiyeli işçileri yaban ellere göçe zorlayanların ve sömürgenlerin utanması gerektiğini anlatıyorum. Biraz sonra modern ve yüksek binaların bulunduğu şehire giriyoruz. Zengin Almanya'da domuz ahırı yanındaki bölmede yaşayanları hatırlıyorum. Ve herşeye rağmen şairin umut veren mısraları kulaklarımda çınlıyor.

"GÜZEL GÜNLER GÖRECEĞİZ ÇOCUKLAR-GÜNEŞLİ GÜZEL GÜNLER"

Kısa Kısa

İSTANBUL-(İSTA)
Petrol-İş sendikası yetkili bulunduğu 5 işyerinde toplusözleşme görüşmelerinde anlaşmazlığa düşmesi üzerine grev kararı almıştır.

Petrol-İş sendikası toplusözleşme dairesi yetkililerinden alınan bilgiye göre Bursa'da kurulu BP bayi, Eyüp Sabri Tuncer Kimya Sanayi, Ankara'da kurulu Akdeniz Gübre Sanayi Anonim Şirketi, PE-PA Petrol Pazarlama Sanayi ile İstanbul'da kurulu Ankay Motorlu Vasıtalar Ticaret Anonim Şirketi işyerlerinde işverenle ücret zammı ve sosyal haklar konusunda anlaşmazlığa düşülmesi üzerine grev kararı almıştır.

KONYA(THA)
Konya'nın Çumra ilçesinde Bahattin Görene ait kanalet fabrikasında çalışan sigortalı, ancak sendikasız olan işçiler bir aydır maaş alamadıkları gerekçesiyle direnişe başlamışlardır.

İşi durdurma ve yasal olmayan direniş yapma gerekçesiyle işverenin istemiyle işçiler fabrika dışına çıkarılmışlardır.

İZMİR-(THA)
Genel Merkez emriyle feshedilen Türk-İş'e bağlı Tek Gıda-İş sendikası İzmir 2 Nolu şubesinin yöneticileri, fesih kararına uymamak için 22 bin işçiyle direneceklerini açıklamışlardır.

Feshedilen 2 Nolu şubenin başkanı Erol Ünal, idari sekreteri Yusuf Z. Gülhan ve mali sekreteri Duran Kösenin bağlı bulundukları Ege Bölgesi Merkez Şube Başkanlığına gönderdikleri "fesih kararına uymayacaklarını" bildiren yazıda, 2 Nolu şubenin feshini gerektiren herhangi bir durumun bulunmadığı, feshi gerektiren iddiaların da asılsız olduğu kaydedilmiştir.

Genel-İş Çankırı Belediyesinde toplusözleşme imzaladı

ANKARA(İSTA)
DİSK'e bağlı Genel-İş Sendikasının Çankırı Belediyesinde 96 işçi adına toplusözleşme yaptığı çeşitli parasal ve sosyal haklar aldığı bildirilmiştir. Bu arada Afyon'da grev yapan Genel-İş üyelerinin üzerinde baskıların yoğunlaştığı, dört işçinin temizlik işlerinde çalışan traktörlerin lastiklerini patlattıkları gerekçesiyle yasa dışı olarak hapiste tutuldukları öğrenilmiştir. Sendika yetkilileri hiçbir kanıt olmamasına karşın mahkemenin "takdir" yetkisini kullandığını söylemişler, olayı kınamışlardır.

Çankırı Belediyesi otobüs, mezbaha, fen ve temizlik işyerlerinde çalışan 96 işçi adına Genel-İş sendikası işverenle toplusözleşme imzalamıştır. Sendika ilgilileri Nisan ayı başından bu yana görüşmeleri süren işyerlerinde, ancak sendikanın grev kararı almasından sonra AP'li Belediye Başkanının sözleşme masasına oturmaya yanaştığını belirtmişler, anlaşma olmasaydı dün sabaha karşı saat 04.00'te başlamak üzere grev kararı aldıklarını ifade etmişlerdir.

Genel-İş sendikası basın bürosu alınan ücret zammının 1977 Ocak ayı başından itibaren geçerli olduğunu işverenin aradaki farkı ilk taksidi Kurban Bayramında olmak üzere üç taksitte kapatacağını söylemişler ve şu hakların alındığını bildirmişlerdir:

"Ücret zammı iki yıl için 100 lira, yemek parası 20 lira, ağır vasıta zammı 20 lira, kıdem tazminatı 35 gün, çocuk yardımı yüz lira ve diğer sosyal haklar."

YARGIÇ'IN KANAATI.
Öte yandan Afyon'da Belediye'ye bağlı işyerlerinde grev yapan ve grev çadırında bulunan dört işçinin, işyerlerinde çalıştırılan traktörlerin lastiklerini patlattıkları gerekçesiyle tutuklandıkları yasa dışı olarak serbest bırakılmadıkları öğrenilmiştir.

1917-1977 (Fotoğraflarla) EKİM DEVRİMİ 6


Россійская Соціалъ-Демократическая Рабочая Партія
ПРАВДА
ОРГАНЪ
ЕЖЕДНЕВНАЯ ГАЗЕТА
День печати.

Emperyalist savaş ve Rusya

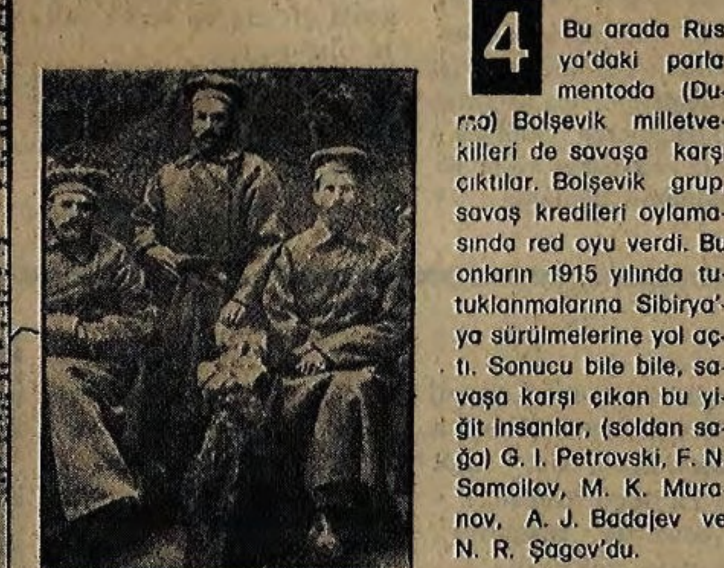
1 1912'nin en önemli gelişmelerinden biri de «Pravda»nın yayınlanmaya başlamasıydı. Pravda, bir günlük gazeteydi. Gelişen olaylara işçilerin gözüyle bakıyor, olayları yorumluyordu. Yalnız işçilerin değil, köylülerin canalıcı sorunlarına sahip çıkması, Pravda'nın kırsal alanlara da yayılmasına yol açmıştı. Gerçi Pravda, 2,5 yıl içinde tam 8 kez kapatılmıştı, ama her defasında yeniden çıkarıldı ve yığınların organı olması önlenemedi.



2 1914'lere doğru Rusya yeniden büyük grevlerle ve eylemlerle çalkalanmaya başlamıştı. 1914 başlarında yarım milyon işçi grevdeydi. Gösteriler devam ediyor, kitleler insanca bir yaşam için taleplerde bulunuyordu. Bu arada dünya çapında korkunç bir olay, Birinci Dünya Savaşı patlak verdi.

O zamanın dünya işçi partileri örgütü durumundaki II. Enternasyonalde yanlış bir çizgi hakimdi. II. Enternasyonal, K.Kautsky'nin önderliğinde savaşa alkış tutan ve dünya halklarının felaketini onaylayan bir çizgi tutturmuştu. Bolşevikler, bu eğilimle yoğun bir biçimde savaştılar. Lenin, sözkonusu savaşın, eski savaşlara benzemediğini, kapitalizmin eşitsiz gelişme yasasına uygun olarak dünyanın yeniden paylaşılmas[illegible] gündemde olduğunu ve sonuçların da halk kitleleri tar[illegible]an çekileceğini bildiriyordu. II. Enternasyonal gibi, Me[illegible]vikler de savaşa alkış tuttular.

3 Bolşevikler, var güçleriyle savaşa karşı çıktılar. Bildiriler dağıttılar, toplantılar düzenlediler, eğitim seminerleri yaptılar, gösteriler örgütlediler. Çünkü savaşı isteyenler, bu korkunç makineyi, yeni pazarlar elde etmek, büyük kârlar sağlamak ve bu arada da devrimci hareketi bastırmak için bir araç olarak kullanıyorlardı. Savaş aynı zamanda, büyük toprak sahiplerinin yeni mülkler edinmek ve köylülerin sırtından geçinmek için yararlandıkları bir araçtı. Fotoğrafda, Bolşeviklerin savaş aleyhtarı bir bildirileri görülüyor.

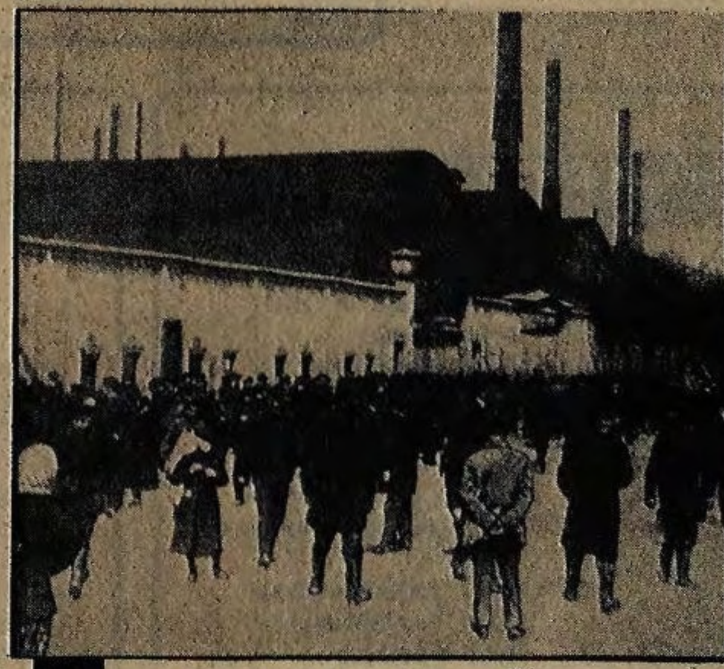




4 Bu arada Rusya'daki parlamentoda (Duma) Bolşevik milletvekilleri de savaşa karşı çıktılar. Bolşevik grup, savaş kredileri oylamasında red oyu verdi. Bu onların 1915 yılında tutuklanmalarına Sibirya'ya sürülmelerine yol açtı. Sonucu bile bile, savaşa karşı çıkan bu yiğit insanlar, (soldan sağa) G. I. Petrovski, F. N. Samoilov, M. K. Muranov, A. J. Badajev ve N. R. Şagov'du.



5 Savaş, Rusya'ya felaket getirdi. İnsanlar, bir lokma yiyecek bulabilmek için kuyruklarda saatlerce bekliyorlardı.



6 Dilencilik, almış yürümüştü. Savaşta sakatlananlar, babaları savaşta ölen aileler, iş bulma olanaklarından da yoksun kalınca, dilenmeye zorlanıyorlardı.



7 Rus orduları birbiri ardı sıra yeniliyor. Yığınlar, yokluklu, açlıkla ve işsizlikle mücadele ediyorlardı. Ne var ki, ne burjuvalar, ne de büyük toprak sahipleri, yaşadıkları debdebeli hayattan uzak durmayı bir an olsun bile akıllarına getirmiyorlardı. Petrograd'daki Kontes Şuvalova'nın salonlarında «gül baloları» verilmeye devam ediyordu.

8 İşçi sınıfı, bütün bu gelişmelere karşı çıkıyordu. Bu arada Çarlık ordusu içinde de kıpırdanmalar başladı. Kırsal alanlardaki eylemler giderek artarken, Çarlık tarafından hunharca ezilen uluslar da başkaldırmaya başladılar. 10 Mart 1917'de Petrograd'daki işçiler, genel greve gittiler. Ünlü Putilov işletmelerinde çalışan işçiler de fabrikayı terkettiler.

Devam edecek

Cengiz Aytmatov

DENİZ KIYISINDA KOŞAN ALA KÖPEK

6

Sonra Kirisk'e döndü, kurnaz kurnaz güldü.

— Ee, delikanlı, çağır bakalım, Ala Köpek geri gelecek mi?

Hepsi gülüşmeye başladılar, Kirisk de güldü. Çocuk az sonra:

— Eğer dönmesini istiyorsanız, kayığı geriye çevirin ,diye sürdürdü şakayı.

Yaşlı adam gülüyordu.

— Anlaşılan sen işi tez bitireceksin. Ee, şaka bir yana elimizi çabuk tutalım biraz. Kirisk, yanıma gel bakayım. Durmadan denizi seyretmek karın doyurmaz.

Kirisk oturduğu yerden kalktı, kıça doğru yürüdü. Kayığın dibinde geyik derisine sarılmış bir çift tüfek, bir zıpkın, bir kangal urgan, küçük bir su tası, azık torbası, birtakım çıkınlar, giyecek öteberiler vardı. Küreklerin üzerinden atlayıp kürek çekenlerin arasından sıyrılırken terli sırtlardan, omuzlardan çıkan keskin ter ve tütün kokusu yaktı genzini. Babasının giysilerinden hep aynı koku yayılırdı. Babası denizdeyken annesi onun gocuğunu alır, yüzünü içine gömerek derin derin koklardı.

Emrayin küreği bırakmadan omuzuyla oğlunun böğrüne usulca dürttü, sonra da selâm verir gibi korkusuzca koşup oynarken, tepesinden, pek uysal görünen denizi seyrederken, Ala Köpek Dağı'nın ne işe yaradığını hiç düşünmemiş, değerini bilememiş,ti. Sarsılmaz kütlesiyle yerinde dimdik yükselen Ala Köpek'in ne denli iyi, ne denli güçlü olduğunu yeni yeni anlıyordu.

Şimdi anlıyordu karayla denizin arasındaki büyük ayırımı. Karadayken kara düşünülmez, ama denizdeyken denizi unulamazsınız; aklınızda başka şey varken gene hep onu düşünürsünüz. Bu buluş çocuğun rahatını kaçırdı. Denizin hep kendini düşündürmesinde çözülemeyen, etkisinden sıyrılınamıyan, insanı ezen bir giz saklıydı.

Oysa büyükler sakindiler. Emrayin ile Mılgun, sanki ikisi bir kişiymiş gibi, düzgün, uyumlu vuruşlarla çekiyorlardı kürekleri. Dört kürek birden suya dokununca yumuşak, sürekli bir devinimle itiyordu kayığı. Ama bu da kürek çekenlerin sürekli çalışmalarını, durmadan eğilip kalkmalarını gerektiriyordu. Her ikisi de çocuğa sırtları dönük oturmuşlardı. O yüzden Kirisk onların kamburlaşıp düzleşen gergin omuz başlarından başkasını görmüyordu. Çıt çıkmıyordu kimseden. Arada bir babası: «Ee, işler nasıl?» dercesine geriye dönüp bakarak, sakallı yüzüyle oğluna bir gülücük gönderiyordu.

Büyüklerin kendilerine güvenli sakin çalışmalarıyla yolculuk sürüp gitmekteydi. Dümende oturan, durmadan piposunu emen Orhan Dede'nin özellikle serinkanlı bir görünüşü vardı. Herkes kendi işine koyulmuştu. Kirisk bu arada iki kez, birisinde babasının, ötekinde de Mılgun'un küreklerinden birini alarak çekmeyi denedi; her ikisinden de büyük bir anlayış gördü. Ama çok sürmedi kürekçiliği; hem sandal, hem kürek ona büyük geldiğinden, küreğe başını salladı. Ama Kirisk'in, babasının bu bir anlık okşaması üzerinde durmaya, oyalanmaya hiç niyeti yoktu. Burası denizdi çünkü; denizde babalık - oğulluk olmaz, herkes birbirine eşit davranırdı. Yalnız, herkesin sayacağı bir büyük vardı, o söylemeden hiçbir şey yapılmazdı.

Eklemleri şişmiş uzun elini çocuğun omzuna koyan Orhan Dede ona yanında yer gösterdi.

— Hadi, otur. Korkmuyorsun, değil mi? Başlangıçta biraz öyle olur ama geçer sonra.

Kirisk afalladı: Demek, yaşlı adam sezmişti. Gene de karşı çıktı.

— Hayır, dedi. Bunda korkacak bir şey yok ki...

— Ne bileyim. Denize ilk açılışın da...

— İlk açılışımsa ne olmuş? Hiç de korkmuyorum işte!

— Eh, diyecek bir şey yok, öyleyse. Ben sefere ilk çıktığımda, ne yalan söyleyeyim, korkmuştum, hem de çok korkmuştum. Çocukluk işte. Kıyılar uzakta kalıp Ala Köpek de gözden yitince ödüm yatladıydı. Dalgalardan başka bir şey kalmamıştı çevremde. Bir an önce eve dönmeye can atıyordum. Sor istersen babanla Mılgun'a, onlar neler hissetmişler, söylesinler.

Berikiler yanıt olarak halden anlarcasına gülümsediler, küreklere asılırken başlarını salladılar.

— Ama ben korkmadım! diye diretiyordu Kirisk.

— Öyleyse aferin sana! Şimdi söyle bakalım Ala Köpek hangi yönde kaldı?

Kirisk bu beklenmedik soru karşısında bir an durakladı, sonra elini uzattı.

— İşte şu yönde.

— Niye elin öyle titriyor? Emin değil misin yoksa?

Kirisk elinin titremesini önleyerek biraz daha sağı gösterdi.

— İşte şurada.

— Bak, işte şimdi doğru! Kayık burnunu şu yana çevirirse Ala Köpek ne yanda kalır?

— Şurada.

— Rüzgâr bizi şöyle döndürürse nerede kalır?

— Şu yanda.

— Sola gidersek nerede kalır?

— Şurada.

Devam edecek



6

Yeni doğurmuş yoksul bir ananın yüzüne karşı bağırıyorlar: Para olmazsa kan vermeyiz, kan vermezsek çocuğun ölür

Sen çekil Hans. Sen gel Willi. Willi konuşabiliyor. Willi düşünebiliyor hâlâ. Dursun öyleyse o. Dünyanın sayılı sanayileşmiş toplumu olan Almanya'nın şu bantına, şu otomasyon çalışma temposuna, Türkiye'nin hamsiye çıkan balıkçısı Hasan, bozkırından, karasabanı tutan Davut, bankacı, küçük burjuva Sadun, her sabah kış günlerinde, tokyolu ayakları kara gömülmüş, çocukların kravat denetimcisi öğretmen Kemal, Kemaller gelsin, öyleyse. Ha Hasan, ha Davut, ha Sadun, ha Kemal şimdi de siz başlayın vida takmaya. Vida ucuna diş açılmış bir maden. Başı var. Üzerine oyuk açılmış. Bunun ismine de tornavida derler. Tekrarla Hasan. Tekrarla Davut. Tor-na-vi-da. Ne tor-na-vi-da-sı? Bardaklar... Yeni bir konuşmayla Almanya'dan kopuveriyorum.

«Demek öğle yemeği için on dakika?...»

«Aslında yarım saat. Ama yemekhane birbuçuk saat açık. Yarım saatten ikibuçuk saat yapar. Makinalar durdurulmaz çoğu kez. Aramızdan bir kişi giderse yemeğe... Hele geç kalırsa vay başımıza gelen... Çalışma koşulları böyle. Mide, bağırsak... Önemli değil bunlar. Önemli olan bilinç... Belki de bu şey...»

Suskunlaşıyor.

«Konuş arkadaş. Sonra?..»

Sıgara yakıyor. Geriye çekiliyor biraz. Gülümsemesi, bakışları inançlı.

«Sonrası,» diyor. «Yaz her dediğimi. Resmimi de bassınlar. Dilerim Şef de görür. Arkadaşımdı o benim.»

Anlatıyor tane tane. Arkadaşı aldırmış bu fabrikaya Kadir Temizkalbi. Şimdiki durumları, sınıfsal bilinçlenmeyle düşmanlığa dönüşmüş eski arkadaşlıkları.

Seviniyorum. Sevinmem, Kadir'in bilinci.

«Ben öğle yemeği yemesem de olur. Hattâ yarım saat iş, yarım saat dolaşma hakkının tanındığı, dakikada yetmiş bardağı makinadan alıp istife konulan bölümde de çalışırım. Ama, emeğin düşmanı olanlarla uzlaşmam. Yandığım bir zamanlar onunla arkadaşlık etmiş olmam.»

Deprem olmuş da, yer yerinden mi çıkmış? Düşman uçakları gökyüzünden bomba mı yağdırmış? Ya da ikisi birden mi olmuş?. Olmuş da insanlar böyle, yarı ölü gelip getirilip buralara yanyana, üst üste yığılmışlar. Kan... Dördüncü kattan, bir kadın bağırıyor: Kan... Sıfır grubu RH. Sıfır, Er... Çocuğumuz ölecek yoksa. Hastanede yok muymuş? diye inliyor



aşağıdan bağıran, içeriye sokulmayan baba. Varmış da para istiyorlar. Para olmazsa, kan vermeyiz, kan vermezsek de, ölür çocuğunuz... Kan... Fabrikanın yanında, fabrikadan büyük bir hastane... Koridora ulaşıyorum. Yüzler beyaz, soluklar tüberkülozlu, eller, ayaklar yaralı... Kan... Gerektiğinde, ağasın, paşasın diye savaş alanına sürülenler... Gittikleri yerde vuruşurken ölen, ya da yaralananlar... Nerde o akan kanlarınızla haritalar çizip şimdi üzerinde at koşturan köpekler?.. Yüksekçe bir yere çıkıp bağırmak istiyorum. Dinleyin ey Şişe Camdan gelen hastalar. Fabrikada kalanlarınız sizden az mı çok mu? Yoksa bir yarınız burda bir yarınız orda mı? Yanıklar, kesikler... Tüberküloz... Tüberkülozlusun sen arkadaş... Öpme, öpme çocuğunu... Çok mu istiyorsun... Yürü öyleyse. Düş önüme... Ciğerlerine silikozlu şişe, cam kırıklarını dolduranların çık karşısına. Eline de, yaptığın şişelerden al birisini. Kır ucunu ve bağır: Ciğerlerimi isterim ben arkadaş, ciğerlerimi isterim. Açılıyor hastanenin kapısı. Ayakları yaralılar bile koşuyor. Çocuklar, kadınlar... Tüberkülozlu, delik mideliler de koşuyor. Yönleri fabrikaya doğru. Kırıyorlar kapıları. Beyaz yüzlerden kırmızı kanlar akıyor. Yaralılar, yaralarının sargılarını parçalayıp atıyorlar. Çalışanlar, kim bunlar diye korkuyla bakışıyorlar. Hastaneden kopup fabrikaya dolan hastalar bağırıyor. Korkmayın, dün, biz de sizin gibi çalışıyorduk. Yarın da, sizler bizim gibi olacaksınız. Gelin birleşip hesaba oturalım. Sıcak camların üzerine kan damlıyor. Kanlar...

«Evet,» diyor, doktor Yalçın San. «Kansızlık...»

Hastanenin koridorunda bekleşen yüzlerce hasta yok şimdi. Doktor San'ın odasındayız. Bir düşten uyanmış gibiyim.

«Yanıklar?..»

«Polikliniğe gelen hasta için, hekimin, iş hekimliği konusunda deneyi yoksa, «sathî,» bir pansuman ve ertesi gün iş başı şeklinde gönderir. Sathî bir yanık devamlı sıcakta kaldığı için üç günlük bir yara, aylarca sürer ve izler bırakabilir. Kesikler için de aynı şeyler söylenebilir. Bu, işin kendine özgü oluşundan... İç hastalıklar için de böyle. Silikozlu cam kırıklarının, akciğerde birikiminden dolayı, solunum zorlaması ve mikrop için bir ortam oluşuyor. Bu nedenle tüberküloz üremesi kolaylaşıyor. Bunu hem, Muğdur bakır madenlerinde geçici görevdeyken de saptadım. Hattâ ilk anda kanser görünümünü veriyor. Yalnız yerin durumu bilindiğinde, silikoz teşhisi koymakta fayda var. Maden ocaklarındaki bu yaygınlık gibi, Şişe Camda çalışanlara da aynı teşhis konulabilir...»

Kapı açılıyor. Birkaç hasta giriyor içeriye. İşte bunlar da oradan.

«Dışarıdaki hastalar arasında, Şişe Camdan olanlar gelsin,» diyor doktor.

Gelsin demesiyle, kapının ağzı, dürtülmüş arı kovanına benziyor. Kalabalığı yararak koridora çıkıyorum. Az önceki, hastaları göremiyorum. Oysa düş görmemiştim. İşte oradalar. Yirmisi, otuzu bir araya gelmiş. Koridor boş ya, kapıların önü salkım salkım...

Goble, kobra gibi gırtlaklara dolanan yılan... Fıska... Burano... Ve bu cehennemden kurtulup henüz yaşayan iki emekli... Giriyorlar içeriye... Emekli olduktan sonra, değil birkaç yıl, üç-beş yıl yaşıyabildikleri için çocuklar kadar mutlular. Konuştuklarında daha çok ince, takma dişli olanını seviyorum. Şişman olanının gözleri dışarıda gibi... Sanki ateşten kurtulunca oh deyip, büyümüş bu gözler... Tutuk... Ürkek... Ama kalabalık arasında, kendisinin geçtiği yollarda, şimdi iz süren genç goblecileri görünce, utanan, utandığı için yiğitleşen birisi...

«Şöyle, şuraya oturur musun amca...»

Devam edecek





İngiliz' in ayrılmasının gerçek nedeni

Koloğlu ve Allison;Geçmiş zaman

Allison, Doğan Koloğlu ile anlaşamadığı için Galatasaray' dan ayrıldı

İSTANBUL

Galatasaray'ın İngiliz Antrenör Allison'un görevine son verilmesinde en büyük neden Doğan Koloğlu ile anlaşmazlık gösterilmektedir. Galatasaray Kulübü idari sorumlusu Doğan Koloğlu ile İngiliz Antrenör Allison arasında takım yapma konusunda tartışma çıkmış Başkan Selahattin Beyazıt Koloğlu'nu tutan davranışı Allison'un istifasına neden olmuştur.

Bundan böyle sorumlu durumunda bulunan Koloğlu, Antrenör Fethi Demircan ve Menecer Nazi Özkaya'nın takımı yönetmesini denetleyecek gerekirse Yönetim Kuruluna bilgi verecektir. Allison'un ayrılmasına bir başka neden olarak Galatasaray ın sürekli olarak Fenerbahçe'ye yenilmesi gösterilmektedir.

TÜRKİYE AVUSTURYA MİLLİ MAÇ ININ FİYATLARI BELLİ OLDU

ANKARA (THA)

30 Ekim'de İzmir Atatürk Stad'ında oynanacak Türkiye-Avusturya Milli Futbol maçının bilet fiyatları Futbol Federasyonu tarafından belirlenmiştir.

Buna göre, numaralı tiribin biletleri 100 TL. açık tiribin biletleri 75 TL, kale arkaları ise 50 liradan satılacaktır.

Biletlerin maç gününden önce satışa çıkarılacağı bildirilmiştir.

Çekoslovakya ile karşılaşacak Boks Milli Takımımız kesin şeklini aldı

ANKARA - (THA) -

Çekoslavakya ile 23-25 Ekim tarihlerinde biri millî diğeri temsili olmak üzere iki karşılaşma yapacak olan Boks Millî Takımımız kesin şeklini almıştır.

Çekoslavakya ile karşılaşacak olan Boks Milli Takımımız şu sporculardan oluşmaktadır :

48 Kilo : Mustafa Genç, 51 Kilo : Necmi Akkoyun, 54 Kilo : Vahdettin Haslak, 57 Kilo : Mikail Bozoğlu, 60 Kilo : İsmet Terzi, 63.5 Kilo : İbrahim İncedursun, 75 Kilo : Erol Keloğlu, Maksut Küçük, 81 Kilo : Bayram Satılmış, Ağır : Hasan Kaya.

Bursaspor' da Eskişehir galibiyet primi 2 bin lira

BURSA - (THA) -

Eskişehirspor galibiyeti halinde Bursaspor'lu futbolculara üçer bin lira prim verileceği açıklanmıştır.

Bursaspor Kulübü basın sözcüsü Feyzullah Doğru, THA muhabirine yaptığı açıklamada Bursaspor'dan Eskişehirspor maçında galibiyet beklediklerini söylemiştir."

AVRUPA' DAN CEZA YAĞMURU YAĞIYOR

UEFA Disiplin Kurulu 10 Türk futbolcusuna ihtar cezası verdi

İki maç üst üste sarı kart gören Altaylı Murat önümüzdeki sezon takımı Avrupa Kupalarına katılırsa ilk maçta oynayamayacak

ALİ KEMAL

ANKARA - (THA)

UEFA Disiplin Kurulu, Avrupa Kupaları'nın ilk tur maçları sonucunda 10 Türk futbolcusuna ihtar cezası vermiştir.

Bu arada iki maç üst üste sarı kart gören Altay'lı Murat, otomatik olarak takımının önümüzdeki sezon Avrupa kupalarında yapacağı ilk maçta oynayamayacaktır.

UEFA'nın resmi yayın organı olan bir dergide yayınlanan habere göre, hakem ve gözlemci raporlarına dayanılarak ihtar cezası verilen Türk futbolcuları şunlardır :

"A. Kemal, Ahmet, Hüsnü, (Trabzonspor), Sebahattin, Nevruz, Eşref, Çetin, Murat (Altay), Cem, Antiç (Fenerbahçe)

Öte yandan bilindiği üzere Altay'lı Mustafa 3 Jena'da yapılan Carl Zeiss-Altay maçında oyundan ihraç edilmiştir. Bu oyuncuya verilecek ceza daha sonra açıklanacaktır..

UEFA'da disiplin kurulunun almış olduğu karar Futbol Federasyonu aracılığıyla Trabzonspor, Fenerbahçe ve Altay Kulüpleri'ne bildirilmiştir.

TRABZONSPOR-1903 KOPENHAGEN DRAMI

Verilen kararın değişmesi bazı yetkililere göre çok uzak bir ihtimal

BERNA -(THA)-

Olaylı 1903 Kopenhagen - Trabzonspor maçı sonrası İsveç'li orta hakem Ericsson'un verdiği raporun tam metni UEFA Disiplin Komisyonu üyelerinden biri tarafından açıklanmıştır.

İsminin açıklanmamasını isteyen UEFA Disiplin Komisyonu üyesi hakemin raporuna göre, Trabzonspor'a verilen cezanın kaldırılmasının güç olduğu görüşünü savunmuştur.

Yetkili, olaylı St. Etenne-Manchester United maçı hakkında alınan kararın, bir emsâl teşkil edip etmeyeceği sorusu üzerine de "Manchester United takımı menajeri Matt Busby Fransız Emniyet Teşkilâtı'nın türibinilerinde en ufak bir tedbir alınmadığını, film, fotoğraf, slaytlarla UEFA itiraz jürisine ispatlamıştır. Kaldı ki, olay seyirciler arasında cereyan etmiştir. Trabzonspor Kulübü hakem raporunda bahsedilen konuları aynı şekilde ispatlarsa o zaman karar belki değişebilir." karşılığını vermiştir.

UEFA yetkilisinin yaptığı açıklamaya göre, maçın orta hakemi İsveç'li Ericsson raporunda şöyle demiştir :

"1- Maçtan sonra çıkış tünelinde takım kaptanı hariç diğer bütün Trabzonsporlu futbolcular üzerime saldırdı. Bu arada yediğim yumrukların tesiri ile yere düştüm. Daha sonra uzun boylu ve iri kıyımlı bir Trabzonspor yöneticisi ben yerde iken ellerimin üzerine ayakları ile basıp ezmeğe çalıştı.

2- Maçın devamı ve sonrasında stad' da bulunan Türk seyirciler devamlı şekilde saha içerisine çeşitli maddeler attı.

3- Yan hakem arkadaşım bir Türk'işçisi tarafından dövüldü.

4- Soyunma odasına giderken önüme geçen futbolcuların tecavüzüne uğradık ve canımızı zor kurtardık."

SİYASET ÇARKI

Fenerbahçeli yöneticiler Ankara' da kulis yapıyorlar

Futbol topuna kimi kişiler farklı bakarlar

ANKARA

Futbol Federasyonu Kurulu bugün Ankara'da toplanarak olaylı Fenerbahçe-Altay maçının belgelerini son kez değerlendirecek ve kesin karar verecektir.

Fenerbahçe yöneticileri önceki gün Ankara'ya gelerek kulis çalışmalarına başlamışlardır. Yöneticiler Fenerbahçe Kulübü'nün ceza almaması için Beden Terbiyesi'ni ve Futbol Federasyonu'nu baskı altında tutmaya çalışmaktadırlar.

Konu ile ilgili bir açıklama yapan Beden Terbiyesi Genel Müdür Vekili Fehmi Dinçer "İstanbul'da yapılan karşılaşmada, bir olay çıktığı ortadadır. Federasyon konu ile ilgili çalışmalarını tamamlamış ve bilgileri toplamıştır. Kurulun yapılacak toplantıda en adil kararı vereceğine inanıyorum." demiştir...

Öte yandan Dr. İbrahim İskeçe başkanlığında yapılacak olan toplantıya, Federasyon Kurulu, danışmanlar, Merkez Hakem Komitesi üyeleri ile Hukuk Kurulu üyeleri katılacaktır.

Futbol Federasyonu üyelerinin Fenerbahçe-Altay maçını müsabaka yönetmenliğinin, 12 maddesinin (l) ve (k) maddelerine göre ele alacağı sanılmaktadır.

Bu maddeler şöyle demektedir :

(k) bendi : Futbol Federasyonu lüzum gördüğü takdirde müsabakaları seyircisiz yaptırabileceği gibi, kendi seyircileri veya idarecileri veya oyuncuları yönetmenliğin 29. maddesinin (c) fıkrasında, gerekse bu maddenin (ı) fıkrasında belirtilen şekilde hadiselere sebebiyet veren takımların maçlarını başka bir bölgenin sahasında oynatabilir.. Hadisenin cereyan ettiği futbol sahalarını geçici olarak, bir zaman için futbol müsabakalarına kapatabilir.

(l) bendi : Mahallî idareler tarafından emniyet ve inzibatı temin edilemeyen veya edilemeyeceğine ve mahalli seyirciler tarafından emniyet ve inzibatın bozulduğuna Futbol Federasyonu'nca kanaatgetirilen bölgelerde futbol müsabakası yaptırmaya ve bu kabil bölgelerin sahalarda oynanması gereken müsabakaların bir kısmını veya tamamını başka bir bölgenin sahalarında oynatmaya ve bunun süresinin tayinine Futbol Federasyonu yetkilidir."

Öte yandan, futbol müsabaka yönetmenliğinin 29. maddesi hükmen yenilgi ve küme düşürmeyi öngörmektedir.

Cumhurbaşkanlığı Bisiklet Turu'nu Polonya kazandı

• Ferdi klasmanda Sovyet Spovolof birinci oldu

İSTANBUL (A. A.)

Cumhurbaşkanlığı Uluslararası Bisiklet Turu, dün yapılan Tekirdağ-İstanbul etabıyla sona ermiştir. Son etapta sarı mayoyu giyen Sovyetler Birliği bisikletçilerinden Sopovolof Vladmir, Ataköy'deki finiş hattına birinci girmiş ve turun galibi olmuştur.

Dünya Şampiyonu Sovyetler Birliği, Çekoslovakya ve Polonya'lı bisikletçilerle başa baş bir mücadele yapan Erol Küçükbakırcı, turun son etabını 6. bitirmiştir.

Genel ferdi klasman şöyle sıralanmaktadır:

1-Spovolof (Sovyet)22. 16. 37, 2-Jejys (Çekoslovak)22. 19. 31, 3- Michalek (Polonya)22. 20. 06, Erol Küçükbakırcı 7. olmuştur.

Genel Takım Klasmanı ise şöyledir:

1-Polonya 66. 54. 25, 2-Çekoslovakya 66. 55. 52, 3-Sovyetler Birliği, 66. 56, 4-Türkiye A. 67. 50. 50, 5-Bulgaristan 69. 22. 59, 7- Türkiye Ümit 69. 53. 42.

Bu ne perhiz böyle?

Hacca gidişi önleyemeyen hükümet sportif gezileri engelliyor

MC Hükümeti döviz tedbirleri çerçevesinde kolera nedeniyle hac gezilerini önleyemeyince sportif gezilere gözünü dikmiştir.

Başbakanlık, Gençlik ve Spor Bakanlığına bir genelge göndererek sportif gezilerin en az duruma indirilmesini ve çok gerekli olmayan hallerde yurt dışına sporcu götürülmemesini istemiştir. Bir süre önce Başbakanlık, Spor Bakanlığına bir genelge daha göndererek yurt dışı gezilerinin azaltılmasını istemişti.

TİYATROLAR

İSTANBUL

Şehir Tiyatroları

HARBİYE 40 77 20
"Hadi Öldürsene Canikom", Pazartesi dışında her gece: 21. 00. Cumartesi, Pazar: 15. 30

FATİH 26 53 80
"Yolcu", Pazartesi dışında her gece 21. 00, Cumartesi Pazar: 15. 00

ÜSKÜDAR 33 03 97
"Yorgun Savaşçı"-Pazartesi, Salı hariç her gece: 21. 00, Cumartesi, Pazar :15. 00

KADIKÖY 36 31 21
"Hülleci"-Pazartesi, Salı dışında her gece:21. 00, Cumartesi, Pazar 15. 30

Özel Tiyatrolar

G. ÜLKÜ-G. ÖZCAN 46 80 91
"Yalancının Mumu"-Pazartesi dışında her gün: 21. 00, Cumartesi, Pazar: 16. 00.

ÇEVRE TİYATROSU A. Erbulak-M. Serezli- 25 01 78
"Işıklar Neden Karardı"-Pazartesi dışında her gün 21. 15, Çarşamba, Cumartesi, Pazar:15. 00

KADIKÖY İL TİYATROSU
Şaşkın -Salı dışında her gece 21. 30, Çarşamba 15. 30, Cumartesi Pazar :18. 30

ANKARA

Tıktık Açık Alınla-Devekuşu Kabare Tiyatrosu Yer : Sinema Bah

Ah Kadınlar Vaah Erkekler-Nisa Serezli ve Tolga Aşkıner. Yer : Eski Ast.

TELEVİZYON

17.00 Bir Bale

18.00 Çocukların Televizyonu

Programda iki bölümden oluşan OLİVER TWİST adlı dizinin ilk bölümü yayınlanacak. Yetim kalan Oliver Tiwist'in bakımını yaşlı ve zengin bir bey üslenmiştir. Ancak yaşlı adam bir süre sonra ölüm döşeğine yatar, adam ölürken bütün mirasını Oliver Twist'e bırakır. Ancak yaşlı adamın yeğeni bu büyük servete sahip olmak istemektedir.

19.00 Uzay 1999

Dizinin Sevgi ve Nefret adlı bölümü yayınlanacak. Ay üssü Alfa uzayda sürükle nirken birande tüm güç sistemleri arızalanır. Bu arızayı meydana getirenler ise yakın bir gezegende bulunan insana benzer canlılardır. Bu canlılar Toni ile Helena'yı gezegenlerine götürürler. Amaçları çeşitli yollarla onları kızdırarak birbirlerini kendilerine öldürtmektir.

20.00 Haberler

20.40 Foto Finiş (Yarış Bitti)

Sürekli yerli dizinin 4. ve son bölümü yayınlanacak. Bu son bölümde kırk yaşındaki Sam ile kırk yaşındaki Stella'nın anılarında hamilelik olayını kutlamaları ve daha sonrada Oğlu Tomi'nin babasını ziyarete gelişi evlenmesini bildirmesi ve 80 yaşındaki Sam'ın kitabını bitirmesi için gayreti ve ölümü anlatılıyor.

21.00 Samyeli

Sunuculuğunu Devlet Tiyatrosu sanatçılarından Alev Sezer ile Devlet Opera ve Balesi sanatçılarından Sabriye Sezer'in yaptıkları programa katılan sanatçılar ve sunacakları parçalar şöyle sıralanıyor. Seyyal Taner: Ravali, Sase Sose, Gülme Komşuna, Seni Çok Özledim. Sezen Aksu: Seni Gidi Vurdum Duymaz, Kaç Yıl Geçti Aradan. İlhan İrem: Son Selam, Sensizde Yaşanıyor, İzzet Altınmeşe: Uzun Hava, Zalim Yar. Ayten Alpman: Neden Sanki Bu Dünya Dar Geliyor İnsana, Son bir Defa ve Salim Dündar Aynalar, Kadersiz.

22.15 Televizyonda Sinema

Yönetmenliğini Maik Robsoil'un yaptığı ve başrollerini Frank Sinatra ile Rafaella Carra'nın paylaştıkları Fedailer Birliği adlı film yayınlanacak. Olay ikinci Dünya Savaşı'nın son yıllarında İtalya'dan kaçmakta olan bir birliği taşıyan treni müttefik kuvvetleri tarafından ele geçirilmesini ve bu ele geçen trenle ilgili olarak bir Amerikan piyade birliği görevlendirilir.

23.45 Güne Bakış

SİNEMALAR

İSTANBUL

AS 47 63 15
Kiralık Serseri-J. Paul Belmondo (2. Hafta)

ATLAS 44 08 35
Hakanlar Çarpışıyor.

DÜNYA 49 01 66
Hergeleler, H. Silva (2. Hafta)

FİTAŞ 49 01 66
Vahşi Melez, C. Bronson.

KONAK 48 26 06
Otostop (2. Hafta)

YENİ MELEK 44 42 89
Otostop (2. Hafta). F. Nero

AKSARAY
BULVAR 21 35 78
Kızını Dövmeyen Dizini Döver,

İPEK 22 25 13
1. Çırılçıplak. 2. Gördüğün Yerde Vur.

MARMARA 22 38 60
Vahşi Melez

AS 36 00 50
Krallar Çarpışıyor, S. Loren, Ö. Şerif, C. tesi -Pazar;

KADIKÖY
KADIKÖY 37 15 97
Kassandra Geçidi (2. Hafta).

SİNEMA /63/ 55 10 84
Futbolcu Kızlar.

SÜREYYA 36 06 82
Polis Mark, F. Gaspari.

SÜREYYA CEP 36 06 82
Kurt Kanı (2. Hafta).

ÜSKÜDAR 33 24 75
Ya Sev Ya Öldür, T. Yiğit.

ANKARA

AKIN-Lanetliler Gemisi, Yönetmen:Stuart Rosenberg, Oyuncular:Faye Dunaway, Oscar Werner, Orson Welles, Katherine Ross.

ARI-Son Şahit, Oyuncular:Lino Ventura, Marlene Jobert,

Nergiz-Devlerin Öfkesi, Yönetmen:Guiseppe Olivvi, Oyuncular:Terence Hill, Bud Spencer.

BATI-Üç Belalılar, Yönetmen: Bruno Corbucci, Oyuncular: George Gestmann, Karin Schubert.

RADYOLAR

TRT 1

05.00 Açılış
05.05 Günaydın
07.00 Kısa Haberler
07.40 Bölgesel Yayın
10.00 Kısa Haberler
10.01 Arkası Yarın
10.21 Kadın Dünyası
11.00 Kısa Haberler
12.55 Reklamlar
13.00 Haberler
13.15 Oyun Havaları
15.00 Kısa Haberler
15.01 Şarkılar
15.20 Türkçe Sözlü Hafif Müzik
16.05 Ankara Radyosu Çok Sesli Korosu
17.00 Kısa Haberler
17.02 Dilek Kutusu
19.00 Haberler
20.15 Konuşa Konuşa
20.35 Şarkılar
20.55 Çocuklar İçin
21.00 Kısa Haberler
21.30 Dinleyici İstekleri
22.00 Kısa Haberler
22.30 Türk Yorumcuları
23.00 Haberler
00.55 Kısa Haberler
01.00-05.00 Gece Yarısı

TRT 2

08.00 Gün Başlıyor
09.20 Şarkılar
10.00 Ünlü Şarkıcılar
11.00 Güzel Sanatlar
11.30 Türküler
11.45 Şarkılar ve Saz Eserleri
12.10 Oğuzlar
13.00 Haberler
13.15 Hafif Müzik
14.00 Bildiklerimiz-Bilmediklerimiz
15.00 Çağdaş Türk Sanat Müziği
15.30 Trafik Sorunu
16.00 Şarkılar
16.20 Arkası Yarın
17.00 Fasıl
17.30 Hafif Müzik
18.00 Türküler
18.30 Sevilen Eserler
19.00 Haberler
19.30 Çeşitli Müzik
19.45 Beraber Şarkılar
20.30 Haftanın Ülkesi
21.00 Caz Konseri
21.30 Şarkılar
22.30 Şarkılar
23.15 Bir Romanımız Var.
23.30 Haberler
23.35 Pop Dünyası
23.55 Program ve Kapanış

TRT 3

07.00 Açılış
07.02 Salon Orkestraları
07.30 Sabah İçin
08.30 Bir Müzikal
09.45 Türküler
10.15 Diskoteğimizden
11.15 Müzik Stüdyosu
12.00 Öğleye Doğru
12.45 Yurttan Sesler
13.15 Cumartesi Konseri
14.00 Müzik Köşesi
15.15 Müzik Şöleni
16.45 Türk Bestecilerinden
17.45 Fasıl
18.15 Türküler Geçidi
18.45 Çigan Müziği
19.00 Pop 77
20.30 Türkülerden Bir Demet
21.30 Büyük Şefler Büyük Orkestralar
22.30 Günümüzde Caz
23.30 Geceden Geceye
01.00 Program ve Kapanış.

TV' DE SERGİLENEN TÜRKİYE...

(Baştarafı 1'de)

dır Türkiye. **Soysal**, bu durumun dünden bugüne gerçekleşmediğini, kökenlerin 1950'lerde yapılmış tercihlerde yattığını savunmaktadır. **Soysal**'a göre, bu çerçevedeki MC iktidarı, kendi iddiaları ve varoluş nedenleriyle ters düşmüştür. **«Güçlü Devlet»** demiştir; devletin parsellendiği, bir kolera kararının bile ortaklar tarafından başka başka verilebildiği bir örnek çıkarmıştır ortaya. Aynı MC, **«milliyetçilik»** demiş, Türkiye'ye ilişkin her türlü kararın yabancılar tarafından alınıp MC'ye uygulattırıldığı bir garip örnek yaratmıştır. **(Yalçın Doğan bu konuda Erbakan'ın Demirel'e ilişkin yorumunu hatırlatmıştır. Bilindiği gibi, Demirel - Carter görüşmesinde** «Demirel'in masaya yumruğunu vurduğu» **şeklindeki A.A. kaynaklı haber üzerine, Erbakan,** «... Demirel Carter'ine kavuştu, Demirel yumruk falan atmaz, olsa olsa Carter'inin önünde taklak atar» **demişti.) Prof. Soysal**, son olarak MC'nin **«maneviyatçılık»** iddiasına değinmiştir; MC'nin temsil ettiği ve geliştirdiği anlayışın ancak manevi değerleri tahrip ettiğine, namus, ahlâk gibi kavramları yok ettiğine dikkati çekmiştir.

Güneri Cıvaoğlu, meseleyi daha çok dış yardımın sağlanıp sağlanmaması açısından ele almıştır. **Cıvaoğlu'na** göre, 25 milyon, 40 milyon dolarlık yardımlar sağlanmıştır ve bunlar ekonomiyi çıkmazdan kurtarmanın adımlarıdır. **Cıvaoğlu**, ayrıca, hükümetin zamların etkisini hafifleten önlemler alacağına ve Cephenin dağılmayıp süreceğine güvenmektedir. **Oktay Ekşi** ise, Türkiye'nin sorunlarını demokrasinin yapısal yetersizliklerine ve siyasal görüşler arasındaki diyalog ve uygar ilişki eksikliklerine bağlamıştır. **Ekşi**'ye göre, çoğulcu demokrasiler arasında fikir hürriyetinin tam olmadığı tek ülke Türkiyedir; en sağdan en sola bütün siyasal akımların özgürlüğüne kavuşması ve uygar ilişkilerin başlatılması çoğu sorunun çözümünde ilk adım olabilecektir.

Dört gazeteci - yazar arkadaşımızın ekranlardan yansıttığı, işte böyle bir Türkiyedir. Özellikle **Doğan** ve **Soysal**'ın birbirini bütünleyen yorumlarına eklenecek fazla da birşey yoktur; **Oktay Ekşi** ise hayli sınırlı tuttuğu konuşmasında, iki önemli soruna parmak basmıştır.

Türkiye'nin yönetimi, gerçekten, dışa bağımlılığın, tutarsızlığın kitleleri uçuruma sürükleme eğilimlerinin en çarpıcı örneklerini yaşatmaktadır.

Bunun uzun süre böyle süremeyeceğinin canlı ve son belgesini ise, televizyondaki açıkoturum kanıtlarıyla ortaya koymuştur...

İsmail Cem

BMC'DEN

(Baştarafı 1'de)

rak cevaplandırılması istemiyle verdiği soru önergesinde bu işten çıkarma ile ilgili olarak işverenin İzmir Çalışma Müdürlüğüne bilgi verip vermediğini, Çalışma Müdürlüğünün bu konudaki girişimlerinin neler olduğunu sormuştur.

YENİ TIR

(Baştarafı 1'de)

naylanmıştır. Sözleşme 6 ay sonra, 20 Mart 1978'de yürürlüğe girecektir.

AP

(Baştarafı 1'de)

içi muhalefet kanadı ile genel merkezcileri biraraya getirmeyi amaçlayacaktır.

AP Genel Merkezi yetkilileri İzmir İl örgütünün yedek üyelerinin tümünün istifa ettiğini, asil üyelerden de 9'unun görevden ayrıldığını belirtmişler, "İzmir İdare Heyeti şu anda başkan dahil 6 üye ile çalışmaktadır. Oysa tüzüğümüze göre idare heyetinin en az 8 üyeden oluşması gerekmektedir." demişlerdir.

Hacettepe Üniversitesi Öğretim Üyesi Arıdağ' ın arabası dinamitlendi

ANKARA-(ANKA)

Ankara Tabipler Odası üyesi ve Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi Toplum Hekimliği Kürsüsü Öğretim Üyesi Doktor Gülseren Ağrıdağ'ın arabası önceki gece dinamitlenmiştir.

Öte yandan Ankara İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi'nde sınavlara giren öğrenciler komandolar tarafından dövülmüştür.

Ankara Tabipler Odası Yönetim Kurulu, üyelerinin arabasının dinamitlenmesi olayıyla ilgili olarak Cumhurbaşkanı'na, Başbakan'a, İçişleri Bakanı'na, Adalet Bakanı'na, Sağlık Bakanı'na ve Sağlık Bakanı Müsteşarı'na birer telgraf göndererek saldırıyı kınamıştır.

Telgrafta, ilgililerden gerekli önlemler alınması ve saldırıyı düzenleyenlerin kamuoyu önünde "lanetlenmesi" istenmiştir.

Ankara Tabipler Odası'nın olaya ilişkin ilgililere gönderdiği telgraf şöyledir:

"Odamız üyesi Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi Toplum Hekimliği Kürsüsü Dr. Gülseren Ağrıdağ'ın otomobili 13.10.1977 gecesi saat 01.05'te terörü ve baskıyı yaygınlaştırarak, emekçi halktan yana sesleri susturmak için ülkeyi faşizme sürükleyen güçlerce dinamitlenmiştir.

İlerici yurtsever hekimlerimize yönelik baskı ve saldırıları protesto eder, tarafınızdan gerekli önlemlerin alınmasını ve kamuoyu önünde bu tür saldırıların lanetlenmesini isteriz."

AİTİA'DA OLAYLAR

Öte yandan Ankara İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi'nde sınavlara giren öğrencilerin evlerine giderken okul civarında komandolar tarafından çevrilerek dövüldüğü ve silahla tehdit edildiği bildirilmiştir.

TURGUTLU'DA ÜÇ ÜLKÜCÜ TABANCAYLA YAKALANDI

Önceki gece Turgutlu Emniyet Amirliğine bağlı ekiplerce yapılan genel arama sırasında üç Ülkü Ocaklı komando ruhsatsız tabanca taşıdıkları gerekçesiyle tutuklanmışlardır. Yakalanan komandolardan biri daha önce Özdemir Güren adlı bir şahsı ağır yaralamaktan sanık olarak aranmaktaydı.

Turgutlu Emniyet Amiri Çetin Tomaç'tan, İSTA muhabirinin aldığı bilgiye göre Eyüp Gençyüz, Mustafa Şenkarpar ve Seyfettin Balih adlı komandolar önce gözaltına alınmış daha sonra da tutuklanarak cezaevine konmuşlardır.

BİR İŞADAMININ OTOSUNA PATLAYICI MADDE ATILDI

Kadıköy Küçükyalı Semtinde dün sabaha karşı bir işadamının otosuna patlayıcı madde atılmıştır. Saat 03.30 sıralarında meydana gelen olayda Kadir Tosuner adlı işadamının evinin önünde duran 34 ED 050 plakalı otomobile kimliği belirlenemeyen kişiler tarafından patlayıcı madde konulmuştur. Patlama sırasında otomobilde büyük ölçüde hasar meydana gelmiştir.

İZMİR'DE BİR ÖĞRENCİ ÖLDÜRÜLDÜ.

Ege Üniversitesi Eczacılık Fakültesi'nde 2. sınıf öğrencisi Mesut Yergin 7 kurşunla vurularak ölmüştür.

MESS

(Baştarafı 1'de)

gerlendirmek ve Maden-İş Sendikası'na karşı uygulanacak tavrı gözden geçirmek amacıyla MESS'in Olağanüstü Genel Kurulu dün İstanbul Ticaret Odası salonunda toplanmıştır. Büyük bir gizlilik içinde yapılan Genel Kurul da, Pazartesi günü aralarında Türk Demir Döküm gibi büyük sayıda işçinin de çalıştığı 13 işyerinde uygulanacak Lokavt'ın da görüşüleceği öğrenilmiştir. Öte yandan, MESS yöneticilerinin Lokavt fonunu daha da büyütmek için üye aidatlarını arttırmak amacıyla Genel Kurulu toplantıya çağırdıkları ve yetkilerini arttırmak isteyecekleri haber verilmiştir.

SAĞLAR ALÜMİNYUM'DA SÖZLEŞME İMZALANDI..

MESS Olağanüstü Genel Kurul toplantısı yaparken, Sağlar Alüminyum işvereni MESS'in grup sözleşmelerine karşı çıkarak, Maden-İş Sendikası ile toplu sözleşme imzalamıştır.

Maden-İş Sendikası ile Sağlar Alüminyum işvereni arasında imzalanan toplu sözleşmeye göre işçilerin; saat ücretlerine birinci yıl için 9 lira, ikinci yıl için de 9 lira zam yapılmıştır.. Kıdem Tazminatı'nın 45 gündeliğe yükseltildiği toplusözleşmede yıllık ikramiye tutarı da 4 maaşa yükseltilmiştir.

BİLGİÇ

(Baştarafı 1'de)

lığından ayrılarak Milli Savunma Bakanlığına getirilecektir. İhsan Sabri Çağlayangil' den boşalan Dışişleri Bakanlığına ise bu göreve uzun süredir talip olan Kamran İnan'ın getirilmesi beklenmektedir. Selahattin Kılıç'ın da halen yürütmekte olduğu Bayındırlık Bakanlığından alınarak 1. MC döneminde yaptığı Enerji ve Tabii KaynaklarBakanlığına getirileceği, Bayındırlık Bakanlığına ise Nuri Bayar'ın atanacağı öğrenilmiştir.

DEĞİŞİKLİĞİN SEBEBİ

İSTA muhabirinin derlediği bilgilere göre AP'li bakanlar arasındaki bu değişiklik ve bazı bakanların istifa etmeleri bir kaç nedene dayanmaktadır.

Bazı isimlerin değişmesiyle, hükümetin çalışmasından hoşnut olmayan AP grubunun tepkilerinin dengelenmesi amaçlanmaktadır. Özellikle Nuri Bayar'ın bakan olmasının Kamran İnan'ın da, 2. MC kurulurken küçük çaplı bir skandala yol açan direnişinin temelinde yatan Dışişleri Bakanlığına getirilmesinin "hoşnutsuzların" bir kesimini "tatmin edeceği" ileri sürülmektedir.

Selahattin Kılıç'ın yeniden Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığına getirilmesinde ise Çukurovalı finans grupları ile bazı petrol şirketlerinin etkin olduğu iddia edilmektedir.

İSTİFALARIN HEDEFİ

Bilgiç, Şakar ve Cevheri'nin bakanlık görevinden istifa etmelerine ise, Demirel'in parti için taktik bir manevrası gözüyle bakılmakta ve "Demirel bir taşla bir kaç kuş vurdu"denmektedir.

Öğrenildiğine göre AP tüzüğü uyarınca sekiz bakandan fazlasının Genel İdare Kurulu'nda görev alması mümkün olmamaktadır. Aynı şekilde hem Genel Başkan Vekilliği hem de Bakanlık görevini aynı kişinin yürütmesine de AP tüzüğü engel olmaktadır.

Bugün başlayan AP Genel Temsilciler Meclisi'nde bu konunun Demirel'e muhalif olan kanat tarafından sorun haline getirileceği ve Sadettin Bilgiç ile Necmettin Cevheri'nin yerine Demirel'e muhalif olarak tanınan ve Genel İdare Kurulu yedeklerinde birinci ve ikinci sırayı alan Senatör Mustafa Deliveli ile İzmir Milletvekili Cemal Tercan'ın girmesinin sağlanacağı beklenmekteydi. Demirel, bu durumda Sadettin Bilgiç ve Cevheri'nin bakanlıktan istifalarını sağlayarak hem muhaliflerinin Genel İdare Kuruluna girmesini engellemekte, hem de Bakanlar Kurulu'nda istediği değişiklikleri yapma olanağını ele geçirmektedir.

Öteyandan Sadettin Bilgiç'in tercihini "Bakanlıktan istifa" biçiminde kullanması, AP'de, "tabanın MHP tarafından kemirildiği" görüşünü savunanlarca "olumsuz bir gelişme" olarak değerlendirilmektedir. "AP'deki MHP'liler" arasında sayılan Bilgiç'in, bakanlık yerine Örgüt İşlerinden Sorumlu Genel Başkan Yardımcılığı görevini tercih etmesi, MHP'nin AP tabanındaki tırmanışını hızlandıracak bir etken olarak yorumlanmaktadır.

ŞAKAR' IN DEMECİ

Bu arada Gençlik ve Spor Bakanı Önal Şakar THA'ya verdiği demeçte şöyle konuşmuştur:

"AP Temsilciler Meclisinde benimle birlikte 4 bakan daha bulunmaktadır. Bunlar, Başbakan Demirel, Milli Eğitim Bakanı Nahit Menteşe, Milli Savunma Bakanı Sadettin Bilgiç ve Adalet Bakanı Necmettin Cevheri'dir. Parti tüzüğümüze göre bu bakanlardan ancak iki tanesi kabinede görev alabilme durumundadır. Sayın Başbakan ve Genel Başkanımız Süleyman Demirel'le bu konuyu görüştük. Bize, Genel Sekreter olarak Nahit Menteşe'nin kabinede kalmasını önerdi. Biz de bunu kabul ederek görevlerimizden istifa ettik. Bundan sonra partideki görevlerimizi yürüteceğiz."

TERÖRISTLER

(Baştarafı 1'de)

kanı Cshleyer'i kaçıran "Bat der-Meinhoff" grubunun taleplerinin yerine getirilmesini istemişlerdir. Dubai yetkili makamları uçağı kaçıranların isteklerinin kabulü için Pazar gününe kadar mühlet verdiklerini söylemişlerdir. Dört teröristin Dubai makamları ile temaslarını sürdürürken "Amacımız, emperyalist-gerici-siyonist ittifakının elinde tutuklu bulunan bütün yoldaşlarımızı kurtarmaktır" dedikleri verilen haberler arasındadır.

İsrail Radyosunun bildirdiğine göre, de, teröristler eylemlerine "Kadum Harekatı" adını vermişlerdir. Kadum, Şeria Nehrinin Batı yakasında bugün İsrail'li siviller için yerleşme merkezi haline getirilen bir bölgedir.

HAVA KORSANLARININ TÜMÜNÜN ALMAN OLDUKLARI İLERİ SÜRÜLDÜ.

Lufthansa Hava Yollarına bağlı Boeing 737 yolcu uçağını içindeki yolcu ve mürettebatla birlikte rehin alan hava korsanlarının tümünün Alman oldukları ileri sürülmektedir.

Yetkili çevreler, "hava korsanları Arap olduklarını ileri sürüyorlar. Ancak konuştukları Arapça çok kötü. Bu nedenle de onların tümümün Alman olduklarını sanıyoruz." demişlerdir.

Buna karşılık, hava korsanlarıyla kontrol kulesi arasındaki konuşmaları dinleyen bir Suriye'li, "İçlerinden en az biri Arap kasten bozuk konuşuyor" demiştir.

DISK

(Baştarafı 1'de)

nizmen (Banksen Genel Başkanı), Mehmet Kılınç (Türkiye Petrol ve Kimya Sanayii İşçileri Sendikası Genel Başkanı), Rıza Güven (Tekstil Sendikası Genel Başkanı), Celal Küçük (Lastik-İş Genel Sekreteri), Kemal Nebioğlu (Gıda İş Genel Başkanı), Mukbil Zırtıloğlu (OLEYİS Genel Başkanı), Cenan Bıçakcı (ASİS Genel Başkanı), Halil Hayta (Has-İş Genel Başkanı) - Selahattin Sayın (Tek Ges-İş Genel Başkanı), Mustafa Aktolgalı (Keramik-İş Genel Başkanı), Tuncer Kocamanoğlu (Devrimci Toprak-İş Genel Başkanı), Cevat Özhasırcı (Baysen Genel Başkanı), Feridun Ertus (Hürcam-İş Genel Başkanı), Burhan Şahin (Basın-İş Genel Başkanı), Kemal Yılmaz (Tümka-İş Genel Başkanı), Turhan Ata (Teknik-İş Genel Başkanı), Kenan Budak (İlerici Deri-İş Sendikası Genel Başkanı), Ömür Ülkü (Turizm-İş Genel Başkanı), Mustafa Cengiz Acar (Yeni Haber-İş Genel Başkanı).

Toplantının başlamasına yakın bazı DİSK Sendikalarının Genel Başkanları da toplantıya katılmışlar, ancak adlarını saptamak mümkün olmamıştır.

OLEYİS GENEL KURULU DESTEKLİYOR

Öteyandan, DİSK'e bağlı OLEYİS Sendikası Genel Yönetim Kurulu, 9 Ekim 1977 günü yapılan DİSK Genel Temsilciler Meclisinin meşru bir toplantı olduğunu belirtmiş ve Olağanüstü Genel Kurula katılacaklarını açıklamıştır.

OLEYİS Sendikası Genel Yönetim Kurulu kararlarını açıklayan Genel Sekreter Nusret Aydın, DİSK'in birliğinin ve bütünlüğünün bozulmasıyolundaki çabalara karşı çıkacaklarını belirtmiş, OLEYİS Sendikası ve üyelirene yapılan baskıları anlatmıştır.

Aydın Özetle şunları söylemiştir:

"OLEYİS olarak DİSK'e henüz yeni katıldık. Bu neden le çağrıldığımız her meşru toplantıya katıldık. Son Temsilciler Meclisi toplantısı da bunlardan biridir. Yapılması artık kesin zaruret haline gelen DİSK Genel Kuruluna da katılacağız."

AP GENEL

(Baştarafı 1'de)

ti solun tecavüz ve işgaline karşı koyduktan sonra, CHP'nin kurduğu azınlık hükümetini, Türk siyasi tarihinin emsalsiz sayılabilecek bir haysiyet mücadelesini vererek, uzaklaştırmıştık.

Görev başındaki Cumhuriyet Hükümeti verilen bu mücadelenin kaçınılmaz sonucudu.

AP Genel İdare Kurulu bugünkü Cumhuriyet Hükümeti'ni ortaya çıkaran sosyal ekonomik ve siyasal şartların önemini arttırarak koruduğunu tesbit etmiştir.

Bir büyük fikrin hakimiyeti etrafında toplanan ve hükümeti oluşturan diğer partiler de umulur ki, ülkeyi sola teslim etmemek için gerekli gayret ve hassasiyetlerini eksiltmeyeceklerdir."

MSP'LİLERİN TEPKİSİ

AP Grubu toplantılarında bazı AP'li parlamenterlerin, MSP'yi ciddiyetsizlik ve sorumsuzlukla suçlamaları üzerine, MSP Genel Başkan Yardımcısı İsmail Müftüoğlu AP içindeki çatışmanın siyasi menfaatlerden doğduğunu, bunun yanı sıra bütçenin gereklerini yerine getiren MSP'nin değil, aksini iddia edenlerin ciddiyetsiz ve sorumsuz olduğunu, söylemiştir. Bu arada, MSP Grup Sözcüsü Şener Battal da AP içinde MSP'ye çatılmasını eleştirmiş, "Bazı AP'li arkadaşlarımız, gazetelere manşet olabilmek için MSP'ye çatmaktadırlar." demiştir.

IGD

(Baştarafı 1'de)

sın toplantısında örgütlerine yöneltilen suçlamaları cevaplandırmış, DİSK ve TÖB-DER'de gelişen olaylarla hiç bir ilgilerinin olmadığını bildirmiştir.

Saçlı son günlerde bazı yayın organlarında İGD'yi karalamaya yönelik haberlerin yer almasına dikkati çekmiş ve sunları söylemiştir:

"Son bir hafta içinde DİSK ve TÖB-DER İstanbul Şubesinde gelişen olaylara bilinçli olarak örgütümüzün adı karıştırılmaktadır. Bazı kişilerin açıklamalarına gerçekmişcesine sarılan, iddiadan öteye gitmeyen bu suçlamalara sayfalarında yer veren ilerici, demokrat basının tutumu bizce ve diğer demokratik örgütlerce üzüntüyle karşılanmıştır."

İGD'yi zorba, saldırgan bir örgüt gibi göstermeye çalışmanın demokrasi savaşımı açısından kaygı verici olduğunu belirten Temel Saçlı 27 şube ve 30 bin üyesiyle anti-faşist, anti-emperyalist, ilerici, yurtsever, demokrat sosyalist gençliği çatısı altında toplayan İGD'nin maoculuğa, bireysel terörizme karşı savaşım verdiğini gençliğin yolu "işçi sınıfının yoludur" belgisini hayata geçirmeye çalıştığını, bu nedenle dost ve düşman gözlerin üzerlerine çevrildiğini söylemiştir.

OTOMOTIV

(Baştarafı 1'de)

Koç Holding topluluğu kuruluşlarından olan Otosan fabrikasının Genel Müdürü Erdoğan Gönül, döviz darboğazıyla ilgili gelişmeleri iki ay beklemek amacında olduklarını, durumda bir gelişme olmazsa üretimi durduracaklarını, işçilere ise yol vereceklerini söylemiştir.

İzmir'de kurulu bulunan BMC Fabrikasının Genel Müdür Yardımcısı Ahmet Güreş ise, şimdiye kadar 640 işçinin işine son verildiğini, tensikatın Ocak ayına kadar süreceğini, bu süreye kadar 2 bin 100 işçinin işine son verileceğini ve fabrikanın kapatılacağını söylemiştir.

Genoto yetkilisi Demir Alp ise enerji kısıntısı nedeniyle, zarar ettiklerini ve Kasım ayına kadar fabrikayı kapatacağını söylemiştir. Otomarsan Genel Müdürü Tahsin Onal da Avrupa'daki işçilerden borç para almalarına rağmen, döviz yokluğu nedeniyle üretimi sürdüremeyeceklerini, bu yılın sonlarında fabrikayı kapatmayı düşündüklerini açıklamıştır.

Hafta sonunun

(Baştarafı 1'de)

banka şubesinden 900.000 liraya yakın para almışlardır.

Saat 15.30 sıralarında Topkapı Sanayi Çarşısı'ndaki Akbank Şubesine giren silahlı dört kişi banka personelinden ellerini kaldırarak yere yatmalarını istemişlerdir. Yaşları 20-26 arasında değişen soyguncular isteklerinin yerine getirilmesi üzerine banka kasasının bulunduğu bölüme girerek kasada bulunan 900.000 lirayı almışlardır. Daha sonra 44 AP 116 plakalı bir otomobil ile kaçan soyguncuların otoyu Merkezefendi de terk ederek Trakya Grajı yönüne doğru kaçtıkları saptanmıştır.

21 MAYIS'CI

(Baştarafı 1'de)

şarlığa veya Ziraat Bankası Genel Müdürlüğüne getirileceği bildirilmektedir. Bu arada, Fiskobirlik Genel Müdürü, AP Eski Milletvekili Zühtü Pehlivanlı'nın oğlu ve şimdiki Ankara AP Milletvekili Fikri Pehlivanlı'nın yeğeni Mümtaz Pehlivanlı'nın da görevinden alınarak yerine Sabahattin Orhon'un atandığı öğrenilmiştir.

DİĞER ATAMALAR

AP'liler arasında huzursuzluğa yolaçan yeni atamalarda Çukobirlik Genel Müdürlüğüne 21 Mayıscı ve Ankara Ülkü-Tek Başkanı Sabri Öğe getirilmiş, AP eğilimli Kemal Bülent Üzesen de buradan alınmış yerine 21 Mayıscı MHP eğilimli Abdurrahman Sağkaya getirilmiştir. TARİŞ Genel Müdürlüğünden de, bilindiği gibi AP'li Orhan Daut alınmış, yerine 21 Mayıscı Aydın Tanyel atanmıştır.

Fiskobirlik Genel Müdürü Eski AP Milletvekili Zühtü Pehlivanlı'nın oğlu ve şimdiki AP Ankara Milletvekili Fikri Pehlivanlı'nın Yeğeni Mümtaz Pehlivanlı görevinden alınmış, yerine 21 Mayısçı Mustafa Aydın atanmıştır. Güneydoğu Tarım-Satış Kooperatif Birlikleri Genel Müdürlüğünden alınan AP eğilimli İzzet Sonculun yerine MHP eğilimli Kemal Acı getirilmiştir. Dış Ticaret Genel Sekreteri Turgut Çıkrıklı görevinden alınarak, yerine 21 Mayısçı Sabahattin Beyaz atanmaktadır. Ticaret Bakanlığının dış örgütlerine de MHP eğilimli kişilerin atanması için hazırlıklar yapıldığı bildirilmektedir.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞINDA

Bu arada Enerji Bakanlığında da, Eski AP Senatörü Hasan Ergeçen Petrol Ofisi Genel Müdürlüğünden alınmış yerine komando Kemal"adıyla anılan yardımcı Kemal Işık atanmıştır. Bilindiği gibi Kemal Işık 1976 yılının Eylül ayında DGM konusundaki direniş sırasında Aliağa Rafinerisindeki DİSK'li işçileri tasfiye ederek, yerlerine MHP'li komandoları yerleştirmiş ve burada MİSK'i güçlü hale getirmek için çalışmıştır. O tarihlerde Kemal Işık, Aliağa Bölge Müdürü olarak tayin edilmişti.

GÜMRÜK VE ORMAN BAKANLIKLARINDA

Öteyandan Gümrük ve Tekel Bakanlığında, MHP yanlısı denetim müfettişi atanmak için Maliye Bakanlığından "Kontrolör" ünvanıyla otuz kadro istenmiştir.

GAYRIMENKULÜN AÇIK ARTIRMA İLANI
KARTAL 1 NCİ İCRA MEMURLUĞUNDAN

Dosya No: 1977/390

İpotekli olup paraya çevrilmesine karar verilen Kartal Pendik Doğu mahallesi Bağdat caddesinde kain 97 pafta, 830 ada, 93 parsel sayılı 575.00 M2. miktarındaki kargir otel vasıflı gayrimenkul açık artırma suretiyle satılacaktır.

GAYRİMENKULÜN EVSAFI : Gayrimenkul Pendik'in Doğu mahallesinde Bağdat caddesi üzerinde bulunmaktadır. Denize çok yakın, Pendik koyunu gören deniz manzarasına sahiptir. Pendik otel Kare namıyla maruf zemini gazino-restoran ve bunun üstü üç kat otel olarak betonarme karkas sistemde inşa olunmuş bir binadır. Bağdat caddesi ile binanın ön kısmı arasında kalan geniş bir saha mermerle kaplanmıştır. Buradan (13.60 X 8.40) = 114.24 M2. plan ebadında otel restoranı ve büfe kısmına girilir. Zemini marley ile tavanları ise lamri ile kaplanmıştır. Restoranın nihayetinde sağ taraftaki kapıdan mutfak servisine geçilmektedir. Restoranın nihayetinde sağ taraftaki kapıdan mutfak servisine geçilmekte servisin arkasında kadınlara ait W.C ile erkeklere ait iki W.C. iki pisavar ve bir lavabo mevcuttur. Tuvalet kısımları zemini karo simanla lavaboların ise suni mermerle kaplanmıştır. Yine restoranın nihayetinden ve sol taraftan açılan diğer bir kapı vasıtasıyle resepsiyon ve müdiriyet kısmına geçilmekte ve bu kısım otelin kuzey batı cephesinde bulunan esas otel giriş ile irtibatlandırılmıştır. Resepsiyon kısmının arkasında kalorifer dairesi bulunmaktadır. Kalorifer dairesinin kuzey doğusunda 36.60 M2. lik bir mutfak ile bulaşıklık mevcuttur. Resepsiyondan 20 adet basamağı bulunan merdivenle 1 nci kat yatak odaları kısmına çıkılmaktadır. Burada bir koridor üzerine sıralanmış önleri balkonlu ve ayrıca telefonları olan 10 adet yatak odası bulunmaktadır. Yatak odalarının büyüklükleri vasatı 10.00 M2. dir. Yanında 1.60 M2. lik W.C., duş bataryası ve lavabo bulunan duş mahalli vardır. Zemini mozayik ve duvarları 10 sıra karo fayans ile kaplanmıştır. 2 nci ve 3 ncü kattaki yatak odaları şekil ve nitelik bakımından 1 nci kat gibidir. Mutfak bulaşıklığın kuzey batısında 10.00 M2. ebatında bir depo ile 6.00 M2. lik bir kömürlük bulunmaktadır. Tesbit konusu parsel dikdörtgen biçiminde bir beşgen olup Bağdat caddesine cephesi takriben 15.00 metre, doğu tarafındaki 94 parsele bitişik kenarı 37.00 metre. kuzey tarafındaki 105 ve 74 parsellere bitişik kenarları sırası ile 11 m. ve 3 m. batı tarafındaki 46 parsele bitişik kenarı ise 47.00 M2. kadardır. Pendik'in turistik mutena ve güzel bir yeri olan bu semti otobüs, minibüs, tren ve vapur gibi çeşitli nakil vasıtalarına yakındır.

İMAR DURUMU : Pendik Belediye Başkanlığından alınan 14/4/1977 tarih ve 1977/53 sayılı imar durumu yazısında bina yüksekliği 15.50 metre, bina derinliği 20.00 metre, ön bahçe mesafesi 5.00 metre, yan bahçe mesafesi 3.00 metre, arka bahçe mesafesi üç metre olmak üzere ayrık inşaat nizamına tabi olduğu bildirilmiştir.

KIYMETİ : Bilirkişi tarafından gayrimenkulün tamamına 6.218.290.-(Altı milyon ikiyüz on sekiz bin iki yüz doksan) lira muhammen kıymet takdir edilmiştir.

Satış Şartları :

1 - Satış 29.11.1977 Salı günü saat 13.30 den 14.00 e kadar Kartal 1. İcra Dairesinde açık artırma suretiyle yapılacaktır. Bu artırmada tahmin edilen kıymetin % 75 ni ve rüçhanlı alacaklılar varsa alacakları mecmuunu ve satış masraflarını geçmek şartı ile ihale olunur. Böyle bir bedelle alıcı çıkmazsa en çok artıranın taahhüdü baki kalmak şartiyle 9.12.1977 Cuma günü Kartal 1. İcra Dairesinde saat 13.30-14.00 de ikinci artırmaya çıkarılacaktır. Bu artırmada da rüçhanlı alacaklıların alacağını ve satış masraflarını geçmesi şartiyle en çok artırana ihale olunur.

2 - Artırmaya iştirak edeceklerin tahmin edilen kıymetin % 10 u nisbetinde pey akçesi veya bu miktar kadar milli bir bankanın teminat mektubunu vermeleri lazımdır. Satış peşin para iledir, alıcı istediğinde 20 günü geçmemek üzere mehil verilebilir. Dellaliye resmi ihale pulu, tapu harç ve masrafları alıcıya aittir. Birikmiş vergiler satış bedelinden ödenir.

3 - İpotek sahibi alacaklılarla diğer ilgililerin (+) bu gayrimenkul üzerindeki haklarını hususiyle faiz ve masrafa dair olan iddialarını, dayanağı belgeler ile onbeş gün içinde dairemize bildirmeleri lazımdır. aksi takdirde hakları tapu sicili ile sabit olmadıkça paylaşmadan hariç bırakılacaklardır.

4 - Satış bedeli hemen veya verilen mühlet içinde ödenmezse İcra ve İflas Kanununun 133. maddesi gereğince ihale feshedilir. İki ihale arasındaki farktan ve % 10 faizden alıcı ve kefilleri mesul tutulacak ve hiç bir hükme hacet kalmadan kendilerinden tahsil edilecektir.

5 - Şartname, ilan tarihinden itibaren herkesin görebilmesi için dairede açık olup masrafı verildiği takdirde isteyen alıcıya bir örneği gönderilebilir.

6 - Satışa iştirak edenlerin şartnameyi görmüş ve münderecatını kabul etmiş sayılacakları, başkaca bilgi almak istiyenlerin 1977/390 sayılı dosya numarasiyle memurluğumuza başvurmaları ilan olunur.

(Basın-8232)-2442

(+) İlgililer tabirine irtifak hakkı sahipleri de dahildir.

KADIKÖY 2. SULH HUKUK MAHKEMESİNDEN

977/619 Mümessil Tayini

Davacılar Ayşe Yazgan, Ömer Bayram, Ayten Kaya, Emin Ali Bayram vekilleri Av. Kezban Sönmezgil tarafından davalılar Hakkı, Hüsnü ve İshak Sönmez aleyhlerine açılan miras şirketine mümessil tayini davasının yapılan duruşması sırasında,

Kadıköy Bostancı mahallesi Vukela cad. si tapunun pafta 160 ada 672 ve 5 parselinde kayıtlı gayrimenkul hissedarlarından Hakkı ve Hüsnü'nün gösterilen Kadıköy Bostancı mahallesi Vukela cad. si No:44 ve İshak Sönmez' in de Rize Belediye Çarşısı No:38 deki gösterilen adreslerine çıkarılan davetiyenin bila tebliği iade edildiği ve davetiyedeki meşruhata göre tanınıp bilinmedikleri anlaşıldığından mahkemece ilanen tebligat yapılmasına karar verilmiştir.

Karar gereğince duruşmanın bırakıldığı 30.9.1977 günü saat 11.00 de Kadıköy 2. Sulh Hukuk Mahkemesi salonunda hazır bulunmadıkları veya kendilerini bir vekille temsil etmedikleri takdirde duruşmanın gıyap kararı tebliği edilmeksizin yukarda adı ve adresleri yazılı davalıların gıyabında devam edilip hükme bağlanacağı ilanen tebliği olunur.

Basın:8205-2441

TÜRKİYE DEMİR VE ÇELİK İŞLETMELERİ KARABÜK DÇ. FABRİKALARI MÜESSESESİ MÜDÜRLÜĞÜNDEN KARABÜK

50 adet Kaynak Generatörü satın alınacaktır.

Bu işle ilgili şartname,

1-Karabük Müessese Müdürlüğümüz Tedarik ve İkmal Müdürlüğü Dış Alımlar Servisinden,

2-İstanbul'da Yalı Köşkü Caddesi Yalı Köşkü Hanı Kat 4-5 Sirkecideki İstanbul Mümessilliğimizden,

3-Ankara'da Yenişehir, Karanfil Sokak No:30/7 deki Ankara İrtibat Bürosundan,

bedelsiz olarak alınabilir.

İsteklilerin şartnamemiz esaslarına göre hazırlayacakları kapalı teklif mektuplarını en geç 7.12.1977 günü saat 14.00'e kadar Karabük'te Müessese Müdürlüğümüz Haberleşme ve Arşiv Müdürlüğünde bulundurmaları gerekli - dir.

Basın:26766-2439

BULMACA

SOLDAN SAĞA: 1-Misal-Akla mantığa uygun. 2-Asya'da bir ülke-Çok dar. 3-Memleket-Yolcu evi-İlgi zamiri. 4-Seylan Adasında kurulu devlet. 5- Nazi Almanyasındaki komando birliklerine verilen ad-İçindeki bir maddeyle birlikte tartılan kabın kendi ağırlığı-Skandiyumun simgesi. 6-Ağırca şeyleri tartan terazi-Uyarı, ihtar-7-Gümüşün simgesi-Asker-Öğrenci. 8-Doğudaki bir ilimiz-Düşük rütbeli ordu mensuplarının genel adı.

YUKARDAN AŞAĞI: 1-Yaşam'ın zıddı-Apartmanın bir bölümü. 2-TERSİ, Çoğul eki-Eski edebiyatımızda ağıt. 3-Eksik. 4-Yapıt, TERSİ-Ata5-Yönetim. 6-Paramızın sık sık ona göre devalüe edildiğinden bildiğimiz Amerikan parası. 7-Su kabı-TERSİ, bir hayvan. 8-Gladyatörlerin dövüştüğü stadyum. 9-Bir emir-Bir bağlaç. 10-TERSİ, Bakırın simgesi-Er. 11-TERSİ, Tüy. Fazladan (argo). 12-1960'lardan sonra uzun süre yayınlanmış bir siyasi haber dergisi-TERSİ, Çabuk.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	P	A	H	A	L	I	L	I	K	■	M	A
2	E	Z	A	N	■	H	A	R	A	B	E	■
3	R	A	S	A	T	■	F	A	L	A	K	A
4	U	P	I	■	Ü	S	■	■	O	L	A	Y
5	■	K	M	■	R	A	K	A	M	■	N	L
6	T	A	■	A	K	■	A	Ş	A	R	■	A
7	A	P	■	S	E	S	L	İ	■	A	Ş	K
8	K	I	Z	I	Ş	I	K	■	A	Y	A	■

Politika 'da SANAT-EDEBİYAT

SAVAŞSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

Fransa'nın yaşayan en büyük şairi

Aragon 80 yaşında

Louis Aragon 3 Ekim'de 80 yaşını doldurdu. Fransız işçi sınıfının, emekçilerinin, dünya halklarının büyük şairi, Nazım Hikmet'in yakın dostu, Aragon'u bu mutlu olaydan ötürü kutlayan dünya ilerici güçlerinin sevinçlerine biz de katılıyoruz.

Fransa'nın yaşayan en büyük, Fransız şiir geleneğinin çağdaş ustası Aragon aynı zamanda Fransız Komünist Partisi'nin aktif bir militanı olarak yaşamıştır.

1897'de Paris'te doğan Aragon Birinci Dünya Savaşı'nın bitiminden sonra edebiyatla uğraşmaya başladı. Dada akımına katıldı. 1922 yılında Breton'la birlikte Sürrealizm akımının kurulmasında rol oynadı. Bu yıllarda Fransız Komünist Partisine girdi. 1939-1940 yıllarında yeniden cepheye gitti. Almanlara karşı dövüştü.

Fransız direniş hareketinin Eluard'la birlikte en sevilen şairlerinden biri oldu. "Elsa'nın Gözleri", "Dinle Fransa", "Fransız Kalk Borusu" gibi yapıtlar verdi.

Şiirin dışında edebiyatın bütün dallarında yapıtları olan Aragon, bugün Paris'te yaşamaktadır.

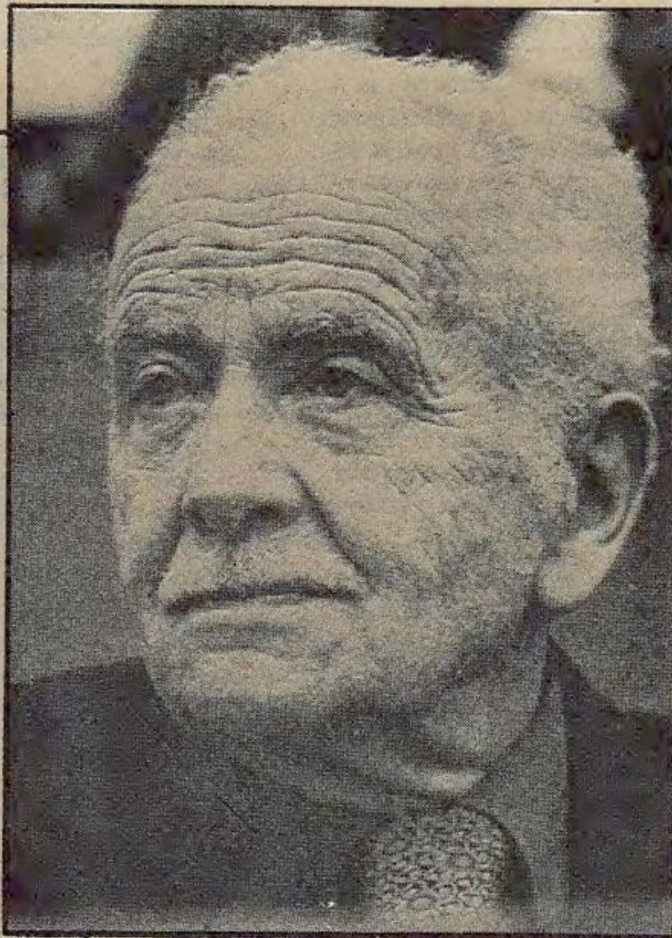
ŞAIRDEN PARTISINE

Partim gözlerimi kazandırdı bana ve belleğimi
Ben ki, bir çocuğun bildiklerinden fazla değildi bildiklerim
Kanım öylesine kırmızı ve öylesine Fransızdı kalbim
Ve bildiğim şey, karaydı gecenin rengi
Partim gözlerimi kazandırdı bana ve belleğimi

Partim bir kahramanlık destanının anlamını kazandırdı bana
İplik eğiren Jeanne'ı ve boynuzdan borusunu öttüren
Roland'ı görüyorum
Bu bir kahramanlık zamanıdır ki Vercos'da yeniden doğmakta
En yalınları sözcüklerin bir kılıç şakırtısı çıkarmakta
Partim bir kahramanlık destanının anlamını kazandırdı bana

Partim bana Fransa'nın renklerini kazandırdı
Partim, partim teşekkürler verdiğin derslere
Ve o zamandan beri her şey şarkılarla geliyor bana
Sinir ve aşk, sevinç ve acı,
Partim bana Fransa'nın renklerini kazandırdı.

ARAGON
(Çev: A.BEHRAMOĞLU)



● "Dün nasılsa bugün de öyle,
öldürülür taşıyanlar ışığı,
başkaları alır onların yerini,
ışığa dokunamaz ama hiç kimse»

"10. Paris Gençler Bienali"nde gözler Türkiye ekibinde

12 Eylül'de Fransa'nın başkenti Paris'te başlayan «Paris 10. Gençler Bienali»ne video-bant gösteri sistemiyle katılan Türk sanatçıları bütün dikkatleri üzerlerine çekmişlerdir.

Türkiye ekibinin yanısıra Yunanistan ve Güney Amerika ekiplerinin de Bienal'in gözde gruplarından olduğu bildirilmiştir.

«Grup 4» adıyla Bienal'e katılan, Nil Yalter, Jack-Gaye Salom ve Necole Croisset'den oluşan ekip Almanya'da yaşayan Türk işçilerinin yaşam koşullarını video yoluyla anlatmışlardır.

Bantta çeşitli işçilerle yapılan röportajlar yer almıştır.

Alınan bilgilere göre şimdiye dek politik nitelikten uzak biçimde süre gelmiş olan «Gençler Bienali»nde bu yıl ilk kez Türkiye, Yunanistan ve Güney Amerika ekipleri sayesinde politik içerikli konular sergilenmiştir.

«10. Gençler Bienali» 1 Kasım tarihine dek sürecektir.

● Video-Bant'tan bir bölüm

DÜŞÜNCELER

ATAOL BEHRAMOĞLU

Proleterleşen aydın

Türkiye'de aydınların geçmiş yüzyıllardan bu yana sınıfsal konumları ve siyasal davranışlarının, değişim süreçleri içinde incelenmesi, ilginç bir araştırma konusudur.

Batılı anlamda aydın tipinin ilk örneklerine, Osmanlı İmparatorluğunda, 19. yüzyıl ortalarında, ve daha çok yüzyılın ikinci yarısında rastlıyoruz. Bunlar, Tanzimat kuşağı aydınlarıdır. Tanzimat kuşağı aydınları genellikle büyük bürokratlardır. Eski devlet yapısının yenilenmesi için savaşım vermişler, bu savaşımda (Namık Kemal, Mithat Paşa v.b.gibi) canlarını yitirenler olmuştur. Fakat yine de, sonuçta, karşı çıktıkları devlet yapısının bir parçasıdır onlar. Yerleri, yönetici, egemen güçlerin yanıdır. Bu onların öznel bir eksikliği değil, nesnel bir zorunluluk olarak böyledir.

19. yüzyılın sonlarına doğru ve yüzyılımızın başlarında, sanat alanında Serveti Fünun v.b. politika alanında, İttihat ve Terakki v.b. hareketleri içinde yer alan sanatçılar ya da politika adamları da, devlet yönetiminde yerleri, ağırlıkları olan kişilerdir. Sözgelimi, Serveti Fünun şairi ve İttihat ve Terakki yandaşı bir Tevfik Fikret, gerçi Tanzimat kuşağı aydınları gibi çok büyük devlet görevlerinde bulunmamıştır. Fakat o dönemde Galatasaray Lisesi Müdürlüğü de, bürokratik mekanizmada önemi, ağırlığı olan bir görevdir.

Son yıllarda, İttihat ve Terakki ve onu izleyen Kurtuluş Savaşı ve sonrası dönemlerine ilişkin araştırmalar, bu dönemlerde aydınların sınıfsal konumunu açıklıkla kavramamızı sağlıyor. İttihat ve Terakki mu halefeti içinde yer alan ve daha sonra iktidar olan aydınlar, temelde, ulusal bir burjuva sınıfı yaratma çabasındaydılar. Alman emperyalizminin güdümüne girmeleri ve I. Dünya Savaşı yenilgisi, İttihat ve Terakki'nin de sonu oldu. Fakat İttihat ve Terakki ile yönlendirilen ekonomik hareket, yani yönetici bürokratlar eliyle ulusal bir burjuva sınıfı yaratma çabası, Kurtuluş Savaşı sonrasında da sürdü. Bir başka deyişle, İttihat ve Terakki hareketiyle Kemalist hareket arasında, temel yani ekonomik yöneliş açısından, bir karşıtlık değil, süreklilik vardır.

Gerek İttihat ve Terakki, gerek Kemalist hareket içinde yer alan aydınlar, devlet adamları, sanatçılar, tarihsel "misyon" larını, yani bir burjuva sınıfı yaratma ve güçlendirme görevlerini yerine getirirken, uzun bir zaman, üstün, ayrıcalıklı bir toplumsal tabaka olarak varlıklarını sürdürdüler. Bir kere, ekonomik güce sahip olan, yani asıl iktidar olan ticaret burjuvazisi, eşraf ve toprak sahiplerinin, bu yönetici tabakalara ihtiyacı vardı. Ayrıca, bu yönetici tabakalar, özellikle ordu gücünü denetim altında bulunduran yüksek rütbeli subaylar ve bürokratlar, siyasal iktidarı fiilen ellerinde tutmaktalardı. Fakat bu bürokrat tabakalarla asıl iktidar sahipleri arasındaki çatışmaların da, daha ilk Meclis kuruluşu, hatta Kurtuluş Savaşı hareketinin ilk örgütlenme yıllarında başladığını görüyoruz.

Yönetici bürokrat tabakaların kanatları altında gelişen ve dünya koşulları nedeniyle bir türlü de ulusal olamayan, tersine, komprodorlaşan burjuvazi, bürokratlara ilk darbeyi 1950'de vurdu. 1960 "devrim" i ise, bürokratların "rövanş" ı niteliğindedir. Sonuçta, bürokrat tabakaların burjuvazi için en tehlikeli olabilecek kesimine, askeri bürokratlara yeni ayrıcalıklar tanınmasıyla iş tatlıya bağlandı.

Türkiye, yakın tarihinin en ilginç, gözlenmeye en değer, en önemli dönemlerinden birini yaşamakta şu sıralarda. İkinci M.C. iktidarının "zam" darbesi, sayıları milyonlara ulaşan bürokrat tabakaları, memurları, serbest meslek sahiplerini, aydınları, sanatçıları sersemletmiş durumda. Düne kadar "kapıkulu" olmanın, devlet güvenliği altında bulunmanın açık ya da gizli üstünlük duygusunu taşıyan bu bürokrat tabakalar, bugün kaskatı bir gerçeklikle karşı karşıyalar: Düne kadar ellerinde tuttuklarını sandıkları, kapıkulluğunu yaptıkları siyasal iktidar kendi ellerinde bulunmadığı gibi, yine daha düne kadar açık ya da gizli küçümsedikleri bir işçi sınıfı, bu gün siyasal iktidara karşı onlardan çok daha güçlü. Çünkü örgütlü, çünkü hakkını gerektiğinde vura vura alabilecek bir örgütlenme ve bilinçlenme düzeyinde.

Sömürücülerin yağma sofrasında kemik kapmak üzere yer almış bir avuç çıkarcının dışında kalan tüm bürokratların, serbest meslek ve sabit gelir sahibi milyonlarca çalışanın, şu kaskatı gerçekliği kavranması gerekiyor şimdi: Boş, amaçsız yakınmalarla geçirilecek zaman yoktur. Ya bir an önce sendikalaşarak, siyasal bir güç olarak komprodor burjuvazi iktidarının karşısına dikilecekler, ya daha da yozlaşarak, yoksullaşarak bir zaman daha sürünmeye devam edeceklerdir.



"GREV SERGİSİ" ilgi ile izleniyor

● Sergi Maden-İş Sendikası salonlarında

Dört fotoğraf sanatçısı, bir demir işçisi ve bir badana ustasının ortaklaşa açtığı GREV adlı sergi Maden-İş Sendikasının salonunda sürüyor. Bilindiği gibi sergi Çağdaş Sahne Kültür Merkezi'nin fuayesinde açılmış, daha sonra "Çağdaş Sahne'nin tarafsızlığına ters düştüğü" gerekçesiyle kültür merkezi yöneticileri tarafından kaldırtılmıştı.

Olayın tepkileri sürerken, sergi ikinci kez, T. Maden-İş Sendikası 2. Bölge Temsilciliğinin salonunda açılmıştı.

● *Maden-İş salonunda açılan "Grev" sergisinden...*
(Özcan YURDALAN)

Dostlar Tiyatrosu Küçük Sahne'de

Salon konusunda özel tiyatroların girdiği darboğaz genellikle biliniyor kamuoyunca. Dostlar Tiyatrosu bu sorununu kısa süreli bir çözüme bağlamış bulunuyor. Önümüzdeki dönemi Küçük Sahne'de geçirecek. Topluluk 25 Ekim'den itibaren Küçük Sahne'nin tüm seanslarını kullanacak.

Dostlar Tiyatrosu dokuzuncu yılına Bilgesu Erenus'un yazdığı "İki Kişilik Oyun"la giriyor. Macit Koper'in sahnelediği oyunda Genco Erkal ve Meral Onuktav oynuyor.

Sovyet şairi Sergey Orlov öldü

Sovyet şairi Sergey Orlov 56 yaşında ölmüştür. Sovyetler Birliği Yazarlar Sendikası Federasyonu sekreteri olan Orlov, İkinci Dünya Savaşı'na ağır tank birliği komutanı olarak katılmış ve savaştan sonra yazdığı şiirlerle ün kazanmıştır.

Nazım Hikmet'in "Yolcu" oyunu Fatih Tiyatrosunda

İstanbul Belediyesi Fatih Şehir Tiyatrosu 1 Ekim'de perdelerini Nazım Hikmet'in "Yolcu" oyunuyla açtı. Savaş Dinçel'in yönetmenliğini yaptığı "Yolcu" nun bu sahneye konuşunda ilginç bir çalışma dikkati çekiyor: "Savaş içindeki Anadolu'nun ırak bir köşesinde yük katarlarının bile durmadığı bir istasyonda, savaşın dışına düşmüş üç kişinin 'kendi verimsiz didişmeleri'ni anlatan piyesin, iletmek istediği mesajı daha bir güçlendirmek için yine Nazım Hikmet'in o dönemin savaşan insanlarını başarıyla anlattığı "Kurtuluş Savaşı Destanı"ndan yararlanılmış. Ve bu üçlünün dışındaki dünya zaman zaman bu destanın dizeleri ile verilmiş. Erdal Özyağcılar, Candan, Mustafa Alabora, Savaş Dinçel'den kurulu oyuncu kadrosuyla sahnelenen "Yolcu" da, yönetmen yardımcılığını Aliye Uzunatagan, ışık yönetimini Mustafa Kastar-Vahit Gevik yapıyor.

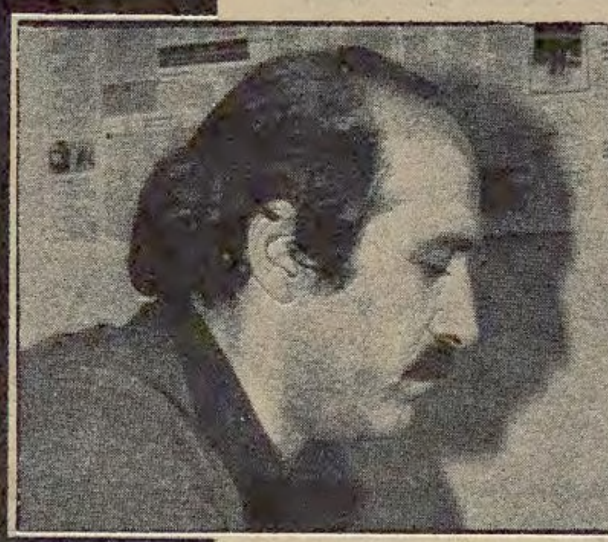
Savaş Dinçel, oyun hakkında şunları diyor: "Tüm dünyadan bağlarını koparıp, kendi ufak hesaplarıyla örülü dünyalarına kapanmış bu üç kişilik grubun tüm davranışlarıyla, birbirinin ağzından elmayı kapışlarından, bir kiraz ağacının dalını törenle gömüş anılarını ballandıra ballandıra anlatışlarına kadar küçük burjuva düşünce tarzını vurgulamaya çalıştım. Oyunu en iyi vermek için yoğun çalışmamızın bitiminde biraz yorgun düştüysek bunun en büyük nedeni hazırlık döneminde provaları sık sık elektrik kesinmesi nedeniyle lüks ışığı altında yapmamızdır."



"Yolcu"dan bir görüntü...

TAN ORAL'LA BİR SÖYLEŞİ

BARIŞ KARİKATÜRLERİ SERGİSİ ANKARA VE ATİNA'DA AYNI ANDA AÇILDI



Bugünlerde Karikatürcüler Derneği'nin girişimiyle uluslararası iki önemli sanat olayı düzenlendi. Bunlardan birincisi Paris'te UNESCO yapısında açılan "Çağdaş Türk Karikatürleri Sergisi". İkincisi ise Ankara ve Atina'da aynı anda açılan "Barış Karikatürleri Sergisi". Düzenlenen sergiler için bilgi almak istedik. Bunun en iyi yolunun da Karikatürcüler Derneği Başkanı Tan Oral'la sohbet etmek olduğunu düşündük. Aşağıda tanınmış karikatürcü ile yaptığımız kısa bir söyleşiyi okuyacaksınız...

● SORU-Paris'teki sergiyi açarken hangi amacı güttünüz, bize anlatır mısınız?

TAN ORAL-Sanat ve kültür çabaları yerel çalışmalarla sınırlı kaldıkça kendisinden beklenen etkinliğin güdükleşmesine neden olabilir. Bu yüzden Karikatürcüler Derneği yurt içinde düzenlediği çeşitli sergilerin yanısıra yurt dışında da karikatürümüzü tanıtıcı çalışmaları sürdürmeyi gerekli görmektedir. Bu amaçla elden geldiğince komşu ülkeler ve diğer ulusların karikatürlerinden örnekleri çeşitli sergi ve yarışmalarla yansıtmaya da çalışmaktadır. Öte yandan Türk karikatürünün de dış ülkelerde tanıtılması yine aynı yolla gerçekleşiyor. Paris'te açılan Çağdaş Türk Karikatürü sergisi de bu amaçla düzenlenmiştir. Sergi geçen yıllarda planlanmıştı, ancak UNESCO daimi temsilcimizin ölümüyle ertelenmişti. Bu kez Dışişleri Bakanlığı Kültür İşleri Genel Müdürlüğü kanalıyla UNESCO daimi temsilciliğimizle ilişkiye geçilerek serginin UNESCO, Salli des Actes'ta açılması sağlanmıştır. Sergide 75 sanatçının yapıtları bulunmaktadır.

● SORU-Atina ve Ankara'da aynı zamanda "Barış" konulu bir sergin in açılması anlamlı karşılandı. Ne dersiniz?

TAN ORAL-Bilindiği gibi Derneğimiz I Eylül Dünya Barış Günü'nde geçen yılda da olduğu gibi barışı savunan yeni karikatürlerden oluşan bir sergi düzenlendi. Bu sergi ilkin Barış Derneği'nin düzenlediği Helsinki Konferansı'nda yer aldı. Daha sonra I ay süreyle Karikatür Müzesi'nde sergilendi. Uluslararası olan bu sergide 12 ülkeden 100 kadar sanatçının yapıtı yer alıyordu.

Atina'da AVGHİ gazetesinin düzenlediği uluslararası bir sanat şenliği nedeniyle Karikatürcüler Derneği'ne gönderilen bir çağrıda Dernekçe düzenlenen bir serginin şenlikte yer alması isteniyordu. Bunun üzerine "Barış İçin Çizgiler" sergisinin Atina'ya gönderilmesini uygun bulduk. Ancak aynı serginin 7 Ekim'de Ankara Sanatsevenler Derneği'nde açılması planlanmıştı. Bunun üzerine sergi ikiye bölünerek iki komşu ülkenin başkentlerinde aynı anda açılması sağlandı.

Ayrıca şunu da belirtelim. komşularımızla kültürel ilişkilerin gelişmesi ve yoğunlaşması konusunda çaba gösteren Dışişleri Bakanlığı Kültür İşleri Genel Müdürlüğü Derneğin Atina'daki bu girişimini olumlu karşıladığını belirtmiştir.

● SORU-Gelecekte de bu tür girişimleriniz olacak mı?

ORAL-Yukarda da açıklamaya çalıştığım gibi, Derneğimiz bu tür çalışmaları sürdürmek kararındadır.

● Teşekkür ederiz.